

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Az öreg ágyu.

Budapest, december 9.

(v.) Ma végre megdörrent a kvótaháboruban az öreg ágyu is. A képviselőház ülésének legelején dördült meg először, s aztán dörgött szakadatlanul az ülés legvégeig. Teremtugyse, kemény munka volt; s aki meg tudta cselekedni, az bőven rászolgált arra az elismerésre, hogy komolyan fogta fel s lelkiismeretesen teljesítette ellenzéki kötelességét. Polónyi Gézának e négyórás beszédét azonban nem csupán a rekord szempontjából tartjuk figyelemreméltónak. A politikai felfogásnak másik pólusáról is el kell ismerünk, hogy Polónyi fejtegetéseit nem az obstrukció szándéka nyújtotta ilyen hosszúra, hanem azért kellett sokat beszélnie, mert sok volt a mondanivalója. Nagyon nehéz dolga van a bírálóknak ezzel a beszéddel szemben, mert Polónyi ha kereste is az objektív igazságot, de csupán a szubjektív igazságot találta meg. A kvótakérdés pedig olyan természetű, hogy mérlegelésénél egyedül a tárgyias igazságnak jut legitím szerep. A szubjektív igazságnak az érzés a forrása, az objektív az ítélet. A Polónyi beszédének pedig épp az volt a hibája, hogy erős érzéssel gyengén ítél, tehát igazat érzett és mégis tévedett.

Sok számtani munkát pazarolt Polónyi annak a kipuhatolására, vajjon mennyi pénzbe került a magyar nemzetnek a közösség. Szubjektív szempontból beszéde ebben volt a legizgalmasabb. De éppen itt követte el a legnagyobb tévedést. Mert a közösségnek kiszámítható árával szembe kellene állítani azt a kiszámíthatatlan kárt, amelyet a közjogi alap megteremtése elhárított. Kérdezzük meg a történelmet, vajjon 1867-

ben a dualizmus és a teljes állami függetlenség közt volt-e Magyarországnak választása? Avagy nem az volt-e akkor a mi helyzetünk, hogy vagy megcsináljuk a közjogi alapot úgy, ahogy létrejött, vagy pedig folytatódott volna még sokáig az az emésztő küzdelem, amely az osztrák abszolutizmussal a magyar nemzetnek lappangó forradalmát állította szembe? A közjogi kiegyezés meghozta a békét; de vajjon birtuk volna-e még sokáig a harcot s ha igen, vajjon bizonyos-e, hogy ennél a békénél kedvezőbb lett volna-e az eredménye? Ama békekötés idején — hisz ma már megvallhatjuk — nemzeti erőnknek már csak a maradékaival rendelkezünk. Lehet ugyan, hogy mire kifogyunk e maradékokból is, akkorára Ausztria szintén belepusztult volna a küzdelembe. De vajjon Ausztria romlását akartuk-e mi, avagy a magunk megmentését? S ha Ausztriával együtt mi is lerogyunk, ugyan mi hasznát vehettük volna a függetlenségnek? Higye el nekünk Polónyi, hogy jobb élni a dualisztikus közjogi alapon, mint olyan elsőosztályú temetésben részesülni, amely a teljes függetlenségű államokat illeti meg.

Ez a dolog különben nem tartozik a kvótára, de igenis oda tartozik az, amit Polónyi a junktimról és a királyi döntés eshetőségéről mondott. Ez a junktim-kérdés — isten bizony — kómküssá kezd már lenni. Maga a közjogi ellenzék úgy látszik teljesen meggabayodott tőle. Az egyik szárnyán Barta Ödön lép fel unos-untalan azzal a kérdéssel, mért tagadja a kormány a junktimot, holott van junktim, ha pedig van, hogyan mert a kormány junktimot csinálni. Ma viszont a másik szárnyon Polónyi azzal áll elé, hogy elég hiba, ha nincs junktim, mert e nélkül nincs biztosítva az átutalás,

átutalás nélkül pedig semmi kárpotlást nem kapunk a kvótaemelésért. Hát már most mit csináljon a szegény kormány? Az is baj, ha van junktim; az is baj, ha nincs junktim. Ha azt mondja, hogy van junktim, az ellenzék ráolvassa, hogy nincs, ha azt mondja, hogy nincs, az ellenzék ráolvassa, hogy van. Az ilyen vitában mi részt nem vehetünk, hanem kiszolgáltatjuk Barta Ödönt és Polónyi Gézát egymásnak. Ők ketten aztán vagy megbirkóznak rogyásig, vagy kiegyeznek. De lehetséges az is, hogy békén megélnék egymás mellett s mosolyognak egy nagyot, megemlékezvén a régi időknék egymásra hunyorgó augurjairól.

A királyi döntés dolgában Polónyi álláspontjától nem vitatható el bizonyos eredetiséget. Eddig úgy tartotta mindenki, hogy a kvótának királyi arbitriummal való eldöntése olyan expediens, amely a parlamenti kormányforma egész szellemével ellenkezik s amelynek alkalmazása tehát az igazi alkotmányosság érdekében a lehetőségig elkerülendő. Ha a többség nem gondolkodnék így, valóban megérdemelné, hogy az ellenzék ezen a címen indítson ellene obstrukciót. S ma mégis azért támadta meg Polónyi a kormányt, amiért elkerülhetővé tette a királyi döntést. Polónyi ezt a vádját úgy formulázta meg, hogy a korona a kormány mögé bujt ezáltal. A paradoxon érdekes, de hamis. A dolog éppenséggel nem így történt; hanem úgy, hogy a királyról a felelős tanácsadók — kötelességük szerint — levettek egy terhes ódiúmot. Vagyis az történt, hogy amit a kormány a maga meggyőződésével igazolni tud, azért nem exponálta a királyt, hanem férfiasan és lojális módon magára vállalta az elháríthatatlan alkotmányos felelősség mellett még azt az erkölcsi felelősséget is, amelyet

TÁRCA.

Adoráció.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Pekár Gyula.

Firenze.

... Ihletetlen édes percek ezek, és óh áldottak legyenek a rajongás, a szinte vallásos imádság és drága pillanatai! Ugy érzi az ember ilyenkor: valami — tán a lélek — vergődve szabadul meg egy másik valamitől — tán a testtől — és diadalmasan szárnyal el valahová messzire, magásra, hogy ott az isteniekkel ölekezzenek... Oly ritkák e percek a mai józan világban, — hisz lelkes vér helyett a székspezis és a guny sava folyik az ereken s végzetesen be vagyunk mi ojtva minden lelkesedés ellen! Hamarabb jön guymosoly, vagy henyé éle az ajkainkra, semmint a naiv bámulat „ah” szava s tán épp azért, mert teremteni nem tudunk többé, tán azért nincs az elismerésre, a bámulatra sem elég lendület többé bennünk... Pedig mily jó ott csudálkozni, lelkesedni tudni, — mily jó az önfelédten megismerésülni a rajongás lelki mámorában! Mennyei adomány az, — a halhatatlan rész diadala bennünk. Isteni pere az, mikor azok, kik szegyenlik megadni magukat a lelkesedésnek, a gögös tagadás s a gunyos kritika, végre kifáradnak bennünk s boldogan roskadunk össze a fenség előtt; gyermekeké leszünk ujjongó örömmünkben s a régi hit alázatával adoráljuk azt, amit nem hideg fővel, hanem csak így szabad imádni... Ime hosszú órák óta ülök már itt a Loggia dei Lanzi lépcsőin a Cellini Perseusa alatt s ahogy a muló percek, mintha csak szivemből tépnék ki őket, eiszakadnak tőlem, — úgy érzem, életem egy-egy darabját vi-

szik el magukkal. Azok a pillanatok ezek, melyeket az ember már akkor abban a tudatban él át, hogy sohse fogja tudni elfeledni őket... A Loggia lépcsőin ülök, — vajjon mit csinálók? Semmit, — nézek, de istenem, nézni se tudok már többé: lelkem olyan édesen esordultim van Firenze fenségével, hogy erőltlen érzékeim nem bírnák el több benyomás új mámorát. Csak menekvőleg pillantok fel abba a toskán égbe, mely tisztá, mint a kristály hasadása és derűs, mint a Boccaccio mosolya. Az éjszakai tél jövendő ködös napjaira gondolok, mikor nem leszek többé itt, mikor számkivetett leszek, mint a hogy mindenki az, aki nem él itt az istenek, muzsák és zsenik boldog ege alatt... És forrón a lelkeimhez szeretném ölelni Firenze géniusát, — azt a láthatatlan Valamit, amelyről csak azt tudom, hogy lenge, mint az Arno hajlása vagy a Beato zenélő angyalai, — fenséges, mint a Dante rime s a Michel Angelo „Hajnala”, — menyneien szerelmes, mint a Petrarca szonettjei vagy a Lippi Madonnái és szeliden bájos, akár ez a napsütés fiesolei táj vagy Botticelli „Primavera”-ja... Keresem ezt a láthatatlan tündért: itt van ő mindenütt és még sincs sehol. Olykor mintha megpillantánám termetű tünő hajlását a Palazzo Vecchio karesu tornyában vagy a kathedrál szűzies íveiben, — olykor már-már ráismerem arcára a Donatello Szent Ceciliajában... Hozzáférhetetlen büszkeségét épp úgy kiérezem a Palazzo Strozzi homlokzatából, mint a Poliziano klasszikus ódáiból s néha már azt hiszem, élő eleven szóval szólal meg plátói melankóliája a San Miniato ciprusaiból... Firenze géniusza te, hol vagy, hogy sohse tudlak egészen a lelkeimhez szorítani? Egyed úgy szeretném, — úgy szeretném, ha athéni fátyolok egy foszlánya sovár karjaim közt maradna!... Ki vagy te, csudás tündér, kiből átszellemülten él tovább az, ami a legfenségesebb volt az antik világban?

Nem maga Psyhé vagy te, a világharmóniának ama rejtelmes lelke, mely egyaránt éltet mindent, ami szép, igaz és jó ezen a földön? Psyhé vagy te s a te Firenzéd a Psyhé városa: a tökéletes harmónia szentélye. És nem is e világon van e szentély, nem e földön pihen, netalán a szelid toskán halmok közt: tulajdon szűzi keblén a Zeusz leánya Minerva őzi Firenzét a halhatatlanságnak... *

Ez a tökély, ez a harmónia! Mi éjszakai barbárok, kiknek érzékei a szélsőségekhez vannak szokva, alig bírjuk el e fenségnék az olympusi gyönyörét: olyan nagy, hogy szinte már kínos a mennyei összhang e gyönyöre minékünk... Álmodozva nézegetem, tán már ezredszor — a kineses Loggiát, az Uffizi udvarát, a Palazzot, a Signoria terét s a fehér márványtól és zöld porfirtól tarka dóm távoli kupoláját. Keresem e firenzei mindenség csudahatásának a titkát. Nem nagy város ez; a mi éjszakai fogalmainkhoz képest minden miniatűrben van meg itt: ez az az első és leglényegesebb dolog, ami az Alpeseken túlról jövő szemlélőnek a szemébe ütlik. Elbámulunk azon, hogy azok a hires terek, paloták és műemlékek csak ilyen kicsinyek... A mi éjszakai képzelünk, melyet az olaszszal szemben épp a mértéktelenség jellemez s mely gyakran összetéveszti a szépet a szerzetennel, másképp álmodta mindezeket. A mi városainkban, melyek százezrek és milliók nyomorának a sötét phalansterei, mi másképp láttuk az antik és renaissance utánzatokat: a mi görögös épületeink mérföldes oszlopokon nyugvó szertelen marmuth testek, renaissance-palotáink pedig díszetekkel tulterhelt óriási kaszárnnyák, amelyeket épp oly kevésé lehet áttekinteni egy pillantásra, mint az előbbiek. Most egyszerre meglátjuk a klasszikus Délen mindezeknek az eredetijét s mikor az első meg-

pedig igen könnyű, sőt pártpolitikai érdekből igen hálás lett volna elhárítania. A többségre nézve bizony kényelmesebb lett volna, ha királyi arbitrium útján emelteti fel a kvótát a kormány; s hogy nem élt ezzel az expedienssel, azzal súlyos áldozatot hozott a tiszta alkotmányosságának. Értendő, ha ez a politika a szabadelvűpártban kellett volna némi zugalódást. De arra igazán nem voltunk elkészülve, hogy az *ellenzék részéről* érje a kormányt a cselekvése miatt szemrehányás.

Találunk a Polónyi beszédében még egy paradoxont. Azt mondja ugyanis Polónyi, hogy a fogyasztási adók átutalása valóságos veszteséget jelent a magyar ipar ellen. Szerinte tudniillik a magyar államnak ezentul nem az lesz az érdeke, hogy itthon készüljenek a fogyasztási adó alá eső cikkek, hanem az, hogy Ausztriából hozzák be őket, mert ez esetben az osztrák gyáros zsebéből a magyar államkincstárba utaltatik át a fogyasztási adó. Fonák okoskodás! Fiskális szempontból a magyar államnak csak *egy* pénzügyi érdeke van: az, hogy az itt fogyasztott cikkek után járó fogyasztási adót a mi kincstárunk kapja meg. Ez az érdek pedig tökéletesen érvényesül, akár itt, akár Ausztriában készülnek az illető fogyasztási cikkek: a honti termények után közvetlenül, az Ausztriából behozottak után az átutalás révén kapja meg a magyar államkincstár az adót. Így áll az ügy, még a rideg fiskalizmus szempontjából is. Ehhez járul aztán az a nagy gazdasági érdek, mely a hazai fogyasztásnak a hazai termelés által való ellátásához fűződik, ami emeli a közjólétet, fokozza a saját magunk adózó erejét s meggátolja a nemzeti vagyonnak kiszivárgását. S ha tehát a magyar államkincstár könnyebben és gyorsabban kapja meg a fogyasztási adót a hazai ipartól, mint a hozzánk importáló osztrák ipartól; ha továbbá a magyar iparnak megerősítése egyébképpen is döntő fontosságú érdeke a magyar állampolitikának: hogyan mondhatta Polónyi Géza mégis, hogy az átutalási eljárás veszteséget gyanánt fog hatni a magyar ipar ellen? Hiszen ő maga is elismerte, hogy amióta a szeszdónál biztosítottuk az adót a fogyasztási terület kincstára számára, azóta fokozottan erősödött, majd utóbb egészen megszűnt Ausztriából a szesz-

behozatal. Mit bizonyít ez? Azt, hogy az átutalási eljárás megerősíti a hazai termelést, kiszorítja az importot s tehát nem vesztesézként hat, hanem belső vámvonalként, mely az osztrák termeléssel szemben kellő védelmet nyújt a hazai iparnak. Ez a tapasztalás azt mutatja, hogy az átutalási eljárás egy nagy és eredményes lépést jelent Magyarország gazdasági önállósága felé. S ha természetesen találjuk, hogy a közjogi ellenzék nem rajong a kvótamegért, annyit mégis elvárhatnánk tőle, hogy ne tegye népszerűtlenné azt a reformot, amely gazdasági életünket erőben és önállóságban gyarapítja.

Négy óras beszéd.

— A képviselőház mai üléséből. —

Budapest, december 9.

Polónyi Géza tulszárnyalta a róla szárnyaló híreket. Csak azért se mondott három óras beszédet, hanem négy órásat. Talán még annál is valamivel hosszabbat, mert az ülést két órákor még nem lehetett miatta berekeszteni.

Ezt a beszéd-óriást Polónyi két részre osztotta, nem azért, mintha egy végben nem bírta volna tudóval, hanem inkább a t. Ház kimerültségére való tekintettel. Nem tud ez a parlament négy óra hosszat figyelni s öt pernyi pihenőre legalább is szüksége van. Polónyi Géza azonban egyaránt friss volt a szünet előtt és a szünet után. Friss és érdekes. Annyi érdekes anyagot, annyi pikantériát senki sem tud ma garadába gyűjteni, mint ő, s amilyen fáradhatatlan a gyűjtésben, olyan eleven és változatos a föltalálásban. Mert ahol a témája már egy kis unalommal fenyegtetné, a t. Ház pszichológiájának kitűnő ismerésével embereket kezd ki és két unalmas számcsoport közt csudálatos ügyességgel eszi meg — például — Matlekovicsot. Akit megész, a produkció után is egészséges marad, de Polónyinak megettete azt a szolgálatot, hogy az unalmas részeket átsegítette. S neki csak ez kell. Mert máskülönbben nem olyan emberevő Polónyi sem, ahogy hiszik s ahogy ő is el szeretné hitetni. A kegyetlenség nála vesztélytelen s csak egyik formája az érdekkeltetésnek.

Aztán vannak neki kedves slágerei is. Amikor például a két kvóta-bizottság alkudozásairól beszélt s azt mondta:

— Önök azt hiszik, hogy két kvótabizott-

ság suttogott. Nem. Romeo és Julia volt. Romeo a földszinten, Julia a második emeleten. S arról suttogtak, hogy Romeo méltóztassék fölívanszorgni az első emeletre, akkor Julia is leereszkedik oda s együtt zenghetik a Gotterhaltet...

Ez kedves volt. De aztán jöttek pikantériák, csipős megjegyzések, elevenek elnyelése, osztrákok és csehek és horvátok emlegetései, beszélgetések a bányáértékről és a dohánnyról, idézetek az osztrák kvótajelentésből és Pósa Lajosból; — szóval beszélt Polónyi mindenről és azonkívül még egyébről is. Összefüggés pedig mégis volt ebben a beszédóriásban, mert a hallgató talán elvesztheti olykor a fonatot, az ezermester Polónyi sohasem. Négy teljes óran keresztül messziről és közléről összehordott minden összehordható s a végén mégis csak kitűnt, hogy az a rengeteg anyag engedelmesen magyarozza és színezi azt a határozati javaslatot, melyet végül az Ugron-frakció nevében benyújtott. Az igaz, hogy ez a határozati javaslat maga is akkora, mint egy jóra való parlamenti beszéd s ha a szélsőbal valamelyik szónoka talán zavarba jutna, csak ezt a határozati javaslatot kell benyújtania. Egy kis félórás-katázzal is kihuzhat a vitatendező öröme.

A szélsőbal egyébként sokat tapsolt Polónyi Gézának. Csak a kis Barta Ödön vette zokon, hogy sok egyéb beszéddel Polónyi azt az interpellációt is kiszorította a mai ülésből, amelyben Barta már megint fel akarta panasolni az osztrák kormány valamelyik manőverét. Ámbár hiszen ezért Széll Kálmán jogosabban nehezíthet, mert azokat az osztrák manővereket, amelyeket Barta előszeretettel foglal interpellációba, a magyar kormányelnök rendszeren igen könnyen szokta lefontani. Mert azok csak a mendemondában élnek...

A képviselőház ülése december 9-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órákor. —

Elnök: Pereszte Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Darányi Ignác.

Elnök: Megnyitja az ülést és előterjeszti a beérkezett kérvényeket.

Molnár Antal jegyző jelenti, hogy Barta Ödön interpellációt ösáit intézni a kereskedelmi miniszterhez az osztrák részről megsértett reciprocitás és ipar-szabadság tárgyában.

Következik

a kvóta-törvényjavaslat

folytatólógós tárgyalása.

lepetésből magunkhoz térünk, szomorúan fogunk igazat adni a híres Johannes von Müllernek, aki 1808-ban azt mondta Stendhalnak, hogy „a természet az Éjszaka csak erőt adott, de a Dél művészi izléssel ruházta fel”. Nézzék kérem ezt a Signoria-teret, a Palazzo Vecchio-t, a firenzei összes templomokat és palotákat, — de nézzék magát az egész Firenzét: e mindenség bűvös títka épp abban van, hogy minden benne az *emberi határok* méretei közt maradjon. Furesz ez nekünk, éjszakaiknak, kik csakugy mint a *tulságosan* déliek: az egyiptomiak, vagy a *tulságosan* keletiek a babyloniak, a nehékes emberfeletti benkeressük a szépet, ott, ahol a szép ama legemberibb elemének: a bájoságnak okvetlen el kell vesnie. Lám Firenzé főtere, a Signoria, oly kedvesen kicsi, hogy Londonban vagy Berlinben „utakeresztetésnek” is alig fogadnak el: pedig mégis elég nagy volt arra, hogy Savonarolával egy világeszmet eléggessenek rajta s hogy az eszményi régi köztársaság szenvedélyei kitombolják magukat közevetén. S a Palazzo Vecchio? E mindenek közt legcsudálatosabb épület, melynek bája olyan szabálytalan és titokzatos valami, mint az a naiv, szinte gyermekded kecsesség, mi csak az ifjuság öntudatlan mozdulataiban nyilatkozik meg, — a Palazzo Vecchio frontja oly kicsiny, hogy az egyik felét majdnem egészen eltakarja a Baccio Bandinelli Herkules-csoportja! És mégis elég nagy volt arra, hogy a firenzei krónikák véres forradalmat kiáltsák, hogy Dantét száműzze s az új Perikles, Medici Lőrinc dinasztiáját megalapítsa. Elég nagy volt arra, hogy Savonarola uralma alatt e büszke felírást viselője kapuja felett: *Jézus Krisztus, Firenze királya*... A Dino Compagni, Nardi és Macchiavelli krónikái a megmondható, hogy mennyire vértől szent ennek a térnek s ennek a városbáznak minden egyes köve. Ott a Palazzo kecses ablakából akasztották ki, burokkal nyakukon, az összeesküvő Pazzik egész családját, — ott lögett velük teljes ornatusában az a pisai érsek, ki halálkínjában olyan borzasztóan harapott bele

akasztott szomszédja arcába... Nézzék Firenze összes templomait és palotáit; nemesek szépek ezek, de *emberien*, vagyis egy pillantásra áttekinthetők: az ember az első perctől fogva és minden erőfeszítés nélkül gyönyörködik egész remek voltukban. Hasonlítsák ezekhez az éjszaki mammutszerű óriás épülettömegeit vagy emlékeket: a bruxellesi igazságügyi palotát vagy a müncheni Bavária-szobrot, — mi itt a hatás pszichológiája? Először is megdöbbentünk, másodsor hiába keressük az összefüggést a részek közt, mert egyszerre mindig *csak* egy részt tudunk áttekinteni, harmadszor, mikor az áttekinthetőség végét madártávlatból nézzük a szertelen alkotmányt, akkor meg a távolság folytán eo ipso elvesztjük a közvetlenség emberi hatását... De vegyük végre magát Firenzét: kicsi ez a város és sohasem is volt nagy: a renaissance legragyogóbb korában is mindig csak akkora volt, hogy benne minden egyes polgár egy emberi egyén maradjon. Egy Londonban vagy Párisban, hol a százazrek és milliók nagyobb egyénisége egyszerűen megöli az egyes egyéniséget, hol akarva, akaratlan kés adagban kapja ki mindenki a meggyőződéseit — egy ily modern nagyvárosban, mondom, elképzelhetlen lett volna a Lorenzo de' Medici szabad renaissance-kultúrája. E tekintetben Firenze teljesen azoknak az eszményi kis államoknak: az antik görög köztársaságoknak az osztályozásába esik. Meglepetően kicsinyek, alig pár ezer lakossal bíróak voltak ezek az athénei és thebai országok s épp azért valószínű, hogy az emberi társadalmak eszményét, mert bennük az ember egyén maradt. Elcsodálkozunk, hogy a firenzei világgzavarokat voltaképp *nyolc* ember csinálta... nálunk az északon százazrek kellett volna ennyi felforduláshoz. Igen, de azok a firenzei kevesen nem egyszerű vezetett tömeg voltak, hanem mind megannyi egyes egyének: renaissance-emberek, kik még teljes és ép birtokában voltak szenvedélyeiknek, egész emberi voltak. Azért találjuk e kis olasz köztársasá-

gokban aránylag a legtöbb dokumentumot az emberi egyéniségre s annak pszichológiájára: krónikák majdnem iskolás példái azoknak a szenvedélyeknek, melyeket az éjszaka alig látni a mozgalomba jövő százazrek tömegeitől.

De milyen ez a faj, mely ezt a boldog várost lakja? A toskán a legnemesebb és legharmonikusabb fajja Itáliának, mint ahogy a római-etruskó vér a legtisztább maradt meg az Arno völgyében. A férfiak nyulánkak, hajlékonyak és nem ruha szerint, hanem *emberien* elegánsak, mint a Donatello, vagy a Pollajuolo szobrai, — a nők komoly-szépek, mint a Ghirlandajo freskói, vagy elgondolkodóan szelidek, mint a Botticelli Madonnái. Nem a római junoi méltóság ez, sem a Veroneseféle kövérkés és érzékes velencei báj, sem a nápolyi spanyolosan szenvedélyes szépség: könnyebb, lengőbb valami ez mindezeknél: szikár, hogy ne mondjam, száraz szépség ez a firenzei s nem feltormákkal hat, hanem inkább a kezek és lábak finomságával s a szemek gondolkodó mélységével. A gondolat ereje teszi ugyszólván átszellemülté a firenzei báj, mint a hogy a Minerva leányai ezek a lengő szépségek... Teljeséggel nem érzékiek, a többi olasz nőkkel szemben ellenkezőleg valamizsüvés szendesség jellemzi renaissance-kori arcképeiket. Az a szüzesség ez, amelyet olyan költőien jelképez a város szimbóluma: a piros liliom... Ha Rómának megvoltak a maga Imperiái és Velencének a hirhét Niehina: Firenzesehse tett hirre szert erkölestelenségével és bujaságával egyetlen egy híres határája nevése hagyta hátra az utókorak. A Danta Beatriceja a firenzei nő eszményi típusa s szintugy tetszik, mintha ez a mennyeion tiszta géniusz mindörökre minden szennyet távol tartott volna Éva firenzei leányaitól... De istenne, hogysis ne lenne nemes és szép ez a faj? Mondják, az antik Görögországban csupa szép szobrokkal, mindenféle nemes látnivalókkal vették körül az áldott állapotban levő asszonyokat, hogy

Polónyi Géza: Ez a javaslat nem egyéb, mint kénszeregezés vagy a hadarnak hozott engesztelő áldozat. Elvetendő első sorban azért, mivel nagyon is elő van készítve és elvetendő másodsor azért, mivel nincs eléggé előkészítve. Paradoxonnak látszik, de így van. Nagyon is elő van készítve ez a javaslat a Banffy-féle választások által. Nem marad más hátra, mint e parlament feloszlása. De nincs e javaslat eléggé előkészítve, mert az ország nincs tájékozva az iránt, mennyi az a teher, a mi most ráhárul. A pénzügyi bizottság a kormány részéről az összes adatokat nélkülözte, amelyek fényt deríthettek volna e kérdésre. Hálás elismeréssel fejezi ki azonban azoknak a tudós közgazdászoknak, akik adatait szövegével bevilágították e nagy kérdés sötétjén. Ezek: Pap David, Horánszky Nándor, Rubinok Gyula, Láng Lajos, Matlekovics Sándor munkáját nem említi, mert azt csupán kompilációnak tartja.

A két kvótábizottság jelentésével foglalkozik azután és azt bizonyítja, hogy a két bizottság kölcsönösen egyik a másik bizottságot jelöli meg annak a testületnek, amely legutóbb a tárgyalások fonalát újabb felvette. Vagy igaz az, hogy a magyar deputáció kezdte meg az új alkudozásokat, vagy pedig igaz az, hogy az osztrák kezdte meg. Az újbóli a magyarok, az előbbi az osztrákok állítják. Nos hát mind a kettő nem lehet igaz. Ezt a dolgot rendbe kell hozni a bizottságoknak. Az azonban mindenestre kiválglik ebből az ellentmondásból, hogy mindegyik fél a másikra óhajtja kenni a tárgyalások új felvételét. Nyilván mindegyik szegénylen!

Bizonyítja, hogy a mostani kvótajavaslat ellenkezik az 1877. XII. törvényekkel dispozióival, mert egyszerűen helyet javaslat van a Ház előtt, mely Ausztriára is kötelezettséget állapít meg, a mindez pedig nincs józunk. Alkalmat adhat ez az őszbördalmi eszme fejlesztésére. Adatok nélkül, politikai okokból dönteni a bizottság jogosítva nem is volt. Hiszen erre még a felség sincs joga, mert a felség is az adatok alapján tartozik dönteni a törvény értelmében és nem politikai okokból. A király tavaly is, két esztendő előtt is az adatok alapján döntötte el a magyar kvótát 31-49%-ban. Nem találta-e ebben a királyi döntésben elég garanciát arra, hogy inkább újból a felség döntésére appellálnak, semmint hogy kvótameiés belemenjenek? Azt mondják, hogy politikai okokból engedik. Micsoda politikai okok ezek? Azért, mivel a csehek és a németek összevették, mi fizeszünk többet? És leguabb megnyugodtak ebben a kvótában odaát? Akadt-e odaát egy Matlekovics, aki megcsinálta bizonyítását annak, hogy amit fizetnek, az nem sok, sőt még mindig kevese? Érdekes, hogy Matlekovics a dohányjüvedek alapján kinez egy 34-4 százalékos kvótát, holott az osztrák báró Offermann, az a tudós statisztikus, ugyanezen az alapon 33% per centot számít ki csupán. (Nagy zal.) Matlekovics ur, ez a szecesszionista kvótábizottsági tag nem tudja e mellett azt sem, hogy nálunk valóságos füstölési düh van. A kishivatalnok is 50 kgyarjós dohányrudat füstöl! Ausztriában a sok gyarban flos a dohányzás, a mi földmies államunkban pedig a magyar paraszt vigan püfékel pipájából az eke szarvairól!

Nem fogadja el a bányamértekeket sem bizonyítékul. Vajon abból, hogy Kimberleyben van gyémántbánya, Angliában pedig nincs, azt következtetné-e Matlekovics, hogy adott esetben az egész kvótát a Fokföld tartoznék fizetni, míg Anglia mit sem

fizetne? (Derültség brórl.) Azt mondja Matlekovics, hogy Magyarorszában a tőkegyűjtés emelkedett. Aki ilvet állit a tudományosság pretenziójával, azt ki kell tömetni! (Zaj.)

Mennyire nem tudja a magyar nemzet, milyen terhek várnak rá a jövőben, ezt az udvartartás költiségeinek ügye is bizonyítja.

Hatvanhétben a lojalis magyar nemzet közössé te a külügyet, a hadsereget, de az udvartartást nem. Az udvartartási költéseket 1869-ben egy törvénnyel állapították meg s ezt évenként az országgyűlés megújította. E törvény folyó év december 31-én lejár s a kormány még sem látja szükségesnek egy új törvényjavaslat előterjesztését, sőt még azt sem jelentette ki, hogy az addigi 4.500.000 forintot nem emeli. (Felkiáltások: Ót perc szünetet kérünk!)

Nem magamért, de a hallgatóság kedveért kérem az elnök urat, hogy szünetet adni méltóztassék.

Elnök: Az ülést öt percra felfüggesztem.

Szünet után

Polónyi Géza az átutalás és junktim kérdéseiről beszél. A kormány a pénzügyi bizottságban bizalmas adatokat résztesztet be a kvótameiessel kapcsolatban arra nézve, mennyit fog nekünk jövedelmezni az átutalás. Hát azt mondja a 67-es alkotmány, hogy bujkáljunk egymáselőtt, susogjunk el, ki csapta be a másikat? Bizonyára nem ezt, hanem azt, hogy a kvótádeputációk nyilant, részletes adatok alapján egyezkedjenek.

Van-e junktum vagy nincs? Az ő nézete az, hogy van. Miért léptették élebe Ausztriában az egész kiegyezést, csak az átutalás nem? Azért, mert az átutalás és a kvóta közt junktim áll fenn. És nem csupán kalendáriumbeli junktim, mint a miniszterelnök mondta. De hát szabad-e junktimot konstituálni az átutalás és a kvóta közt? Minél nagyobb jövedelem kerül az átutalásból, annál nagyobb a mi ipari pangásunk, mert osztrák cikkek fogyasztásából háramlik reánk ez a jövedelem. Nem lehet feltenni a magyar kormányról, hogy ennek kedveért a magyar ipart elnyomja. Felteszi, hogy az ipart éppen ellenkezőleg, fejleszteni fogja a kormány, akkor pedig ugyancsak meg fog csapanni az átutalás haszna. Ha pedig ez így lesz, mit kompenzálunk akkor a magasabb kvótával?

A miniszterelnök a minap azt mondta, hogy ha az átutalást a Lajtán túl élebe nem léptetik, retorzóval él. Ez a partközi paktum sértése. A partközi megállapodások szerint ugyanis a kiegyezés egyetlen részének megdőlése megdnti az egészet. A 14-ik szakasz alapján életbeléptetett átutalást nem fogja törvényesnek tartani. Maga gróf Clary is kijelentette, hogy a 14-ik szakaszal nem is lépteti élebe. Széll Kálmán azonban ellogadja a 14. szakasszal megcsinált átutalást is: úgy véli, ha Clary nem csinálja meg, megcsinálja más. Így szövetezik a magyar miniszterelnök a csehekkel, akik szintén gróf Clary bukását óhajtják. Ami pedig a végső gyógyszer, a retorzót illeti, azt keresztülvihetőnek nem tartja. Kellene hozzá egy olyan finanszírozement, amelyen különbön elég volna az egész önálló vánterületi felügyelőhez. Nem is ijednek meg ettől a lenyegetéstől az osztrákok!

A volt nemzeti part elhatározása abban áll, hogy ma is igazságtalannak tartják a kvótátöbbletet, de alárendelik a rendszerváltozás magasabb érdekének. Sok szerencsét és sikert kíván törekvéseiknek. De fájálna, ha hozzájárulnának a nemzet meg-

terheléséhez és mégse érnének oélt. Igazuk lesz-e, nem tudja.

Kubik Béla: Nem lesz igazuk!

Polónyi Géza: Nemsokára ki kell ennek derülni, a változás már soká nem késhet. Szivesen helyezkedik a jókáró várakozás alapjára, de figyelmezteti a miniszterelnököt, hogy ha ő a hajó kormányzására vállalkozott, sorsa a hajó sorsához van kötöve.

A következő határozati javaslatot nyújtja be:

I. A kormány által előterjesztett törvényjavaslatot: „Azon arányról, melyben Magyarország a közös kiadásokhoz hozzá fog járulni,“ a képviselőház még általánoságban, a részletes tárgyalás alapjául nem fogadja el, sőt azt a maga teljes egészében visszautasítja a következő okokból:

a) A kvóta-bizottság munkálata, mely ezen törvényjavaslat alapját képezi, nem felel meg az 1867. XII. törvények 19. §-ában megszabott köteleknek, mert a javaslatba hozott 34-4 százalékkal jóval túlhaladja a rendelkezésre álló adatokból kiszámítható eredményt; már pedig a törvény arra kötelezi a bizottságot, hogy „részletes adatokkal támogatott javaslatot“ dolgozzon ki és nem ad jogot olyan öszszegrek javaslatba hozatalára, amelyek részletes adatokkal nem támogathatók.

b) Azon táblázatos kimutatók, melyeknek alapján a bizottságunk sikerült hazánk közgyi terheit 31,4 százalékról 33,88 százalékra fokozni, szintén nem felel meg a törvény utasításának, mivel azok kizárólag csak az addógyet ölelik fel és ennél fogva nem tekinthetők olyan részletes adatoknak, amelyekből hazánk szolgáltatási képessége, ha csak megközelítő alapossággal is, kiszámítható volna.

c) Hazánk évek óta nehéz gazdasági válsággal küzd. Uj világrészeknek nemrég keletkezett versenyre fogja vissza termelésünk egyetlen erőforrását, melyre mint földmivelő ország támaszkodhatunk. Ipartéjedésünk a vámközösség nyűgje által merőben meg van akadályozva. A gazdasági rendszerek világválságban hazánk csak mint nyers ország jelentkezik és államháztartásunk terhei mégis olyan nagyok, mintha gazdasági rendszerünk a legkifejlettebb létszervekkel működne. Ilyen körülmények között a közösgyüi terhek fokozása egyenesen megtámadná a nemzeti megélhetési feltételeit és a felekozott terheknek mindir növekedő tudatonsága államháztartásunk mérlegét is súlyos válságba sodorna.

II. De nemcsak a konkrét javaslatot utasítja vissza a képviselőház, hanem kimondja, hogy a közösgyüi teennartása eszjaból egyáltalában nem szavaz meg semminemű hozzájárulási arányt, mivel hogy arra a pragmatica sanotio szellemében ellvállt kölcsönös védelmi kötelezettség teljesítésénél abszoluto nincs szükség.

a) A közös költésekhez való hozzájárulás rendszerének bizonytalan, káros és igazságtalan mivolta ki van immár próbálva nemcsak nálunk, de más államokban is. Vesződek ezzel a problémával Anglia és Irland, Svédország és Norvégia, Nemetalálód szövetséges államai, a svenajci kantonok és még többen. Vesződik hazánk is harminckét év alatt immár negyedik ízben. De soha sehol sem sikerült egy igazságos, számanilag

magzatjuk az anyai gyönyörködés révén csak annál szebb legyen... nos, az a leendő anya, ki fáradtan leül a Loggia lépcsőire, nem a világ legtekélyesebb remekműveitől van-e körülvéve? A florence legzsengőbb gyermekkorától a legnemesebb szép ihletét szívja magába s egész életét át a művészi tökély levegőjében él. Tán innen van az, hogy minden ember műismerő itt és bizony jobban érti a szépet, mint az éjszák tudós professzorai. Az utolsó fauchino ösmeri Michel-Angelot és hangzatosn idéz, ha kell, a Dante Inferno-jából. Boldog egy nép, melynél a szép nem egy fáradtságos külön tudomány, mely az esztétikát ugyszólván az uterőli tanulja!... Minkünk, hogy izlésünk tisztuljon, épp azt nem szabad látnunk, ami körülöttünk van: nekik elég körültekinteniök, hogy minden fáradtság nélkül kész műismerőkké legyenek!... Vérében van ez itt mindenkinek, épp úgy mint véreben van az udvari előzékenység, a kellemes társalgás s az attikai szellemesség, athéneiek ezek, életvidor világfiak, kiket négyzáz évvel ezelőtt már közmopolitákká avatott a Poliziano és a Ficino humanista filozófiája. Nincs itt faragatlan „paraszt“ a mi értelmünkben, szalónember itt mindenki, mint a hogy a Medicek óta egy nagy szalon maga ez az egész Firenze... Epikureus mód örülnek az életnek, mint maga az a Medici pápa X. Leó, ki megválasztásakor így szólt öcséséhez: „nosze, örüljünk a pápaságnak, ha már Isten megadta nekünk!“ A vallás? Nem hagyott a középkor rettegő vakbuzsalmi semmi nyomot ezen a boldog városban. Firenze pogány álomban aludta át a nagy éjszakát. Ami kevés hite volt, az még a Renaissance reggelén elszállt a Savonarola utolsó sóhajával. Azóta ismét az a filozofáló, szellemes epikureus, aki még az

antik világban volt régen, mikor még nem Firenzének, hanem Athénének hívták...

És nem mesterkélte képzés eredménye, vagy a véletlen játéka ez a csudás fejlődés. Mindenekfelett maga a természet sugta meg Firenzének, hogy milyen legyen. Nézzék ezt a mennyiein szelid toskánai tájat, melynek halmái olyan mélyen kék vonalakban vesznek el, mint a Ghirlandajo távlatai. A völgyek hajlásai, mint egy békés dallam motivumai, változtatják egymást és a tiszta harmónia jól eső lendületével veszik körül az Arno-partion figyelő várost. Nincs itt se zord alpesi táj, se tikkasztó Szahara, semmi szertelen vagy mértékelen, ami csak egy pillanatra is megzavarná az isteni öszszhang derűjét. Nincsenek itt éjszakába vesző rengetegek, melyekben a Niebelung-mondák vad hősei, rettenetes sárkányai vagy rút törpéi rejthetnének; idylleknek való jámbor kert ez a táj s borostyánfái árnyékában békésen élnek együtt az arkádiai Pán szatirjai a Botticelli lilomos angyalaival... Nem rettenetes hősmondákra, hanem a plátói Akadémia pantheista vitakozására valók e berkek: a Poliziano rimei s a Pico della Mirandola filozófiája egy tőből fakadnak itt az illatos toskán virágokkal... Barna, valami őszinte, megnyugtató barna ugy Firenzének, mint ennek az egész toskán vidéknek az alapzine. Csak itt-ott világlik elő a domboldalak egyvelegéből az olajpágyonyok ezüstös lombozata. A ciprusok ünneplően fekete tornyoskái olykor mintha elszomorítanák a képet, de eszódás ez, mert hisz életvidor villák mosolyognak mögöttük... S az az ég, az a kristálytisza le-

vegő! Oly tisztán rajzolódnak ki ebben a Fiesole tornyai és ciprusai, mint amily áhítatos gonddal csak a primitívnek tudták kifisteni őket szentképei arany alapjára. Nem a Velence opálos levegője ez, melynek tengeri gőzében bizonytalan pompával mosódnak el a tárgyak: klasszikusan józanak itt a színek s ugyanolyan élesek a körvonalak, amilyen finom körvonallal a firenzei mesterek metszettek márványba vagy festettek vásznonra. Csuda-e, hogy a velencei festőkhöz képest a firenzei festők inkább csak rajzolóik? Csuda-e, hogy e kristálytisza levegőn át nemesak a valóságot, hanem a költői és bölcséleti eszméket: a gondolatot is tisztábban látják mint mások? Es legvégül csuda-e, hogy az e klasszikusan tiszta gondolatok kifejtésére szolgáló nyelv assz a kristálytisza esszenciává váit, amit *lingua toscana*-nak hívnak? A legharmonikusabb nyelve ez a világnak, olyan diskrét és tulfinomult valami, hogy még a jellemző olasz (k)-ból is h-t csinál s a c-t is s-s-sé simítja. Báját nem is lehetne szóban kifejezni, legfeljebb zenében. Zene ez a toskánai nyelv, olyan mennyei dallam, amely egyedül igazán méltó arra, hogy Firenze dicsőségét zengje *ad saecula saeculorum*...

De a véletlen játéka-e végre, hogy Petrarca, Boccaccio, Dante, Lionardo, Galilei, Cellini s mindenkifelett a Renaissance legelső és legutolsó legnagyobb két művésze: Giotto és Michel Angelo mind Firenzében születtek? S ezek csak néhányan, kik körül még vagy husz elsörangú zseni sorakozik... Nem véletlen ez, a természet nem ösmeri a véletleneket. A Renaissanceok el kellett jönnie és nem másutt, csak itt vehetett

MOLL SEIDLITZ POR
felújításban házszer mindama gyomorbajoknál, mely kb. a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 1 forintúval.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SÓ
Legjobb fájdatomcsillapító bedörzsölés, csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban álommal zárt (leombirt) üvegekben 90 krajcárúval kapható. MOLL készítmény kérendő.

és gazdaságilag alaposan indokolható kvótakulcsot találni. A siker lehetősége ezen a téren egyáltalán ki van zárva, különösen pedig ott, hol vámszövetség van, mert az országok vagyoni erejének és szolgáltatási képességének pontos meghatározására a statisztikai tudományak nincs elég finom és elég részletes mértéke. Ez a kérdés annyira bonyolult, hogy még a becslés tényezőire nézve sem tudtak sem nálunk, sem egyebütt kölcsönös megnyugvással megállapodni.

b) Miután pedig hiányzik a hozzájárulási arány pontos kiszámításának jóformán minden alapfeltétele, s miután a törvény ennek dacára követeli az arány megállapítását: ennél fogva a gazdasági mérlegelés egyedül jogos és egyedül helyes eljárását a politikai súlynak és erőhatásának latba vetése váltotta fel. A szamtani probléma áttérleődött a fodorlatnak és igazgatásnak mezéjére. Ezen a mezőn buján sarjadzott a kölcsönös ellenszenv, a megrövidítésnek fortélyá és az egymás védelmére utalt szövetséges államok polgárainak mélyreható gyűlölködése. Evék óta tart az alkudozás köztünk és Ausztria között, és az eredmény: egyfelől egy olyan javaslat, mely hazánkat kegyetlenül megkárosítja, az Ausztriában felfokozott igényeket pedig egyáltalában nem elégíti ki: másfelől a monarchia nemzetközi tekintélyének megrongálása a szövetséges felek állandó viszalya, surlódása és gyűlölködése folytán.

c) A kvótarendszer bizonytalanná és ingadozóvá teszi az alkotmányban rejlő biztosítókat. Mert az eddig elért tapasztalatok kevés titlást nyújtanak arra, hogy egy újabb Lusztrom alkalmával megegyezés jöjjön létre, s ez esetben nem kerülhető el a korona döntési szerepe. Egy ilyen döntésnek súlyos következményei mindig csak igen ritkán és igen nehezen bírhatók el. Mert az is alkotmányos biztosíték, hogy a közteterviselek mértékét a népképviselő állapotára meg; valamint az is alkotmányos biztosíték, hogy a korona ne vegyen részt olyan hatáskörben, ahol kiváltságos állásának feltétlen tekintélye és népszerűsége csorbát szenvedhet.

III. Miután tehát a javaslatba hozott kvóta egyfelől nem alapszik részletes számítási adatokon s ennél fogva igazságtalan és részben törvénybe ütköző, másfelől el nem viselhető terhekkel rója meg a nemzetet, s ennél fogva káros;

miután az országok vagyoni erejére nézve pontos és helyes becslést egyáltalában nem lehet keresztül vinni;

miután a kvótalkudozásnak nincs és nem lehet más eredménye, mint egy igazságtalan arány a teherviselésben, de kiszámíthatatlan kár abban, hogy a kölcsönös viszaly és torzalkudozás az államok erejét lekötli és tekintélyét aláassa;

miután végre a kvótarendszer következtében fontos alkotmányjogi biztosítékok válnak ingatagga:

A képviselőház elhatározza, hogy a betervezett javaslatot nem fogadja el és a közügyeket és intézményeket megszünteti, a hadsereg és külügy ellátásáról és fenntartásáról, Magyarország a saját törvényhozási és kormányzási hatáskörében fog gondoskodni.

az testet ebben a szentélyben. Firenze az új világgóság központi napja s ez athéni tűző nap körül forognak nemesek az ő saját halhatatlan gyermekeinek a planéta-csillagai, hanem az egyéb olasz városok kisebb naprendszerei is. És csak így messziről, mikor zseni-csillagjainak a diadémjával fején ott áll a többi olasz városok közt, csak akkor látom én át Firenz minden fenségeségét... Csábíthat pompás érzékiségével az Adria királynője, a Veronese Bella Veneziája, — csábíthat a Róma-imperatori és pápai örök majestása, — vonzhat a Nápoly szenvedélyesen szép tropikus világa: — de Firenze azért az egyetlen város, melynek falain kívül mindig száműzöttek fogja érezni magát a gondolkodó ember. Csuda-e, hogy saját fiait oly rajongó szerellemmel viseltettek iránta? — csuda-e, hogy e paradicsomon kívül legnagyobb fia Dante az Inferno réméit látta száműzetésében? Magyarázhatatlan vonzalom fűzi Firenzéhez azt, aki egyszer meglátta: nem a farsangos velencei szerelm az, sem a Róma iránti bámoló rajongás, sem a Nápoly utáni epedő vágy, — valami tisztább, kevésbé földi vonzalom az, mi e lenge, csábos géniuszt után üz... Olyas *amor divino* az, amelyen a pokol mélyéről a mennyek régiói felé emelte a nagy Száműzöttet: Beatrice felé...

Firenze, Firenze, — te virágok városa, ki piros liliomokkal együtt a halhatatlan Szép legzebb virágait ontád a világra, — lenge géniuszt te Psyche, te Beatrice!... Az éjszakai tél jövendő ködös napjaira gondolok, midőn nem lesznek itt többé, midőn számkivetett leszek, mint mindazok, akik nem élnek a te isteneid, muzsáid és lángelméd boldog ege alatt. És forrón a lekemhez szeretnelek ölelni, téged, azt a láthatatlan valakit, akiről csak azt tudom, hogy lenge, mint az Arno hajlása vagy a Beato angyalai, — fenséges, mint a Dante rime s a Michel Angelo Hajnala, — mennytelen szerelmes, mint a Petrarca szonettjei és szeliden bájos, mint Fiesole mosolya vagy a Botticelli madonnái...

De miután a 32 év óta tartó közösség többféle érdeket érint és vagyoni közösséget is hozott létre: azt is elhatározza a képviselőház, hogy a békés és megnyugtató kibontakozás és a vagyoni elkülönítés akadálytalan lebonyolítása érdekében értekezésbe kíván lépni ő felsége többi országgal és tartományai alkotmányos képviselőivel, hogy a két szabad nemzet kezébe vővén az alkudozás ügyét, megállítsák azon módozatokat, amelyek mellett, mint független államok, a monarchia együttes birtoklását és kölcsönös védelmi kötelezettségét az eddiginél jóval hatályosabban biztosíthatják.

Benyújtják: Ugron Gábor, Polónyi Géza, Bartha Miklós, Szluga István, Holló Lajos, Kalocsay Alán, Visontay Soma, Nagy Gyula, Okolicsányi László, Városey Gyula, Szalay Károly.

Röviden szól még a Felsőg dntéséről. Beszédel meg akarta könnyíteni a Felsőg dntését (Derültég.) arra az esetre, ha a javaslat január elsején vagy nálunk, vagy Ausztriában törvényvé nem válnék. Magyarország törhellenül ragaszkodik a királyi hához; meg kell mondani a királynak, hogy a mi parlamentünkben nem ülnek W-lfok és Schönerekek, nem megyünk Égerbe, nem ünneplünk Komarovokat; mi reánk a király mindenkor biztosan számíthat. A király 97-ben és 98-ban megmutatta, hogy igazságosan tud dönteni. Nem kell há' félni a döntéstől ezuttal sem. Sőt ha ő magyar kormány volna, mindent megtenne, hogy az bekövetkezzék. Újból elfogadásra ajánlja határozati javaslatát. (Tetésés a szélsőhálon.)

Barta Odón kéri, hogy bejelentett interpellációját hétfőn tehesse meg.

A Haz ehhez hozzájárul.

Elnök az ülést a legközelebbi ülés napirendjének megállapítása után negyed 3 órakor berekeszti.

BELFÖLD.

Felfüggesztett tisztviselők. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye határain túl is figyelmet fog kelteni az a hír, hogy *Lippich Gusztáv* főispán dr. *Török Aladár* jászberényi polgármestert és *Nagy A. István* városi tanácsost hivatalukból felfüggesztette s egyuttal ügy ellenük, mint *Sipos István* helyettes polgármester, dr. *Almásy László* tiszti ügyész és *Bezenay Dénes* jegyző ellen elrendelte a vizsgálatot. A vizsgálat foganatosításával a főispán a vármegye alispánját bízta meg, aki gondoskodik a felfüggesztett tisztviselők helyettesítéséről. Mint szolnoki levelezőnk jelenti, a főispánt e feltűnést keltő eljárására annak a vizsgálatnak eredménye bízta, amelyet a mult hónap végén Jászberényben tartott. A felfüggesztett, illetve fegyelmi vizsgálatot sujtott tisztviselők, különösen *Török Aladár* polgármester és dr. *Almásy László* tiszti ügyész a „régí rendszer” legagilisebb hívei közül valók, akik igen sokat ártottak a jászberényi polgárság békéjének. A volt nemzeti párt hívei dr. *Török Aladár* polgármester választása ellen tiltakoztak is, de haragjuk főképp akkor fordult ellene, a mikor az megindította és sikerre vezette Bánffy diszpolgárságának akcióját. *Török Aladár* és társainak esete nagy tanulság abban az irányban, hogy a közigazgatási tisztviselők minél kevesebbet politizáljanak és minél többet adminisztráljanak.

A váci püspökség jelöltjei. A *Fővárosi Tudósító* értesülése szerint, a magyar kormányának már van jelöltje a Schusztler Konstantin elhunytá óta gazdátlan váci püspöki méltóságra: *Fraknói Vilmos*, a jeles történetírő, aki tudvalevőleg akadémiai alelnöksátra *Wlassics Gyula* közoktatásiügyi miniszternek. Mellette, mint jelöltet emlegetik *Széchényi Miklós* jaaki apátot és gróf *Csáky Károly* esztergomi kanonokot.

A felekezeti kongresszus. Az összes nem katolikus egyházak lelkesíti jövedelmének kiegészítéséről szóló törvény, mint a *Hircsarnok* jelenti, a mai nappal a megvalósulás stádiumába lépett. Rövid néhány nap mulva az egyházi főhatóságok kezeiben lesznek azok az összegek, amik eddig megállapíthatók voltak, s amiket ezek az egyházi főhatóságok juttatnak így az egyes lelkeseknek. A törvény teljes megvalósításának il rövid idő alatt való keresztülvitele fokozottá teszi az elismerést *Wlassics Gyula* kultuszminiszter iránt. A miniszter e törvény végrehajtásában dr. *Reiner János* egyetemi magántanár, az ismert jogtudós személyében oly munkaerőt talált, kinek szakértelme, tudása, s az ügy iránti fáradhatlan érdeklődése tették lehetővé azt, hogy a lelkesek egy része már most, karácsonyra részesülhet a törvény áldásaiban.

A kvóta-ellenes kérvények. A képviselőházhoz benyújtott kérvények között számos olyan van, amelyben a városok, községek és pártkörök a kvótamelel ellen tiltakoznak. A kormánypart részéről azt ajánlották a függetlenségi pártnak, hogy ezeket a kvóta-ellenes kérvényeket a kvóta-javaslattal együtt tárgyalják. A függetlenségi és 48-as párt ezt az aján-

latot nem fogadta el s így ezeket a kérvényeket is alkalmasint már a jövő hét szombatján külön fogják tárgyalni.

Bánffy Dezső a kvótáról. A *Politikai Értesítő* jelenti: Képviselői körökben ma az a hír terjedt el, hogy báró *Bánffy Dezső* a kiegyezés, illetve a kvóta dolgában fel fog szólni a főrendiházban. Szabadelpárti körökben valószínűtlennek tartják báró *Bánffy* felszólalását. Annál is inkább, mert báró *Bánffy* közelebb hosszabb tartózkodásra Erdélybe utazik egyházi dolgok intézésére.

Alapok és alapítványok. *Rakovszky István*, az állami számvéviszék elnöke külön jelentésben beszámolt az országgyűlésnek azoknak a tárgyalásoknak eredményéről, melyeket a kormány által kezelt alapok és alapítványok számvéviszék ellenőrzése tárgyában az állami számvéviszék és a kormány kiküldöttéből egybehívott szaktanácskozmány két éven át folytatott. E szaktanácskozomány — az elnök jelentése szerint — több mint 6000 alap és alapítvány tanulmányozásával és rendezésével foglalkozott s a tárgyalások folyamán abban állapodott meg, hogy csupán azok az alapok és alapítványok vonandók az állami számvéviszék ellenőrzése alá, melyek a királyi kormány kezelésébe, vagy igazgatásába állanak. Ezeket az alapokat és alapítványokat pedig három csoportra osztotta; az első csoportba azokat, melyek az állami költségvetésbe felveendőek, a második csoportba azokat az alapokat, melyeknek csak főlős jövedelme kerül az állami költségvetésbe, míg a többi alapok és alapítványok, melyek sem a kezelés, sem a jövedelem tekintetéből az állami költségvetésbe fel nem veendőek, a harmadik csoport anyagát teszik. A minisztériumok által kimutatott alapok és alapítványok között egészen véve 801 oly alapot és alapítványt talált a szaktanácskozomány — több mint 111 millió forint vagyonálladékkal — amelyeket a jelzett három csoportba sorozott s amelyek ennél fogva az állami számvéviszék ellenőrzése alá tartoznának.

A helyzet.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, december 9.

A kvóta és az átutalás sorsa, s ami ezt a két dolgot kérdésessé teszi: az ausztriai helyzet foglalkoztatja most a mi politikai köreinket. Az egész helyzet alakulásának az a kérdés szabja meg az irányát, hogy gróf *Clary* sikeresül-e idejében a parlamentjével letárgyaltatnia a kvótáról és az átutalási eljárásról szóló törvényjavaslatokat? Ez a kérdés tehát az, ami nálunk is első sorban lekötli a figyelmet és a várakozást. Természetes, hogy a legjobb eshetőség az volna, ha az osztrák kormánynak ez a törekvése sikerülne, amely esetben minden más kombináció tárgyalanná lenne. De sajnos, éppen ez az eshetőség az, amely minden valószínűsége közt a legtávolabb áll. Aktuális tehát az a probléma, hogy miképpen kell berendezkednünk arra a helyzetre, amely akkor áll elő, ha odaát kudarcot vallanak a békítő kísérletek és december vége a nélkül érkezik el, hogy a kvótáról és az átutalásról szóló osztrák javaslatok szentesítés alá kerülhetnének.

Az osztrák zűrzavar.

Hogy a helyzet Ausztriában sokban enyhült gróf *Clary* kormányra lépése óta, az kétségtelen. A jobboldali pártok összetartása megtört, elszakadtak a *Badeni-Thun*-féle többségtől a lengyelek és a német katolikusok is, amint ez kitűnt a kiegyezési bizottság mai ülésén, amelyen úgy a lengyelek, mint a katolikus néppárt tagjai a német baloldallal szavaztak. A csehek tehát magukra maradtak.

Ámde a csehek így, magukban is elég erősek arra, hogy meghiúsítsák a kormány farradkozásainak a sikerét. És nyilvánvaló immár, hogy a csehek körében elenyésző kisebbségben maradt az az engesztelékeny irányzat, amelynek dr. *Engel* állott az élén, s most a cseh képviselőik hangulata meglehetősen egységes. Ez a hangulat pedig határozottan ellenséges a kormány javaslataival szemben és így előre látható, hogy sem a kvótajavaslatból, sem az átutalási eljárásról szóló törvényjavaslatból nem lesz törvény január elsejére.

Mi lesz a kvótával?

Ezek szerint számot kell vetnünk most már azzal a valószínűséggel, hogy sem a kvótatörvény nem jön létre, sem az új átutalási eljárás nem lép életbe Ausztriában. Egészen bizonyos, hogy Széll Kálmán miniszterelnök bécsi útja ezzel a kérdéssel van kapcsolatban.

Mindenekelőtt azzal kell tisztába jönnie a magyar kormánynak, hogy mennyi határidőt engedjen a Clary-kabinetnek az ő kísérleteinek folytatására. Az idevaló politikai körök és a sajtó egy részében is olyan nézetek merültek fel, amelyek ezt a terminust december 28-ikára teszik. Mi azt hisszük, hogy ez a határidő nem terjedhet olyan messzire, hanem legfeljebb ennek a hónapnak 23-ikáig. Ez körülbelül két hét s ez alatt az idő alatt az illetékes tényezőknek le kell számolniuk azzal a körülménnyel, hogy Ausztriában a két sürgős törvényjavaslat nem jut dülőre.

A mi a kvótát illeti, erre nézve a sajtóban az a kombináció merült fel — s ezzel a politikai körök is foglalkoztak — hogy a kvótát a király döntése állapítsa ugyan meg, de csak föltételesen, vagyis csak arra az időre, míg a kvótajavaslatokat mind a két állam törvényhozása lefolytatja; és egy külön törvényben kimondatnék, hogy ha itt is, ott is, megszűnik a kvótatörvény, akkor az uralkodó döntése hatályát veszítse.

Ennek a felfogásnak sok híve van a magyar politikai körökben, de az illetékes tényezők, ugy tudjuk, nem értenek vele egyet. Ez a megoldás ugyanis ellenkeznék az 1867. évi XII. törvényeknek azzal a rendelkezésével, hogy a kvóta ügyében a királyi döntése is csak *határozott időre* szólhat. Már pedig, ha a döntés ideje feltételhez volna kötve, akkor ez nem volna meghatározott idő. Igaz ugyan — így vélekednek sokan — hogy az ilyen értelmű törvényes intézkedés *in melius* változtatná meg a hatvanhatedikéi alaptörvényt, de a döntő körök ragaszkodnak a törvény rendelkezéseire, amelyeknek értelmében a királyi döntés a kvótaügyben folytatott eljárást befjezi, s ennek bekövetkeztével az egészen újra kell megindulnia. Voltak olyan nézetek is, amelyek szerint az uralkodó döntésének egy évnél rövidebb időre kellene szólnia, de e felfogás mellett kevés ok szolt, de annál több ellene.

Nem marad tehát más, mint az uralkodó döntése egy évre. A magyar törvényhozás erre való tekintet nélkül folytatja a kvótajavaslat tárgyalását, egyrészt azért, mert a kormány kívánatosnak tartja, hogy a kvótakérdésben fölmerült nagy kontroverziák alapos megvitatásban részesüljenek, másrészt, mert előre látható, hogy a király döntése a kvóta-bizottságok megállapodásai alapján fog történni s kívánatos, hogy ennek a megállapodásnak a törvényhozás megadja a szankcióját. Bármennyire sajnálatos is, hogy a magyar politikai köröknek nem teljesült az a kívánságuk, hogy a tíz éves kvótával a surlódásoknak legalább ez az alkalma kiküszöböltsék, a törvény szigorú értelmében mégsem lehetséges más megoldás, mint az egy évre szóló királyi döntés, s ezután az egész kvótaprocedúra újra kezdése a kvótabizottságok kiküldésétől fogva, végig az összes törvényszerű retortákon.

Az átutalás.

A másik nagy kérdés a *forgasztási adók átutalásának* a kérdése. Erre nézve a magyar kormánynak megvan a maga határozott álláspontja, amely a törvényben gyökeredzik. Ha életbelép 1900. január 1-én az új átutalási eljárás Ausztriában is, akkor nem tartozik reánk, hogy parlamentáris uton jött-e létre, vagy a 14. §. alapján kibocsátott császári rendelettel. Reánk nézve ez teljesen közömbös. A Clary-kormány ugyan kijelentette, hogy a 14-ik §-t igénybe venni nem óhajtja, hanem parlamentáris uton kívánja a törvényt létrehozni; mindent el is követett arra nézve, hogy ezt a szándékát valószínűsítse és támogassa ebben a parlament nagy többsége, de éppen ezért, mert

óhajtásának teljesítése legyőzhetetlen akadályokba ütközött, bátran nyulhatna a 14. paragrafushoz. De ez egészen az ő belső ügye. A magyar kormánynak ebbe semmi beleszólása nincs; törvény szabja meg, hogy mi a tennivalója: 1900. január 1-től fogva *át nem jön a hadron fogyasztási adó alá eső cikkekből egy szemernyi sem, ha a magyar kincstárt megillető fogyasztási adót le nem fizette.*

Ez egészen világos. És éppen ezért mi nyugodtan várhatjuk, hogy a Clary-kormánynak sikerül-e az átutalásról szóló törvényjavaslatot letárgyaltatnia, vagy ki fogja-e adni a reá vonatkozó császári rendeletet, vagy pedig *átadja a helyét olyan kormánynak, amely erre hajlandó lesz?*

Mindent összevéve, kétségtelen, hogy a helyzet igen válságos — Ausztriában. De mi egyelőre nyugodtan nézhetjük az odaát dúló zűrzavart, mert a kormány teljesen tisztában van azokkal a teendőkkel, melyeket a magyar állam törvényei és érdekei eléje szabnak.

KÜLFÖLD.

Az ausztriai zavar.

Budapest, december 9.

A cseh obstrukciónak most már fele sem tréfa. A kiegyezési bizottság mai első ülésén azzal kezdték meg az obstrukciót, hogy az átutalási és kvótatörvény tárgyalásának az elhalasztását indítványozták s előbb az indemnitást kívánták tárgyalni. Az átutalási és kvótatörvénynek eme formázerű megobstruálásában támogatják az ifjusekeket a szociáldemokraták is, és mikor a csehek indítványuk visszautasítása után tüntetőleg kivonultak a bizottságból, hogy azt határozatképtelenné tegyék, ők is velük tartottak. A leghatározottabb obstrukciót a csehek a költségvetési provizórium ellen jelentették be, azt mondván, hogy karácsony előtt semmiesetre sem engedik a provizóriumot megszavaztatni. Ha ez csakugyan így lesz, akkor, mint bécsi parlamenti körökben hírlék, a kormány 27-ikére egybehívja a képviselőházat és december 31-ig folytatja a tárgyalásokat. Ha a provizórium ujesztendőre sem lenne meg, akkor január 2-án vagy 3-án újra összeülne a képviselőház és folytatná a tárgyalást egészen addig, amíg be nem fejezi.

A mi a kormány állását illeti, a *lengyel klub* tegnapi ülésén *Madeyski* az audienciájáról a következőket közölte: *A császár azt mondta, hogy a kormánynak el kell intéznie az állami szükségleteket s azután addig maradnia meg hivatalában, míg a kedélyek le nem esillapodtak. Jobboldali kormány a császár szavai szerint, most lehetetlen s csak koalíciós kormányra lehet gondolni.*

(A kiegyezési bizottságból.)

Bécs, december 9.

Az osztrák kiegyezési bizottság ma *Clary, Kwiatiolucki* és *Stöberl* miuiszterek jelenlétében ülést tartott.

Bilinski elnök indítványozza, hogy első sorban az átutalási és esetleg a kvótatörvényjavaslatot, azután pedig a császári rendeleteket vegyék tárgyalás alá.

Stransky ennek épp az ellenkezőjét indítványozta. Azt kívánta, hogy először is a cukoradó, vám- és kereskedelmi szövetség, bankszabadság és vamtarifá ügyében kiadott császári rendeleteket tárgyalja a bizottság és csak azután azt, amit *Bilinski* lovag akar.

Hosszabb vita után a többség *Bilinski* indítványát fogadta el, mire a csehek tüntetőleg távoztak a teremből. Ennek következtében az előadó választását nem lehetett megejteni, mert a bizottság *határozatképtelen* volt.

Az elnök kénytelen volt az ülést fél órára felfüggeszteni.

Ez alatt a lengyelek, szlovének s a kath. néppártiak ülést tartottak, melynek végével határozatképes számban gyűltek egybe a bizottsági tagok. Csakhogy most meg az előadót kandidált *Tollinger* határlatta a választást, azt mondván, hogy előbb pártját kell megkérdeznie, vajjon megengedi ez e tisztség elfogadását.

A bizottság azután áttért a második tárgyra, vagyis a 14. §. alapján kibocsátott császári rendelet tárgyalására. Előadót *Dzieduszycki* választották

meg, aki elfogadta a megbízást és megígérte, hogy délután megteszi előadói jelentését. Erre az ülést délután 3 óráig elhalasztották.

A délutáni ülésen *Bürnreuther* a baloldal nevében a következő nyilatkozatot tette:

„A mi intenciónk, hogy a kiegyezésre vonatkozó sürgős javaslatokat, az átutalási törvényt és a kvótát, melyeket ez év végeig el kell intézni, a 14. §-rendeletek tárgyalásának elébe helyeztük. Az utóbbiak, minthogy határidőhöz nincsenek kötve, másodsorban tárgyalandók. E két javaslat tárgyalási sorrendjének megkísérlett felcserélésében tekintettel az idő rövidségére és arra a körülményre, hogy a 14. §-rendelet elintézése természetesen hosszabb időt kíván, csak *külső látszatát* látjuk annak, hogy az *osztrák-magyar kiegyezés végrehajtassék*, valósággal azonban az *ellenkező eredmény fog előtérni*, hogy tudniillik az átutalási törvény és a kvóta, melyek állami szükségletek, *bedőlhatalan időkre halasztódnak és elintézésük ez év folyamán lehetetlenné válik. Tiltakozunk* tehát ez ellen az eljárás ellen”.

Stransky elkésletnek találja *Baernreuther* tiltakozását.

Tollinger kijelenti, hogy az átutalási törvény előadói tisztét megválasztása esetén elfogadja.

Prade azt tartja, hogy a bizottság térjen vissza az elhatározott eljáráshoz és az elnök már most ejtesse meg a választást.

Bilinski azt mondja, hogy tekintettel *Tollinger* nyilatkozatára, most vegyék elő a választást. Ha ő kész ma referálni, akkor előadásának a délelőtt hozott határozat értelmében elsőse van *Dzieduszycki* előadása előtt, ha nem, akkor *Dzieduszycki* fog referálni.

Az ezután megejtett választásnál ismét kitűnt a bizottság határozatképtelensége, mire az ülés minden eredmény nélkül véget ért.

Bécs, december 9.

A kiegyezési bizottság mai ülésében lefolyt eredmények mutatták, hogy a csehek el vannak határozva, az obstrukciót a bizottságokba átvinni. A bizottságban történt dolgok azt bizonyítják, hogy az ifjusekek még sem állanak egy egymagukban, mint ezt több jobboldali organum hangsúlyozza, hanem igen erősen támogatják őket a jobboldali pártok. Mindamellett sikerült ma a tárgyalást odáig vinni, hogy a jövő ülésben meg lehet választani az előadót. A helyzetre nézve különben jellemző *dr. Fuchs* képviselőházi elnöknek egy nyilatkozata, melyet egy hírlapiról előtt tett. *Dr. Fuchs* ezt mondta: Az állami szükségletként jelzett törvényjavaslatokat semmi esetre se fogják január elsejéig megszavazni.

A háború.

Budapest, december 9.

Feltűnően hallgat egy hét óta a különben oly bőbeszédű angol hadügyi hivatal. Az események nem folynak, mert a csapatok nem mozognak. Ugy látszik, az angol támadó hadműveletek megakadtak az egész vonalon, még mielőtt tulajdonképpen megkezdődtek volna. Ez a szünet legalább lehetővé teszi nekünk, hogy a két hadakozó fél jelenlegi helyzetét áttekinthessük. Ma összesen körülbelül 61.000 főnyi angol katonaság áll Délafrikában, és pedig 31.000 ember *Natal*-ban is körülbelül 15.000—15.000 harcra a *queens-town*-bloemfontaini, meg a *colesberg*-kimberleyi vonalon. Azonkívül az angolok még képesek egy hadosztályt, hozzávetőleg 12.000 katonát mozgósítani ez ezeket az új csapatokat még ujév előtt Délafrikában partra szállítani. A boeroknak és az oranjeieknek összesen 60.000 harcuk lesz. Tekintetbe véve már most, hogy ezek a saját országukban operálnak, hol minden talpalatnyi földet jól ismernek, hogy továbbá kezdettől fogva a sztratégiai szempontból fontos állásoknak birtokában vannak és végre hogy tetszésük szerint a vasút segítségével a *belső* vonalon mozoghatnak — tekintetbe véve mindezt, nincs kizárva, sőt valószínű, hogy az angoloknak *végképpen le kell mondaniuk a győzelem reményéről*. Ehhez járul az is, hogy a legújabb hírek mindinkább arról szólnak, hogy Fokföld hollandus lakossága most már tömegesen kezd részt venni

a háboruban, természetesen a boerek oldalán. A helyzet kulesa ma Nátalban és pedig *Colenso*nál keresendő. Ott fog eldőlni ennek a hadjáratnak a sorsa.

Mai tudósításaink a következők:

(Ladysmith sorsa.)

London, december 9.

A Reuter-ügynökségnek jelentik *Ladysmith*ből Weene-en át e hónap 7-diki kelettel: Eddig november elseje óta 5 tiszt és 26 katona esett el, továbbá 15 tiszt és 130 katona sebesült meg. Három ember elült. A boerek még zárt hadállásban táboroznak *Ladysmith* körül. Az angol katonaság egészséges és jókedvű.

Pretória, december 9.

Ma a következő távirat érkezett ide a *Ladysmith* előtt álló boer főtáborból: Az éjjel olyan híreket kaptunk, hogy az angolok előre nyomulnak *Colenso* felé. Az éjszaka azonban elmúlt a nélkül, hogy támadás történt volna. Ma rendszertelenül kezdődött ágyuzni *Ladysmith*et, amit a városban lévő hajóágyuk erősen visznoktak.

London, december 9.

Egy *Thorold* nevű *Ladysmith*i lakos, aki kedden hagyta volt el az ostromolt várost s csütörtökön érkezett *Frerebe*, a következőket beszéli: A boer golyók az ostrom megkezdése óta alig husz embert öltek meg. Néhány nap óta, úgy látszik, mintha a boer ágyuk száma megapadt volna. A több hét óta folyó ágyuzás aránylag csak kevés kárt tett. Az ütletek csak két hét óta vannak zárva. Eléség, különösen hus és kenyér, bőven van. A hus ára 60 penny fontonként, a kenyéré 20 penny, egy tojás ára 30 penny. Csak a víz nagyon rossz s e miatt sokféle betegségtől szenvedtünk. Az ostrom megkezdése óta két lap jelenik meg, az egyiknek címe: *Bomba*, a másiké: *A Füllentő*. A tisztek és a legények sportmultságokkal üzik el unalmukat.

London, december 9.

Durbanból jelentik: Az angolok már minden előkészületet megtettek *Ladysmith* felszabadítására. A felszabadító hadsereg részére szánt utolsó ágyut különvonaton küldték el északra.

(Fokföldi hírek.)

London, december 9.

A hadügyminisztérium Fokváros parancsnokának egy tegnap este kilenc órakor kelt táviratát közli, amely a következőket mondja: A Gatare tábornok közelében álló ellenséges haderő, mint jelentik, következőképpen oszlik meg: Dordrechtben 800 ember áll, 700 ember hat ágyuval *Jamestown*tól Dordrecht felé halad és 1500 ember *Stormberg*ben áll. Azonkívül ismeretlen nagyságú haderejük van *Waterfall*ban és 400 emberük *Molteno*ban.

Berlin, december 9.

A reggeli lapok azt jelentik *Brüsszel*ből, hogy Fokföldön egyre terjed a németalföldiek fölkelése.

London, december 9.

Nem érkezett olyan jelentés, amely megerősítené azokat a vész híreket, hogy Lord *Methuen* csapatainak veszedelmes helyzetük van.

London, december 9.

French tábornok jelenti e hó 7-éről: Lovasított új-zélandi gyalogosok hajnalban elhagyták *Nauwport*ot és megszállták az *Arundel*től délre emelkedő hegyháta, hogy fődözzék a lovasított csapatok kiszállítását három vasuti vonatról. Azután este 6 órakor megszállták *Arundel*t. Az ellenség előérsei *Arundel*en túl mintegy három mérföldnyire állanak. Egy ütég tábori tüzéség és egy zászlóalj gyalogság a *Prisloo* tábornok parancsnoksága alatt álló boerokat, akik körülbelül ezren voltak egy ágyuval és a vasutat elpusztították, visszaszorították. Az angolok részén egy ember esett el és 14 sebesült meg. *Enslin* közelében egy sebesült boer katonát találtak. *Modder-Riverrel* újra megnyitották a táviró- és vasuti összeköttetést.

(A külföld.)

Berlin, december 8.

Miután Anglia elismerte *Transvaal* hadviselő államnak, a francia kormány utasította *Transvaal* katonai attaséját, hogy menjen el a boer hadsereghez s csatlakozzék a boer hadvezetőséghez. Ebből a körülményből Oroszország is levonta a következtetéseket s az orosz hadügyminisztérium *Gurko* alezredest küldte el a boerek táborába.

Brüsszel, december 9.

Németország, Franciaország, Oroszország, Németalföld és Észak-Amerika értesítették a transvaali követséget, hogy katonai megbízottakat küldenek a boer tartományokba a hadi események szemmelartása végett.

HIREK.

Az új századról.

— Vilmos császár. XIII. Leo. Révai Miklós. —

Vilmos császár kimondta, hogy az új század 1900. január elsején kezdődjék. Az új század hajnalát avval köszöntik, hogy a lobogókat feldíszítik és díszesebb levelezőlapokat nyomtatnak.

És szólott a császár:

Ha én azt akarom, hogy a nap megálljon utközben, hát megáll a nap. Ha én azt kívánom, hogy seregek keljenek ki a földből, hát seregek kelnek s ha véletlenül az az ötletem támadna, hogy a szép lakk-cizmámat a berlini városbáz erkélyéről Németország védszentjének kiáltás ki, hát kikáltanák.

Mert én vagyok a császár, a seregek, a hadihajók, az ágyuk, a szamarak császára. Szólt a császár és úgy lön.

Az új századot kezdjétek pedig az Urnak 1900. esztendejében, Januárius elsején!

És a népek meghajták gondtelt fejüket és elfeledvén az iskolában tanult egyszerűt, így sóhajtoznak:

Gloria in excelsis! Hozsánna néked idők, seregek és ágyuk császára! Nem törődünk mi már sem kenyérral, sem borral, sőt a gyermekeinkkel és feleségeinkkel sem törődünk többé. Minden igyekezetünk az léssen ezentul, hogy a napokat számláljuk és valamiként Krisztus urunk születésétől számítódik az esztendők sora, azonképpen kezdődjék a te szavad elhangoztával a huszadik seculum.

Hozsánna!

Meghallván pedig a császár háza magas erkélyéről a nép örvendező szavait, szóla:

1. Legyen nektek örök emlékül lobo-gítókon díszes jelvény, amely leggedzen a szélben. És eszóljátok meg renggel, délbén és este; mikor házatok küszöbében ültök és mikor uton vagytok.

És legyen nektek az én szavam emlékül anzikszkártya minden zsebetekben időtlen-időkig.

2. És újból ujongott a nép és háromszor kiáltá: Hozsánna a császár!

A császár pedig betevé háza ajtaját, lefeküvé a puha kerevetre s befelé fordítván arcát, elaludt, a népek boldogságát tudván.

Azonközben Rómában az ősz főpap szintén tűnődé az idők nehéz járásán. Követeket küldé szerte a világba, hogy tudnák meg, vajjon hajnalodik-e már, miután oly sok időkig sötétség borítá a földet.

Visszajövének pedig a követek s szóltak:

Szent atyám! Messze északon, ahol hatalmas uralkodó intézi a népek sorsát, immár feltűnt a hajnal csillaga és a feltűnő hajnal sugárai megcsillannak a lobogók uj díszén. Valami anzike-kártyákat is osztogatnak a népeknek.

És kérdé az ősz főpap:

— Nemde most evvel táplálkoznak az emberek fiai?

— Evvel, — felelék a követek és sóhajtoznak. Azután pedig folytatók:

— Ugy intézte a hatalmas császár, hogy az új csillag ragyogásával eljőjjön az új seculum is és eljőjjön vele a népek egyetértése, a boldogság, a könnyek felszáradása és minden nyomoruság megszűnése.

— Ha ezt akarja a császár, mondá a főpap, szívesen osztom szándokában. Ha a népek boldogságát ilyen olesón szerezhetem meg, nem mulasztom el az alkalmat.

Kimondá tehát a főpap is, hogy az új század már az Urnak 1900-ik esztendejében kezdődjék, mivelhogy a népek boldogsága függ tőle.

Leborulának a követek s dicsérék a fő-

pap jószágos atyai szívét, mert őt nem a nagy-ravagyás, hanem a jószág vivé az idők intézésére.

*

Jó Révai Miklós minden imperátor hang nélkül, egyszerű okos eszével szintén foglalkozott a század kérdésével. Irt is róla szép hosszú verset, amelyet a Szent Benedek-rend pannonhalmi levéltárában őriznek s melynek hűségese mása, amint alább következik. Ezt a verset a tudós költő *Paintner Mihály*hoz írta 1800 év december ötödikén s szép okosan megmagyarázza benne azt a nagy kérdést, amely a német császár egyszerűjét annyira elcsufította.

Futó gondolatok.

Kérdés: Mikor kezdődik az új század?

Ez egész esztendő, már új Század léssen, Annak minden napja, században részt vészen; Az utolsó olyan, mint az első benne, Mert az első nélkül utolsó sem lenne. Mint a Nap fel vagyon osztva több órákra, Ugy háromszáz és még hatvanöt napokra. Osztjuk az Esztendőt, de a ki elérte Annak első napját, már Új Század Élte! A ki ha most meghal, meghal Új Században Am bátor meghalljon Januáriusban. Lám! ki szerdán meghal, reggel öt Óraker, Szintugy szerdán hal meg, mint ki tíz Óraker! Ekép gondolkodgyunk egész esztendőről, Századot számláló napoknak részéről. Ha pedig a Század tesz egy Székulumot A mostani teszi a századi számot, És evel kezdődik az új Székulum is, Amint evel mulik előbbi század is. Székulumra nézve a század esztendő, Ollyan, mint Földek közt tétetett Határkö, Amely midőn határt tesz az egygyik Földnek, Jelensége is a más Föld Kezdetének. Ha az Esztendőnek utolsó napjára Várazunk ugymint Század határjára, Nem lenne Században része több napoknak, Van pedig szintén ugy, mint az utolsónak. Mert nem egy Napból áll az egész Esztendő, Többel telik s folyik szüntelen menendő. Hogy egygyel kezdődik minden számolásunk, Az tsak annyit téssen, hogy az új Századunk, Fel tétszén, utánna megint egygyel élünk Mig jövő Századdal meg Új Század érünk. Végre, vagy Új Század, amelyhez most kezdünk Vagy az előbbeni, melyen már át estünk? Hogy nem előbbeni, a Számja mutattya, És így Új Századnak lenni bizonyittya, Ha pedig Új Század, már Új Székulumba Vagyunk, s ujba lépünk mindenik Századba.

Ellenvetés.

Nemde egyszáz Forint, Százal teljesedik? És még a Századik hozzá nem tévődik, Nem lesz az Száz Forint! Szintugy végső napján E századnak, lésszünk a Század határján.

Felelet.

Olvas vissza Század, az Első forintig Rák módra hátrálván egész az elsőig: Nemde nem lesz az száz, első Forint nélkül? Mert ez, mint utolsó, szintén belé kerül? Amint egy isomóba kötvén Száz Forintot, Mindenik egyaránt teszi a Századot. Akár egytől kezdővén olvasod a Százig, Akár Száztól kezdővén olvasod elsőig; Ugy már első napja Század esztendőnek, Valóságos száma Új Század üdönék! Azért első napja Januáriusnak, Első napja is volt az újult Századnak, Melly nélkül az Új Száz, Soha Száz nem lenne, S utolsó napjával a Század nem telne.

Budapest, december 9.

— BUDAPESTI NAPLÓ. November 30-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tiszteit olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Udvari vadászatok. Gödingben ma kezdődtek az udvari vadászatok, amelyre elutaztak *Miklós* nagyherceg, *Ottó*, *Ferenc-Salvátor* és *Frigyes* főhercegek, továbbá gróf *Goluchowski* és a diplomáciai testületnek sok tagja, köztük gróf *Kannist* és gróf

Eulenburg. A királyt, mint házigazdát *Ottó* főherceg fogja képviselni. A vadászárság este visszaérkezik Bécsbe.

— **Mellékletünk.** A *Budapesti Napló* mai számát nyolc oldalas melléklet kíséri a következő tartalommal: *Az aranyszörű malac*, Móra bácsi meséje. *Öreg asszony nem vén asszony*, Gerolamo Rovetta regényének folytatása. *Különfélék*. *Napirend*. *Közgazdaság*. *Utmutató*. *Időjelzés*. *Vizállítás*. *Hírdetések*.

— **A királyasszony kápolnája.** *Genf*-ből jelentik, hogy a városi tanács tegnap este tartott ülésén jóváhagyta azt a szerződést, amelyet *Baluchard* abbával kötöttek az Erzsébet királyné emlékének szánt fogadalmi kápolna területének átengedéseért. Az abbé a 419 négyzetméteres területet ötven frankjával engedte át.

— **Az egyetemi tanárok választójoga.** Az egyetem előjárósága az idén a képviselőválasztók összeírása alkalmával elfeledte bejelenteni a tanárokat, aminek az lett a következménye, hogy tizenhárom egyetemi tanárt kihagytak a választók listájából. Éppen azok maradtak ki a névsorból, akik most is képviselők s így az új választáskor nem szerezhetek volna mandátumot. A tanárok persze nem hagyták abban a dolgot, hanem a Kuriához fordultak panaszukkal, amely most elrendelte, hogy mind a tizenhárom tanárt vegyék föl a választók közé.

— **Smolka hagyatéka.** *Lemberg*-ből táviratozzák, hogy a napokban elhunyt *Smolka* Ferenc nagyon sok emlékiratot hagyott hátra, különösen az 1848–49 évekre vonatkozólag. Az emlékiratokat valószínűleg kiadják.

— **Mercier tábornok szenátor.** Azaz csak szenátorjelölt. Párisi levelezőnk értesítése szerint tegnapelőtt fogadta el a jelöltséget egy levélben, amelyet *Jurimé* grófhhoz, a Loire-Inférieure kerület képviselőjéhez intézett. Mercier — ha megválasztják — ennek a kerületnek lesz a szenátora. Leveleiben hangsúlyozza, hogy republikánus és nacionalista. Erősen bízik megválasztatásában. A francia lapok szerint biztos, hogy megkapja az abszolút többséget.

— **A pápa hogyléte.** A pápa állapota, mint a Vatikánból eredő római táviratok állítják, nem ad aggodalomra okot. *Rampolla* bíbornok tegnap délelőtt közölte a diplomáciai karral, hogy a pápa betegsége nem egyéb könnyű fellegű meghülésnél. *Dr. Lapponi* kijelentette, hogy fölöslegesnek tartja a bullelinek kiadását. Nehogy hőmérésleltváltozásnak tegyék ki a pápát, a legközelebbi konzisztóriumot közvetlenül a pápa lakása mellett levő helyiségben fogják megtartani. Nagyon aggodnának azonban a jubileumi év megnyitásának szertartása miatt, mert a pápa kijelentette, hogy még az *élete árán* is maga fogja megnyitni a Szent-kaput, ez pedig végzetes lenne reá nézve.

— **Megint megijesztettem,** — így szól ma egy bíborshoz, aki meglátogatta, — de ne féljen, az új évet én fogom megnyitni.

Ismerve XIII. Leo hajthatatlan természetét, nem hiszik, hogy le tudják beszélni erről a szándékáról. Most is, amár *Lapponi* szigorúan megtiltotta, hogy felkeljen, étkezéskor mindig felkel, inkább éhen marad, semhogy az ágyban költse el a táplálékot. Tegnap délelőtt unokaöccseit fogadta a pápa, akikkel jókedvűen elbeszélgetett, habár közben sokat köhögött. Tegnap *Ferenc József* királytól távirat érkezett, melyben szerencsés és gyors javulást kíván a szent atyának. Egy legújabb keletű távirat szerint a pápa, aki teljesen fölépült, orvosai tanácsára mégis a szobájában marad. A pápa ma délelőtt hosszabb ideig érkezett *Rampolla* bíbornok államtikkárral. A konzisztóriumot, amint meg volt állapítva, e hó 14-én megtartják.

— **A műegyetemi rektor ünnepsége.** A műegyetem ifjusága tegnap este bankettet rendezett *Kisfaludi Liptay* Sándor rektor tiszteletére, abból az alkalomból, hogy a királyi udvari tanácsosi címmel tüntette ki. A banketten részt vettek *Miklós Ödön* államtitkár, *Dr. Leövey* Sándor közigazgatási bíró, *Dr. Müller* Kálmán, *Dr. Fodor* József és *Dr. König* Gyula miniszteri tanácsosok, *Dr. Récsy* egyetemi tanár, *Jónás* Ödön országgyűlési képviselő, a műegyetem tanári kara és az ifjuság tekintélyes része. A lakoma előtt a műegyetem ifjusága hangversenyt rendezett. Az első felkötőzt *Pauer* János mondta az ifjuság nevében, utána *Miklós* Ödön államtitkár szólalt fel és a volt tanítványok nevében üdvözölte a rektort. Az ünnepelt meghatva köszöntö meg az ovációt és kifejtette, hogy a technikai tudományoknak lesz a jövőben a legnagyobb szerepe. A társaság a legjobb kedvben a késő éjeli órákig maradt együtt.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter *Dr. Schermann* Adolf tiszti főorvost és *Dr. Jarmay* Antal gyógyszerészt az országos közegészségügyi tanács tagjaivá nevezte ki.

— **Hegedűs Sándornál.** A szatmári református főgimnázium fenntartó testülete legutóbb *Hegedűs* Sándor kereskedelmi minisztert választotta meg elnökönek. A választásról szóló díszes kiállítású jegyzőkönyvi kivonatot ma adta át egy tizennégy tagú küldöttség *Dr. Farkas* Antal igazgatótanács elnök vezetésével *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszternek. A küldöttségben részt vettek *Biky* Károly eszperes szatmári lelkész, *Dr. Korbay* Károly rendőrfőkapitány, a szatmár-németi református egyház főgondnoka, *Domahidy* István, *Chorin* Ferenc és *Szentiványi* Gyula országgyűlési képviselők, *Kölcsey* János törvényszéki bíró, *Böszörményi* Emil ügyvéd tanácsbíró, *Dr. Hantz* Jenő, *Oszváth* Elemér, *Bakcsy* Gyergely gimnáziumi tanárok. *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget s örömet fejezte ki a fölött, hogy a szatmári főgimnázium fenntartó testülete alkalmat adott neki arra, hogy egyháza érdekében bokros elfoglaltsága mellett is a kulturáért és nevelésügyért munkálkodhassék, s főként ezért az intézetért, mint Magyarország északkeleti részén fontos hivatást teljesítő intézetért. Szívesen dolgozom, mondá a miniszter, mert nem az az elvem, hogy aki sokat markol, keveset fog, hanem, aki sok irányban elfoglalja magát, sokat is tehet. *Hegedűs* Sándor a küldöttség minden tagjával melegen kezet szorított, s egyuttal a küldöttséget igazi magyaros szívéllyel sajtólakásán megvendégelte.

— **Berni mintára.** A soroksári-utcaiban éppen ma roskadt össze valaki a nagy éhség miatt s éppen ma hozták kirül, hogy a hatóság megint nyhíteni akarja a nyomort — ezuttal berni mintára. A berni minta alatt pedig olyan biztosító intézetet kell érteni, amely a maga tagjait munkanélküliség esetére segélyvel látja el. A munkás, mert csak munkás lehet tagja az intézetnek, havonként ötven centimegtdíjat fizetne és ha munkanélkül marad, harminc napig rendes segítséget kap, ha a kitűzött harminc napon túl sem jut munkához, a segítséget olyan arányban kapja, amint azt az intézet pénzkészlete engedi. Bizony nagyon szép ez a berni minta, de hány bizottságon fog még átszűrődni, amíg ebédet is kap valaki belőle.

— **Új luxus-vonat.** A részes vasútgazdátóságok a jövő év nyarára új luxusvontat terveznek, amely *Berlinből* *Konstantinápolyba* *Budapestet* át naponta közlekednek. A menetrend a következő lesz: *Berlinből* (*Friedrichstrasse* pályaház) reggeli 7 órakor indul a vonat, *Budapestre* éjeli 11 órakor. *Konstantinápolyba* pedig harmadnapra délelőtti 9-50 perckor érkezik. Fordított irányban pedig *Konstantinápolyból* délutáni 3-50 perckor indul, *Budapestre* másodnapra éjeli 1 órakor és *Berlinbe* harmadnapra délutáni 5-28 perckor érkezik. Az egész utazás tehát 50 órát és 50 perccet vesz igénybe.

— **Ráth Péter ünnepsége.** A király — mint jelentették — udvari tanácsosává nevezte ki *Rutkai Ráth* Pétert, a kassa-oderbergi vasút érdemes igazgatóját. A kinevezési okmányt ma adta át neki *Falk* Miksa, a vasút elnöke. Az ünnepi aktuson az elnökön kívül ott voltak: *Loisch* Ede alelnök, *Falk* Henrik helyettes vezérigazgató és a szak- és ügyosztály-főnökök. Később az igazgatóság tisztviselői karának testületi tiszteletét fogadta az ünnepelt. *Szekula* Gyula főfelügyelő mondott üdvözlő beszédet, amit *Ráth* Péter melegen megköszönt. A vonat személyzete a napokban fog tisztelegni a vezérigazgatónál.

— **Két millió egy találmányért.** A Pollák-Virág-féle új távirógépet egy amerikai részvénytársaság vásárolta meg. A részvénytársaság hír szerint két millió forintot ad a magyar föltalálónak, még pedig egy millió kétszázezer forintot készpénzben, nyolcszázezer forintot pedig részvényekben. A két magyar ember szép vagyonhoz jut így a találmány révén.

— **A kolozsvári egyetemről.** *Ferenzi* Zoltán budapesti egyetemi könyvtarigazgató távozása alkalmából a kolozsvári egyetem tanácsa helyettes igazgató tiszttel *Dr. Gyulai* Farkas könyvtarórt bízta meg, ki hivatalát már át is vette. *Ferenzi* tiszteletére Kolozsvárott bucsubankett volt, melyen a város előkelőségei is résztvettek.

— **Méltóságáról lemondó érsek.** Nagyon ritkán esik csak meg, hogy érsek lemondjon méltóságáról. Ezért találjuk érdemesnek fölgyezni, hogy *Larus* langresi érsek a minap lemondott tiszteréről, előrehaladott kora miatt. *Larus* hetvenhárom éves.

— **Új templom Szegeden.** A szegedi izraelita hitközség tudvalevőleg új templom építési tervre pályázatot hirdetett, melynél az első díjat *Baumhorn* Lipót fővárosi műépítész nyerte el. Folyó hó 7-én a templomepítési sorsa is el lett döntve, amennyiben a közgyűlés az előjáróság javaslatára a nevezett műépítész az építkezési munkálatok keresztülvitelével is megbízta.

— **A feltékenyek.** Az énekművészetnek mátlól fogva lényegéhez tartozik a feltékenység. Eddig azt hitték, hogy csak a színész-énekesnek van meg ez a betegsége. Szerencse, hogy a dohány-utcai zsinagóga megtelt péntek estére, mert különben sohasem derült volna ki ez az igazság.

Guttman urról, aki új kántor s így olyan esodásan énekel, ahogy még eddig senki sem énekel, elterjedt a hír, hogy pénteken először diéséri az Istent a nagy közönség előtt. Erre az attrakcióra tele lett a templom szorongásig. *Guttman* ur már köszöriúlte is a torkát s a telt ház láttára elégedetten dörzsölte a kezét. A főkántor azonban szintén bír még némi érzékkel a telt ház iránt és a babérról nem mond le egészen. Mikor meglátta a nagy közönséget, kigyulladt benne az ambíció lángja, a feltékenység démonai megszállták egy percre. Körülnézett a nagy templomban, fel a kórusra, le a hivekre s határozott. Oda állt az imaasztalhoz s egy megsértett primmadonna ambíciójával csak még szebben énekel, mint szokott. A csodáshangú második énekes pedig most már kétségbeesetten törölte a kezét és fájdalmas pillantást vetett a telt házra. . . .

— **Félegyháza ünnepe.** A szabadságharc ötvenéves évfordulója alkalmából Félegyháza város országgyűlési képviselője felajánlotta a városnak Kossuth Lajos élelmagyatágo arcképet. Ábrányi Lajos festőművész most készítette el a képet, amit Kossuth Lajost a szabadságharc idején ábrázolja. Az arcképleleplezési ünnepélyre a város *Kossuth* Ferencet is meghívta, aki a reggeli vonattal érkezett meg *Holló* Lajos országgyűlési képviselő társaságában. A közgyűlésen *Dr. Fazekas* Kálmán ügyvéd mondott ünnepi beszédet s ragyogó ékesszólással esetelte Kossuth Lajos tüneményes életét. *Majd Kossuth* Ferenc lépett a szószékre s meghatva mondott köszönetet a hazafias város közönségének a meghívásért. Nagy hatást keltett beszédjét e szavakkal fejezte be: Meghalt Kossuth Lajos, de él az ő eszméje s örökké élni fog. A lelkes beszédet követő éljenzés után a közönség széteszött. A város-háza előtt ekkorra már óriási közönség gyűlt össze és Kossuthot *Ferencet* és *Holló* Lajost hallani kívánta. A városháza előtt rögtönzött emelvényről előbb Kossuth s utána *Holló* szólottak, mind a ketten az országot most legközelebb érdeklő ügyről, a kvótáról, fejtegetve azt, hogy a függetlenségi párt már elvből is visszautasít minden kvótát. Később a kaszinó termeiben díszes bankettet adott a város, amelyen az intelligencia számos tagja pártkülönbség nélkül jelen volt.

— **Vége a mafiának.** Az olasz minisztertanács megsokalta a mafia üzelmét s elhatározta, hogy újvire kiirtja. Sziciliában a lehető legnagyobb szigorral fog fellépni s olyan véres áldozatoktól sem fog visszaradni, mint egykor Szardíniában. Megerősített helyőrségek és kipróbált hivatalnokok fogják segíteni a kormányt ebben a tisztító munkában. Valószínű, hogy ez az irtó munka egész hadviselésé nővi ki magát.

— **Tanárok a minisztereknél.** *Beöthy* Zsolt, az országos középiskolai tanáregyesület elnöke, ma ötven tanárt vezetett küldöttségként a képviselőházba *Wlassics* és *Lukács* miniszterekhez. Arra kérték őket, hogy most a katonatiszti fizetések emelése alkalmából tekintsenek a miniszterek a tanárookra is és javítsák a helyzetüket.

Beöthy Zsolt kifejtette a kultuszminiszter előtt, hogy a tanárság mindössze századrészt kéri annak, amit az állam a katonatiszti fizetések emelésére költ. Hat évvel ezelőtt gróf *Csaky* Albin a rangsorozás dolgában már ígéretet tett az országgyűlés előtt, ennek teljesítését kéri első sorban; azonfelül olyan ötödéves pótlékok kérének, amilyen a horvát tanároknak van s végül a drága piacu városokban a helyi pótlék megállapításáért esedeznek.

Wlassics miniszter válaszában kötelező ígéretet tett, de türelme into a kérelmezőket, kijelentette, hogy minisztertanácsaival együtt szerencsésnek érzi magát, ha teljesítheti a tanárok kívánságait, akiknek buzgalma a legnehezebb időkben sem lankadt soha.

Lukács László pénzügyminiszter, akinek szintén *Beöthy* Zsolt adta elő a tanárok kívánságait, kijelentette, hogy jóakarattal fogja megfontolni a tanárok óhajtását. Nem tudja, mennyit tesz ki pénzben, amit a tanárság kíván s ezért nem tehet kötelező ígéretet, de mindenkor szíven fogja hordozni a magyar kultúra érdekeit.

— **Házasság.** *Beer* Miklós, az Adler Ádám székesfővárosi nagykereskedő cég cégvezetője eljegyezte *Spitzer* Olivát, *Spitzer* D. F. fővárosi magánzó leányát.

Róna Zsigmond ur, a Magyar Általános Hitebank cégvezetője jegyet váltott *Janovits* Margit kisasszonnyal, *Janovits* Zsigmond ur leányával.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, financiai találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustrákat. Felvilágosítás díjtalan.

— **A Papp Béla bátorsága.** Papp Béla, akit egyelőre még nem szabad gyilkosnak nevezni, mert nem bizonyította rá a bűnt a törvény, máris az a nevezetes figura lett, akinek a gyermekkoráról is meg szokás emlékezni egy-egy érdekes epizódban. Már itt is van az első epizód. Egy iskolatársa mondja el, hogy ők valamennyien olyan fiúnak ismerték gyerekkorában Papp Bélát, aki semmi nagy akcióra nem képes. Azt hitték róla, hogy gyáva s ezt egyszer a szemébe is mondták, amikor éppen a mezőn, a vasúti tőlés mellett sétáltak. A fiu erre azt mondta:

— Majd megmutatom, hogy nem vagyok gyáva.

Pölszaladt a föltérésre s megállott a sinek között. Messze pedig már jött a gyorsvonat. Akkor se mozdult el a sinek közül, amikor már közel volt hozzá a lokomotív. A masinista éleset fűtventett a mozdony sípján, aztán hirtelen fékezett s pár lépésvyire a fiu előtt megállott a vonat.

Lejj borzongva látták a fiuk, hogy mi történik odafenn s nyomban kiállították a fiúnak a bizonyítványt arról, hogy nem gyáva.

Ez ennek a nagy embernek az életéből az első epizód. Jön majd több is.

*

A Papp Elemér gyilkosainak dolgában mindennap új meg új szenzáció érkezik Szatmárról, ahol mostanig egyebet se csinálnak, csak a gyilkost keresik. A mai nap híre az, hogy Papp Béla, a meggyilkolt gyermek bátyja — megőrülta börtönben. Fűtül, ugrál, táncol, csapatot vezényel s az a mániája, hogy ő huszárhadnagy. Mai kihallgatásán is börtönőröknek kellett lefogni. Vannak esendű percei is, amikben komoran maga elé bámul és semmi kérdésre nem felel... Az is megeshetik, hogy szimulál. Ebben az esetben azonban nagyon jól csinálja a dolgát, mert a vizsgálóbíróra s általában mindazokra, akik látják, azt a benyomást teszi, hogy csakugyan örültél van dolguk. Az újabb szomorú esetről értesítették az apját is. A szegény ösztöbörtött öreg ember rögtön bement Szatmárra, hosszasan értekezett a vizsgálóbíróval s aztán bement a fiához a börtönbe. A fia nem ismert rá, hanem énekelt és táncolt. Tiszta perceiben különben arra kéri a vizsgálóbíró, hogy csak egy tőlőrára bocsássa haza. Fontos elintézni való dolgai vannak s ezzel kiderül majd a titok is. Lázár Móricot, akit szintén bűnrészeséggel gyanúsítanak, ma szabadlábra helyezték. Az táplálta ellene a gyanút, hogy az utóbbi időben, amikor pedig már köztudomású volt a Papp Béla anyagi romlása, nagyobbn summa pénzt kő esőzött Pappnak. Azonkívül is sokszor találkoztak s ilyenkor titokzatosan suttoztak. Az ő írását vélték fölismerni azokban a névtelen levelekben is, amikor az öreg Papp Gyulához írt valaki. Lázár a vádak alól annyira tisztázta magát, hogy egyelőre szabadlábra helyezték. A esendőség most azt az embert keresi, aki a Papp Elemér ellen intézett első kísérlet alkalmából Udvariból Szatmárra vitte a lovat, amin a diák haza lovagolt. Ha ez megkerül s bizonyára meg is kerül, sok mindent tud majd mondani. A vizsgálat gyorsan halad s a borzasztó eredményekkel, amiket föltárt, képtelen kibékülni az áldozat iszonyúan ösztöbörtött öregapja. Azt mondja, hogy a fővárosból a maga költségén detektíveket vité Szatmárra s újra kezdeti az egész munkát. Igazságot akar minden áron s nem akarja elhinni, hogy az igazság rá nézve ilyen borzasztó legyen.

— **A karácsonyi posta.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából az ilyenkor rendszeren összetörölő csomagforgalom gyors és pontos lebonyolítása érdekében arra kéri a feladó közönséget, hogy a máhadarabokra a rendeltetési állomást, egyéb csomagokra pedig ezenfelül a címzett nevét, állását és lakását akár a gőngyölegesen magán, akár erre egész fölülével ráragasztott papíron, akár a csomaghoz tartóval hozzáfűzött fa-, bőr- vagy nemezstáblán tüntesse ki. A máháról, illetőleg a csomagról mindenemü régi szállításokra vonatkozó hivatali jegyzéseket kellemetlenségek elkerülése végett el kell távolítani.

— **Műkinések a párisi kiállításon.** A pannonhalmi főapátság értéktárgyait ma adta át a történelmi bizottságnak dr. Récsy Viktor. A hazafias bencésrend ugyanazokat a műtárgyakat engedti a kiállításra, amelyek az ezredéves kiállítás érdekességét is annyira emelték.

— **Kardpárbaj.** Nyitráról táviratozzák: Justh Szilárd pénzügyi tisztviselő és Richter Arthur kereskedő ma véres kardpárbajt vívtak. Richter arcan, Justh a vállán sebesült meg. A párbaj korábbi lovagias ügyből támadt.

— **Árverezés a regimentért.** Furcsa kis licitációról ad hírt párisi tudósítónk. A licitáció két város közt folyt — egy regimentért. Gallifet hadügyminiszter elhatározta, hogy a 154-ik gyalogezredet Lerouvilleből új garnizonba helyezi át. Az új garnizon kijelölésénél két városra irányult a figyelme. Az egyik volt *Bar-le-Duc*, a másik *Châlons-sur-Marne*. Mikor a két város értesült a hadügyminiszter szándékáról, elkezdett árverezni a 154-ik gyalogezredre. *Bar-le-Duc* város tanácsa 500.000 frankot ajánlott fel az új kaszárnya építésére. Ezt meghallván *Châlons-sur-Marne*, azonnal 600.000 frankot kínált a hadügyminiszternek. *Bar-le-Duc* aztán felment 650.000 frankig, *Châlons* pedig túllépte a szomszédját 700.000 frankkal. A győzelem *Châlons*-é maradt: a hadügyminiszter neki ítélte oda a hajléktalan gyalogezredet. A győztes város polgárai most rettentően büszkék az ő drága regimentjükre.

— **Csonka István káplár ur.** A nezsideri huszártiszt urak majd az újságból tudják meg, hogy ki ő, de derék legény, szó színes róla, derék. Huszárkáplár a nezsideri huszárok kaszárnyájában s az a passziója, ami a Diószeghy őrmester uré volt Bratkovon. A nyerges kamrában tartja a maga reportját s iszonyuan veri a legényeket. Azt a viccet is megeselekszi velük, hogy rájuk adja a teljes felszerelést meg a nyerges is és addig futtatja őket az istállóban föl és le, míg összeesnek. Mindezt egy szökött huszár mondta el az egyik szomszéd község jegyzőjének. Délután négy órára parádében rendelte maga elé Csonka István káplár ur — a nyeregkamrába s azelől kocsizta meg. Hát csak olvassák szorgalmasan a budapesti újságokat a nezsideri huszártiszt urak. Megtudhatnak belőlük egyet s más.

— **Gazdag hagyaték.** Mult szerdán halt meg *Ujvidéken Nedeljkovic György*, ki nagy vagyonából közmívelődési célokra 100.000 forintos alapítványokat tett. Többek közt hagyott az újvidéki szeb gimnáziumnak 10.000 forintot, az újvidéki szeb hitközségnek 10.000 forintot szegény leányok kiházasítására és ugyanannyit a templom feldíszítésére, a szeb Matia irodalmi egyletnek 10.000 forintot, a szegény szeb írók segélyezésére 10.000 forintot, a szeb metropolisz szegény népiskolák segélyző alapjára 100.000 forintot stb. Az elhunytat tegnap *Sevics Mitrofan* bácsi szeb püspök szentelte be, a temetésen *Brankovic György* szeb patriárka külön küldöttséggel képviseltette magát.

— **Az első.** Aki a kalendáriumnak nem hisz s nem akarja elhinni, hogy itt van a tél, azt már most minden bizonynyal meggyőzi az *Eitinger* Lajos esete. A szegény huszonkétéves legény ma a soroksári-utcán hanyatt vágódott s alig tudták megérteni, hogy mi baja eshetett neki. A villamos nem gázolta el, finom úri hintő kereke nem ütötte el, a guta sem igen üthette az ilyen sovány embert. Nagysokára, mikor magához tért s egy kis konyakkal felvidították, elmondta, hogy mi baja esett. Az elbeszéléséből csak a bevezetés érdekes:

— Már vagy négy nap óta nem eszem. Hided is van...

Bevittek a Rókusba.

— **Hóvíharok.** *Fiuméből* jelenti tudósítónk, hogy tegnap óta borzasztó vihar dűbög, úgy, hogy szinte lehetetlen az utcára kimenni. A hajóközlekedést egészen megszüntették s a kikötőben lévő há ókról nem tudják az árut kihordani. Az egész part mentén irgalmatlan idő van s a tenger nagyon viharos. Abbáziban tegnap óta olyan hó esett, amilyenre ezen a vidéken nem emlékeznek. — *Temesvárról* jelentik, hogy huszonnégy óra óta szakadatlan erős havazás van az egész délvidéken. A helyi forgalom sok akadályal küzd. A vasúti közlekedésben eddig még nem volt akadály. — *Nagybecskerekéről* táviratozzák, hogy tegnap este óta szakadatlanul sűrűn havazik; az összes vonatok késéssel érkeznek. A Dunántul legnagyobb részén szintén hóvíharok vannak.

— **Ünnepi igazgatónő.** Kolozsvárról táviratozzák: *Heinrich Józsa*, a tanítónképző igazgatónőjének huszonöt éves jubileumát ünnepelték kartársai és tisztelői. *Kozma Ferenc* tanfelügyelő a kormány képviselőtében tolmácsolta *Wlassics Gyula* közoktatásiügyi miniszter meleg elismerését, az intézet tanári kara nevében *Femény Albert* tartott szép beszédet. *Palos Albert* leányiskolai igazgató a kolozsvári és megyei tanítótölet nevében fejezte ki köszönetét az igazgatónőnek.

— **Hítvesgyilkos.** Aradról táviratozzák: Az aradi határban megölte találtak *Hangyel János* vagongyári munkás nejét. Az a gyanu merült fel, hogy az asszonyt férje mérgezte meg, hogy eselédjét

Vörös Sárát elvehesse. A tanuk vallomása alapján *Hangyel Jánost* és *Vörös Sárát* letartóztatták.

— **Vilmos.** A régi jó világban a vármegyének volt egy olyan állandó vendége, ami a budapesti rendőrség börtönének a Vilmos. Ismeri már mindenki s csak úgy a keresztnévén szólítják. Nem is rab. Inkább amolyan kisegítő-féle. Eppen csak éjszakára zárják be, hogy legyen némi külső színezete legálább a dolog komolyságának. Reggel kibocsátják s Vilmos tesz, vesz, tüzet rak, aprófát hasogat s ha egészen stilszerű az ő speciális rabsága, bizonyára még leveleket is hordoz a postára. Vilmos úgy megragadt a rendőrségnél. Elelőtt három esztendővel egyszer nagyon sok pálinkát hörpöntött fel s énekelve ment haza. Azaz hogy dehogyan haza. Nem volt neki semmiféle otthona s valósággal az irgalmas szanatorium szerepét játszta el az a rendőr, aki galléren ragadta s bevitte a Zrinyi-utca. Akkor még tiltakozott Vilmos a belakatozás ellen, mert nem ismerte föl a rabság gyönyörűségeit az első pillanatra. Miután azonban látta, hogy odabenn rendszeren kiár a koszt s fűtött szoba áll a rab urak rendelkezésére, nagyon megszerette a tömlőbört. Igyekezett is vissza minél hamarabb. Talán már akkor is ordított Vilmos az utcán, amikor be se volt rugva — s bevitték. Aztán kibocsátották, meg újra bevitték. A rendőrök nehézfejű emberek. Későn jöttek rá arra, hogy megérték a Vilmos intencióit. Miután azonban ez is elérkezett, már nem is kezelik rabnak a Vilmost. Derék fiu ez s valahol csak meg kell húzódnia, ha az élet viharában számára egy saika sem jutott. S hogy nem valami közönséges személy Vilmos, azt bizonyítja egyebek közt az is, hogy az éjjel valóságos pánik volt a rendőrség épületében azért, mert rosszul lett Vilmos. Hirtelen mentőkért telefonoztak s Vilmost elvitték a Róku-ba. A mai nap folyamán pedig annyian tudakozódtak a Vilmos becses egészsége felől, hogy a kórház főorvosa arra határozta rá magát, hogy ezután óránként bulleint ad ki a Vilmos állapotáról.

— **A Berenice Triesztben.** *Triesztből* táviratozza tudósítónk: A tengerészeti egészségügyi bizottság tegnap megvizsgálta a vesztegári kikötőben a *Berenice* hajót és konstataálta, hogy *Dittrich* hajóorvos csodálatos energiával és szakértelemmel teljesítette kötelességét. Csakis neki köszönhető, hogy a járványt lokalizálni tudták és hogy mindössze négy ember esett a pestis áldozatául. A négy szerencsétlen, aki már a tenger fenekén nyugszik, a következők: *Freblich* matróz, *Duda József* hajóinas, *Libera* Mária tíz éves leány és *Marich* Narcisz élelmezési felügyelő. Az egész személyzet a vesztegár-intézetben van és a kirendelt orvosok sorra megvizsgálták a ha ón volt embereket. Valamennyit a legjobb egészségben találtak, csakis két matróznak voltak a nyakmirigyei megdagadva, de ezt a tolerálhatatlan tulajdonítják. Az orvosokat, valamint az ápoló személyzetet szérummal oltották be és a kórházban bakterium-vizsgáló telepet rendeztek be. A *Theodore* nevű gőzbárka állandóan a hajó körül cirkál, hogy vizen se lehessen a Berenicec megközelíteni. A kórházban posta- és táviróhivatalt rendeztek be, mert a Berenicec utasai részére özönével érkeznek a küldemények. *Sucich* kapitány elkeseredéssel beszél az angolok embertelen eljárásáról, akik Gibraltárban még szemet sem akartak nekik adni, sőt egy torpedóhajót küldtek ki ellentük, hogy ne merjenek még közeledni sem a parthoz, csakis a kormány intervenciója folytán kaptak szemet, miután negyedfél napig esztangoltak a tengeren. Az olaszok Genuában elhalaszták őket minden jóval, amennyire csak a vesztegár megengedte. Genuából jövet kifogyott a szemük és föltűzöltek, mert tudták, hogy egy kikötőbe sem eresztenék be őket.

— **A Dunáról.** A hideg idő beállta nagyban meglátszik a Dunán. A partok mentén alig van hajó s ezek is pár nap mulva beveznek az ó-budai kikötőbe. A még kint levő vontató hajók egymást kergetik a Dunán s tömördek uszlyahajót vonszolnak maguk után. Természetesen a személyszállító hajók kikötőt mind fölszedték s most már csak a kis propellerek járhatnak. A földművelésügyi miniszter vizrajzi osztályhoz érkezett jelentések szerint a felvidéki aprób folyókön már jégkéreg van, s ha az idő így marad, pár nap mulva már a Dunán is megindul a jég.

— **Anyagilkos, apagyilkos.** *Boross József* mulakatos tegnap este gyilkos merényletet követett el a mostohaanyja, özvegy *Boross Józsefné* ellen. A tizenhét éves szubano kétszer ráölt az anyjára, az egyik golyó Borossné jobb karjába furódott, a másik a leánya vállat surolta. *Boross József* annak idején elle-

HUNGARIA-vasfürdő

Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.

Gőz- és kádfürdők.

Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

nezte, hogy az apja másodszor megnősüljön, amikor pedig mégis asszonyt vitt a házhoz, folyton gyűlölködött a fiu a mostohaanyjával. Két hónappal ezelőtt az öreg Boross tüfuszban meghalt. A fiu fejébe vette azt a gondolatot, hogy apját megnősözték, hogy vagyonát elkaparítsák előle. Ennek a gondolatnak, amikor megtudta, hogy apja minden vagyonát mostohájára hagyta, haragos kifejezést is adott, ami mostoha anyja füléhez jutott. Az asszony a járásbírósnál tett feljelentést és a fiatal Boross két heti elzárásra ítélték rágalmazás miatt. A kitagadott fiu, amikor távozott a tárgyalási teremből, haragosan megrázta öklét és így szólt:

— Ezt megkeserültek! Tegnap este özvegy Boross Józsefné és lánya a nagy szobán ültek, a midőn hirtelen két lövés dördült el. Künn zaj támadt. A fiatal Boross letepertek a szomszédok és elvették fegyverét, amelyvel önmagát akarta agyonlőni. Átadták a csendőröknek, akiknek bevallotta, hogy örökké nyomorekká akarta tenni mostoháját és gyerekeit. A merénylőt átkísérték a pestvidéki törvénytörés büntetésébe. Gyuláról táviratozták, hogy *Dobozon Nagy István* parasztlányt a cívódás közben letűtött éves apját egy doronggal úgy haláltékon ütötte, hogy az öreg ember azonnal meghalt. A gyilkost elfogták.

— A messze távolból. Alig egy hónap választ el hennünket a *Budapesti Poliklinikai Egyesület* nagy jóéreményű sorsjátékának első húzása napjától. S mindegyik nagyobb mezeiket ölt a társadalom általános érdeklődése a rendkívül nemes célú vállalat iránt. Szakrakra rognak a sorsjegy-kezelőség centrumába naponta beérkező sorsjegy-rendelvényeket tartalmazó levelek. A múlt napok egyikén *Haitiből* érkezett egy ajánlott levél, melyben a Délitenger szigetére ötven darab sorsjegyet elküldését kéri. — Az élénk érdeklődés azonban csak természetesen, mert a sors áték nyereségi esélyei, melyek 50 kr betét ellenében a lehetőséget nyújtják annak, hogy az össznéremény 200.000 korona értékben megnyerhető, valóban mindenkit arra készít, hogy a szerencsésjátékot részt vegyen. És mutat minden egyes sorsjegyet az összes buzasokban játszik, magától értődik, hogy a sorsjegy-vásárló lecsapottabb érdekekben van, idejekorán vált beszerzés által magát mar az első buzasnál a továbbakra biztosítani. Sorsjegyek, míg a csekély készlet tart, minden sorsjegy-elárúsító üzletben kaphatók.

Pató Pál.

Pató Pálra már régen rá tette kezét a szimbolizmus. Lefoglalta magának. Megtette a magyar lelkület jelképének. Azt hallgatja, hogy a magyar ember a maga cselekvését egyre halogtatja. „Ráérek még” — ezzel lüti el a dolgokat. Ezzel az örökös ráérésel elszalasztja még az üdvösséget is. Nos, ez a szimbolizálás csakugy téved, mint valamennyi, amely típusokra süti rá a maga jelképét. Nem igaz, hogy a magyarok szimbolizma Pató Pál, hanem csakis *egyik vagy másik magyaré*. Van közöttünk Pató Pál, de nem vagyunk Pató Pálok. Egész új történelmi rácsfol a Pató Pál-legendára. Az a nagy sietség, amelylyel Uj-Magyarország berendezkedett, olyan temperamentumra vall, amelynek inkább a sietség, mint a halogatás az eleme. Az a nép, amely harminc esztendő alatt sok százados mulasztásokat helyrehozott, de hogy is patóválikodik.

Meg a magánéletben sem illik ránk az a valamikor talán igaz jelképezés. A magyart a magánéletben is lázas sietség fogta el. És az a pontosság is, amelyre azt szokás mondani, hogy a németeket jellemzi. A modernség, amelyért annyi áldozatot hozunk, rántott arra, hogy cselekvésünkben üléstünkben, vállalkozásunkban pontosak legyünk. Érdekesen jellemzi ezt a változás az a pontosság, amelylyel például az osztályosorsátek sorsjegyeit az egyes osztályokra meg szoktuk osztani. Pató Pál, ha megvette volna az első osztályra szóló sorsjegyet, már a második osztályra — *becsület* — nem ujtotta volna meg. Addig gondogatta volna, hogy erre ráérünk még, amíg az ő meg nem ujtott sorsjeggyével már más vllaki a főnyereményt megűtötte volna. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a sorsjegyek tulajdonosának nagy többsége nem mulasztja el a sorsjegyek megűjtását, nehogy valahogy elessenek attól a nyereménytől, amelyre számítottak volt, amikor a sorsjegyet megvették. Az emberek nagyon is jól tudják, hogy a sorsjegy megűjtásának elmulasztása pontatlanság is, de abszurdum is, mert azt jelenti, hogy a sorsjegyre addig befizetett pénz hiába elvész.

Ez az érdekes adat talán leghívebben jellemzi a Pató Pál-szimbolizmus alapjait, vagy legalább azt, hogy az idővel a magyar lelkület is alaposan megváltozott.

Kritikus.

(x) A Zoltán-féle csukamájolajat gyermekek, valamint felnőttek szivesen veszik be, mert teljesen szag és íz nélküli. Üvege 1 forint. Zoltán B. gyógyszerárban Budapest, Hold-és Nagy-Korona-utca sarkán.

(x) Dr. Kovács képzásztája, (csakis a félhold-alaku vedjegyvel valódi) 3 nap alatt a kezét gyengéddé és leheire varázsolja. Egy létegy 60 kr. Kapható minden gyógyszerárban s droguáriában. Főraktár: dr. Kovács Ernő gyógyszerára Budapest, Gyár-utca 17.

(x) Akácia-poudre, fehér, rózsas vagy krém színben 50 kr. Akácia-arckréme 1 forint, Akácia-szappan

50 krajcár. E kiváló arcszépítő és tisztító készítmények törvényesen vannak védve. Kaphatók a gyógyszerárakban. Főraktár: Krieger Gy. gyógyszerára Budapest, Kálvinter.

(x) Egger mellpasztillája gyorsan és biztosan hat köhögéssnél, rekedtségnél, elnyádkodásnál. Kapható minden gyógyszerárban és droguáriában. Doboza 50 kr. és 1 frt (próbadoboz 25 kr). Fő- és székalkései raktár: Nádor-gyógytár Budapest, Váci-kört 7. sz.

(x) Nagyothallás. Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fülzúgásból dr. Nicholson mesterséges dobhártyájának alkalmazása által kigyógyult, 20.000 márkát ajándékozott dr. Nicholson intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhártyát, ingyen megkapják azt. Levelek Institut Nicholson Longcott, Gunnersbury, London, W. England címére küldendők.

(x) Kertész Tódornál vasárnap délután zárva lesz. Karácsonyfadiszta ajánlatos tehát idejekorán beszerezni.

(x) Mmes Keffel és Hirsch, Budapest, Váci-utca 19. Akinek eddig nem volt alkalma Mmes Keffel és Hirsch cégnél elegáns, divatos fűzőt beszerezni, annak most alkalma nyílik, hogy valódi halcsont-fűzőt, feher, fekete és színes drillfűzőt, szatin-, Ninon- és selvem-brokát saját készítésű fűzőket, melyek 12—30 forintért voltak megrendelve, mérték után készítse s a tavaszi és őszi idényből visszamaradtak, lényegesen leszállított árak mellett 6 forinttól 10 forintig megszerezhesse. A válogatás hét-ön és hó 11-ikén kezdődik, amire főlhívjuk a t. hölgy-közönség figyelmét.

(x) Pelák István kávénagykereskedő (Budapest, Rottenbiller-utca 4.) értesíti a közönséget, hogy a *Berenice* tengeri gőzhajó, melyen a pestis megbetegedés történt, semmiféle áruja nem jött, s most is teljesen tiszta, dezinfekciómentes kávét küld 4½ kilót 6 frt 50 kr-ért.

(x) Az általánosan ismert és kitűnő hirnévnek örvendő *Kerész Jenő* cég, amelynek a kerepesi-ut 8-ik szám alatt van a főüzlete, új üzletet nyitott a Múzeum-kört 19-ik szám alatt. Az új üzlet valóban érdekes a megtekintésre, amennyiben remek stílusban készített meglepő udonságok egész raktárával találkozik ott a közönség. Bronz és plüss iró-asztali készletek, remek babák láthatók, amelyek kiválóan alkalmasak karácsonyi és újévi ajándékok.

Nagyuri élet.

Budapest, december 9.

Főuri körökben most sokat beszélnek a Pallavicini őgróf pusztaszeri vadászatairól. Jobban mondva a gróf illusztris vadászvendégeről, Miklós orosz nagyhercegről. A fésleges ur ugyanis nemcsak kitűnő vadász, de igazi jó, mulató embora, akárcsak a Tisza-Duna közén ringatták volna a bölösőjét.

Sa átsátságos, hogy az oroszok mennyire szeretik a magyar zenét. Mintha valami rokononost fedeznének föl a cimbalom és a balalajka, ami nótáink meg a volgamenti szomorú népdalok közt.

Nyomait találjuk ennek egy száz év előtti naplóban, melyet egy olyan magyar testőr vezetett, aki József nádort oroszországi útjában akkor kísérelte, mikor a palatinus lánynezőbe járt a muszka cári udvarnál.

Pál cár ekkor magyar nemzeti viseletet csináltatott szépséges szép leányának, Alexandra Pavlovna nagyhercegnének, Jezerniczky József gárdistát pedig utasította, hogy a *clavicin* játékszena el valami magyar táncot is. Elszomorodott azonban, midőn leányának vőlegénye azt mondta, hogy Magyarországon az uri rend nem igen táncol nemzeti táncokat.

Alexandra Pavlovna nagyhercegnő mikor Budára jött, cigány-zenét akart hallgatni. A híres Bihari már akkor virágzott, gróf Szapáry főudvarmester őt rendelte tehát fel a nádori udvarba.

Hasonlóképpen rajongott a Bihari muzsikájáért az oldenburgi herceg neje, Katalin orosz nagyhercegnő. A bécsi kongresszus idején, hogy a császárvárosban volt bandájával, gyakran főrendeltek az udvarhoz. Addig huza azonban a szebbnél szebb hallgatásokat az oldenburgi hercegnének Bihari, hogy az örüllésig belészeregetett a bűbajos fejedelmi hölgybe. Amikor hegedűt, csak a hercegnéné nézett... Észrevette ezt Mária-Ludovika, Ferenc császár felesége, és kérdezte Biharitól, hogy van-e felesége. Bihari alázattal jelentette, hogy: igenis van, Banyák Éva a neve. Erre aztán azt tolmácsoltatta a cigány-nak Mária-Ludovika, hogy: feleséges embernek nem illő más asszonyi személyekre azért nézegetni... És Bihari többet nem muzsikált a bécsi udvarnál.

Hogy 1799-ben meg 1800-ban Szuvorov-Rimnikoi volt a szövetséges hadak fővezére, Ausztriában, de Magyarországon is valóságos dühöngött a orosz-tilizmus. A magyar fővárosban átvonult orosz tisztek cigányzene mellett mulattak a *Hacker-szállóban*.

1849-ben már ellenségekként álltak szemben a

hajdani osztrák szövetséges fegyvertársak a magyarokkal, — de a magyar nótát még akkor is szerelték az orosz tisztek és huzatták Salamonnal a kolozsvári *Lábi* háznál. Szerette maga Konstantin nagyherceg is. Abaujan jártomban hallottam beszélni, hogy a szabadságharc alatt, Abauj-Szántón masirozva keresztül, egy ott lakó orvos, dr. Weiserhez szállásolták be a nagyherceget. Az orvos neje gyönyörűen zongorázott, s Konstantin nagyherceg órákig elhallgatta az édes-bus borsodi meg gömőri nótákat...

II. Sándor cár, akánnyhánszor rendelt cigányokat a *téli palotába* és el-elmezott azon a szomorú nótán, hogy: *Lehullott a reggő nyárfa ezüstszínű levele...*

Fényes moztégeket tart a gróf Andrássy Géza parnó-terebesi rókaalka társasága is. Nők is részt vesznek ebben és mindig elől jár az üzében a gróf neje. Igazi sport-lady Andrássy Gézáné.

Itt-ott hallunk hírt agarászatokról is. Talán hogy Ferenc Ferdinánd főherceg úgy megszerette Écskán, ezt a specialis magyar sportot majd dívatba hozzák megint. Mivelhogy déd apáink idejében is mindig *Bétsből jött a módi*.

A fiatal mágnásgeneráció közt az ifjabb Vay Ádám gróf egyike a legpasszionátusabb agarászoknak.

Nagyon dívatba jönnek most a kurucvilág szerepét vitt familiái. A *Kurucfurgang* egyik főalakjának Beesky Ilonának a neve, már ösmerős litteratúraban. Gvadányi generális uram tette ösmeretessé, aki Pöstyénben *feredőzve*, a hatalmas ereü gyógyforrások mellől küldözgette leveleit szives barátjának, Nagy-Peleskén lakozó Beesky Györgynek, aki állítólag a feleskei notáriushoz is szolgált mintául. Dobi Andrást, a híres dobost meg éppen úgy aduszfálták, ahogy én ő kemét a krasznahorkai várbán láttam lepingálva. Szürke lován két oldalát egy-egy dob, a nadrágja égő vörösszínű. A eszmája pedig sárga bőrből való. Kurucnemzettség ivadékat labancságra inti a kép alá írt verszet, amelyet annak idején már a *német hívségére* állott Andrássy Peter kapitány iratott oda:

Jó urunkra feltámadtunk,
Semmit nyertünk, sokat veszünk,
Országunkból kibudósztunk,
Magyar bortól elmaradtunk,
Uj királynékn, jó Asszonyunk
Legyen nekünk Protectorunk.
Hűségében megmaradunk —
Vivat, vivat, úgy doboljunk.

A *Kurucfurgang* után jön majd Berozik darabja, *A kurucok Párisban*. Miesoda gyönyörűség lesz, ha látjuk majd azokat a fényes ünnepeket, amelyeket a *Roi soleil* adott a szegény bujdosók tiszteletére. A *Mercurius Veridicus*ban sok mindent olvastam ezekről. Mág virágzó családok ősei, hogy lejtették a *pavanet* Messire D'Albon báijain, aki emberderék vastagságu viaszgyertyákkal világosította meg palotáját a kuruc gavallérok tiszteletére, meg a nagy álarcos mulatságról, amelyen a *nagyságos fejedelem* is maskarát öltött. Nyalka selyem, csipkés közelőjű atiljának gombjából itt-ott nyakraváló tűt csinált a késő utód, az asszonyok ujján pedig meg-megostilán még olyan gyűrű is, amelyet osömőri Zay Anna asszonyom viselt a hazátlanul való bolyongás napjaiban.

A szomszéd Bécsben sokat beszélnek Hohenlohe-Waldenburg hercegnő, Meraviglia Teréz grófnő gondnokság alá helyezéséről. Ami arisztokráciánkban is voltak asszonyok, akiket egy vagy más szenvedélyük módfeletti teközásokra ragadott.

A század huszas éveiben egyik Gy—yné például arról volt híres, hogy egyszerűen többet ugyanazt a cipőt nem huzta föl és minden esztendőben újra butoroztatta a lakását. Sokkal később gróf B—yné, születte A. hercegnő mindenét a színművészetre pazarolta, úgy hogy mikor már mindenből kipusztult, drága családi ékszereit adta el, hogy azt is odaáldozza a *hazafiság*, a *nemzetiségnek* oltárára... Egy híres esárdástancáról ösmert szép asszonyunk, férjével együtt annyira költekezett Párisban, hogy nászutazásuk alkalmával mind a ketten a még akkor fennállott adósek börtönébe kerültek. Pongráczné Jezerniczky Katinkának pedig 865 toiletteje volt, minden toiletthez külön napernyő és kalappal. Pazaroltak nagyon a Balassak, akiknek sirtobla fölött ime megfordítják a cimert. Kihalt a *Virágénekek* poetájának családja, amelynek utolsó sarját, báró Balassa Sándort ezen a héten helyezték örök nyugalomra.

D'Artagnan.

Zimándy megőrült.

Budapest, december 9.

Eddig is ezt irtuk róla, szegényről. Ugy látszik, hogy beteg agyu ember volt már akkor is, amikor azokat az örütségeket elkövette, amikkel annyira ismeretessé tette a nevét széles e hazában, hogy undorral fordult el tőle mindenki. Azoknak az idegeneknek, akik esztendőök hosszú során át dolgoztak azon, hogy gyűlöletessé tegyék magukat a magyar nemzet szemében, nagy idők alatt se sikerült elérni a népszerűtlenségben azt a magas grádust, amit csak úgy hirtelen megszerzett magának a törökbalinti plébános. Könyvet irt Kossuth Lajosról, de másoda könyvet... Tele volt az a vastag kötet szemenszedett hazugsággal s fanatikus gyűlölettel. Olyan gyűlölettel, ami teljességgel nem válogatós azokban az eszközökben, amelylyel a céljára tör. Neki pedig semmivel se volt kisebb a célja, mint hogy ledöntse azt a bálványt, amelyet a nemzet osztatlan tisztelete és bámulata csinált Kossuth Lajosból.

Józan okokkal ma se lehet okát adni annak, hogy egy falusi plébános, aki a politikából vonult vissza falura, egy nyugodalmas parochiára, hogyan és miért merészkedett rá erre a lehetetlen feladatra. A katolikus pap rajongása nem magyarázat erre, mert hiszen más hitbéli ember millió és millió van s azt a sok milliót egy személyben se megtéríteni, se megbántani nem lehet. Kossuth Lajosnak az a ténykedése se lehetett a gyalázkodó könyv oka, amit az egyházpolitikai törvények javára kifejtett. Azokat a törvényeket is milliók és milliók akarták törvénynyé tenni. . . . Szóval: — bámulva olvasta az ország, hogy mire vállalkozott a törökbalinti pap s éppen a dolog miatt nem értette senki. Most már megvan a magyarázat is. Annál kevésbé érthette, mert Zimándy mind az ideig, míg a Kossuth-könyvét megírta, rajongó antisemita volt. Könyveket irt a vérvádnak nevezett hülyeségről és azzal boldogította a publikumát, hogy amit obskurus figurák összehazudtak a világ teremtése óta a zsidókról, nagy könyvekbe szedte össze s árulta husz krajcárért, tíz krajcárért — és ingyen is. Persze még úgy se igen kellett senki könyvolvasó, értelmes embernek. Hát miért hagyta ott hirtelen a zsidókat s miért támadta meg azt az óriás halottat, akit nemrégiben egy ország temetett el s gyászolt meg, mintha az édesapját vesztette volna el.

A sok miétre ime itt a szomorú felelet. Zimándy Ignácra kitért az örület. Most már nem könnyben, nem a templomba vitt politikában, hanem valósággal oly módon, amit csak a Lipótmezőn lehet meggyógyítani, ha ugyan a beteghez különösen kegyelmes az Isten. Szomorú, — mondjuk — mert igaz ugyan, hogy ártalmatlanná teszi Zimándy Ignácot egyszer s mindenkorra annak a rossz ügynek a szolgálatában, amire adta magát, de ennek tulságosan nagy az ára. Lelkes ember ilyenformán még az ellenségétől se kíván szabadulni. S a fanatizmusában teljesen vak szerencsétlen ember még ellenség se volt. Csak szánalmas és — kellemtelen.

Tegnap vált nyilvánvalóvá az, hogy a törökbalinti plébánosnak nemcsak hogy nincs helyén az esze, hanem ami nincs a helyén, az is megbomlott. Mikor tegnap az ünnepi mise után hazament a lakására azon a törökbalinti nyaralók előtt is ismeretes kacér kis sárga kocsin, aminek a párján annak idején Edelsheim-Gyulay báróné kocszított a Stefánia-uti korzón — kitért rajta a téboly.

Elteltek az irásaitól, egyebekben is régóta észlelhető az, hogy a szerencsétlen ember agyszerkezete megbomlott. Buskomor. Az utóbbi időben teljesen visszavonult még a község ügyeitől is, amikből pedig bőven kikövetelte a maga részét és pedig a maga módja szerint. Legutóbb is a falunak akarta ajándékozni a házát s feltételül éppen csak azt a csekélységet kötötte ki, hogy a község Kossuth Lajos-utcáját, nevezzék el Ferenc József-utcának. A község ezt az árat

nem is tartotta volna talán tulságosan nagyknak a szép, zsindelyekkel fedett ház értékéhez mérten, azonban a politikai cégéreskedésnek utjába állott — a király. A kabinetiroda intézkedett, hogy ilyes csere-bere ne essék meg az ajándék-ház kedvéért. — Zimándyval egy idő óta éppen csak a templomban találkozott a község buzgó katolikus népe.

Része van a visszavonult életében bizonyára annak is, hogy könyve megjelenése után a törökbalinti posta külön fuvarral, mázsaszámra hordta neki az ország közvéleményének megnyilvánulását. S a nagy postában egy hang se találkozott, amely valami kis szimpátiával tárgyalta volna a Kossuth könyvét, amint hogy nem is találkozhatott. Barátai: Lepsényiek, meg a vele egy huron pendülő népek azzal vigasztalták, hogy a klerikálisok helyeslik a könyvet. Láthatja azonban, hogy ez se igaz s bevonult a házába s vasárnapról vasárnapig ki se jött belőle.

Azóta gyakran észrevette környezete, hogy magában beszél nagy zavarosan, hevösen gesztikulálva. S amitől tartani lehetett, tegnap végre bekövetkezett. A törökbalinti plébános megőrült.

Egyházi hatóságának már bejelentették a dolgot s onnan az a rendelkezés ment Törökbalintra, hogy a megzavarodott agyu plébánost valamelyik budapesti elmeógyógyító-intézetbe kell elhelyezni. Körülbelül hétfőn hozzák majd be a fővárosba, de már keresik számára a szállást a bomlott agyuak kórházaiában. Addig pedig szigorúan őrzik, nehogy még nagyobb kárt tegyen magában, mint amennyit az irásaival tett.

Decemberi suite.

I. Allegro vivace.

Itt a tél,
És a szél,
Fagyról, hidegről mesél.
Minden fázik, ami él,
Szén, fa egyre jobban kél.
Séta eszköz már, nem cél,
Nyáron így nem sietél,
S napsugáros bár a dél,
A nap sütni csupán vél,
Nyáron izzott, most henyél.
S ha a veszett fejszenyel,
Jobb a veszett fejszenyel,
Úgy a fény, mit hoz a dél
Melyre a tél elítél
(Röviden: a téli dél)
Sokkal jobb a semminél.
Szóval hidegről mesél
Most a szél,
Itt a tél.

II. Valse.

Ó,
Hó!
Itt van a hó!
Hozta december,
S elsöpri az ember.
Hull egyre, gyéren,
Lengve, fehéren,
Libegve röppen
Át utcán, téren.
Az utcakönek
(Perzsa se lágyabb,
Szmirna se dúsabb)
Itt van a szőnyeg!

És szól a költő:
„Mily szép a hó,
A lelkem úgy mulat,
A téli hangulat
Nekem való!”

Szól a felöltő:
„Végre a hó!
Gazdám rajtam tulad
És bundában mulat,
Ejnye be jó!”

És szól a főváros:
„Hull már a hó!
Hóékét vagy tizezt!”
S utcapepről fizet
Ez így való.

Duzzog a jéggyáros:
„Nesze a hó!
Dunából most kiszed
Bárki fagyott vizet
Jéggyár a tó!”

Örül a sok gyerek:
„Ninini, hó!”
Puffan a hólapda

S ki hátába kapta
Annak nem jó.

Sirnak házmeistereket:
„Esik a hó!”
Hónak most hódol óh,
Fűrészpör, hótóló
És kaparó.

Igy a hó, uraim,
Nagy kérdések mása
Az élet utain
Más a felfogása
Mindenik embernek,
Kicsinek, nagyknak
Mint ahogy más és más
Nézetem vagynak:
A költő, felöltő,
Főváros, jéggyáros,
Gyerek, házmeistereket,
És mind az emberek.

III. Tempo di marcia.

Száll a dal égre,
Cseng az acél
Végre a jégre
Kerget a tél.
Korcsolya csendül,
Rajta tehát, ha
A hóg mentül
Nagyobb, s a nátha
Jár orról-orra
S nincs figyelemmel
Rangra, se korra,
Vallással, nemmel
Mit se törődik,

Hapoi! ha!
Ez aztán demokrácia!
Szerelmes ifju,
Most jól vigyázz,
Náthás vagy? Kedvedet
Majd szegi gyász.
Télen csókot ne adj
— Ajkid bár epednek —
Imádot hőlgyednek
Mert náthád megkapja,
S hogy csókot leheltél
Reája,
Megtudja mamája.

IV. Andante.

Azt mondod: rossz e vers?
Nem is hazudsz.
Am irj ilyet, ha mersz,
És hogy ha tudsz.

— o. —

FŐVÁROS.

(*) **Előjáró-választás.** Ma délután 1 órakor járt le a pályázat a kürtös Gyula elhalálzásával megüresedett kerületi előjáró állásra. A pályázók nevei a következők: Bódy Tivadar I. osztályu tanácsjegyző, előjáró-helyettes, Herein Károly I. osztályu tanácsjegyző, Horvath Árpád belügyminiszteri segédfogalmazó, Szolnok-Dobokamegye főispáni titkára, Józsa Mihály I. osztályu tanácsjegyző, előjáró helyettes, Markus Imre I. osztályu tanácsjegyző, anyakönyvvezető, Rózsavölgyi Antal I. osztályu tanácsjegyző, előjáró-helyettes, Szily József I. osztályu tanácsjegyző. A törvényhatósági bizottság közgyűlése még ebben a hónapban betölti a VI. kerületi előjáró üresedésben levő állását. A bizottsági tagok eddig nem tapasztalt nagyfokú érdeklődést tanusítanak a választás iránt. Tizenegy jelölt került ki a fiatal jegyzői gárdából. A választók nagy többsége azonban máris egy jelölt körül csoportosult: Dr. Bódy Tivadar VI. kerületi előjáró-helyettes személyében látja a jövőd előjárót. Dr. Bódy fia néhai Baintner Imre ügyvédnek, aki a székesfővárosnak évtizedeken át vezérferfia volt. Fia, a főváros legképzettebb, legműveltebb tisztviselőinek egyike, aki a közönség körében is a legnagyobb népszerűségnek örvend. Kiváló adminisztratív tehetségének akkor adta bizonyosságát, amikor a VI. kerületi előjáróság sokat emlegetett dolgait rendbehozta, amiért szótan a polgármester neki annak idején a közgyűlés színe előtt elismerését nyilvánította.

SZINHÁZ, ZENE.

** **A Várszínház szerződése.** A főváros tudvalévőleg elhatározta, hogy az Operaház inténdaturájának továbbra is bérbe adja a Várszínházat. A közgyűlés el is fogadta az inténdáns ajánlatát. Gróf Keglevich István inténdáns ma arra kérte a fővárost, hogy a Várszínház bérletére vonatkozólag kössék meg a szerződést.

**** Művészest.** A 11-ikén hétfőn a Royal-szálló nagytermében megtartandó nagy művészestélyen *Alberti Werner Tell* Vilmosból *Arnold* nagy áriáját fogja énekelni, amely nálunk ujdonságszámba megy. Nagy nehézségei miatt ezt az áriát a legtöbb tenorista kihagyja és legutóljára nálunk *Vierzinsky* énekelte. Zenekar kíséréte mellett *Alberti* meg *Schubert Allmacht* dalát, továbbá *Mayer Helmund* és *Kaan* féle kompozíciókat, *Noseda* tanár zongorakiséréte mellett pedig *Massenet*, *Mandl* és *Noseda*-féle dalokat fog énekelni. *Kubelík Ján*, aki tegnap első bécsi hangversenyében óriási sikert aratott, már megérkezett a fővárosba, hogy *Löwe Irma* kisasszonnyal a holnapi zenekari főpróbán részt vehessen. A még meglevő jegyek 5, 3, és 2 frtért *Rózsavölgyi* és társa zeneműkereskedésében kaphatók.

**** Wagner Sigfried Bécsben.** *Wagner Sigfried* hétfőn dirigálja a bécsi udvari operában *Pernahajder* (Bärenhäuter) című operáját.

**** Náday Ilona új szerepe.** *Náday Ilona* a bécsi *An der Wien*-színházban tegnap énekelte először Adél szerepét a *Denevér* operettben. A bécsi újságok dicsőrérettel szólnak a fiatal magyar művésznőnek erről az új alakításáról.

**** A Többszínos kiállyá premijerje.** A *Vigszínház* legközelebbi ujdonsága *Benedek Eleknek Többszínos királyfi* című látványos tündéregyeje lesz. A színház most teljes erővel készül erre a darabra, amelynek bemutatója e hónap tizenkilencedikén lesz.

**** Népszínház.** *Ifj. Bokor József* pályanyertes népszínműve, mely az első három előadásban oly fényes fogadtatásra talált, a hét folyamán még négyszer kerül színre a Népszínházban, vasárnap, szerdán, csütörtökön s a következő vasárnap estéjén. A hét többi estéit a *Kis szökevény* fogja betölteni, amely most érte meg huszadik előadását, folytonos telt házak előtt s amelynek következő előadásaira még állandóan nagy az előjegyzés.

**** Új zenemű.** *Bloch Józsefnek*, a Lipótvárosi Kaszinóban nagy sikerrel előadott zenekari Suitejéből a *Garvott hegedőre* zongora kíséréttel megjelent a *Zipser* és *König* zeneműkereskedésében.

**** Hangverseny Joachim tiszteletére.** *Joachim József* világhírű zongoraművész hazánkfiának tiszteletére, aki holnap Budapestre érkezik, december tizenkettedikén, kedden, délelőtt hangverseny lesz az Országos Zeneakadémiában. *Mihalovich Ödön* miniszteri tanácsos, a Zeneakadémia igazgatója rendezi a hangversenyt, melyen az intézet legkiválóbb növendékei működnek közre.

**** Színházak műsora.** *Nemzeti Színház.* Hétfőn: *A velenes kalmár.* Kedden: *Kiváltások.* — *Az ataché.* Szerdán délután: *Liliumfi.* Este: *A három testőr.* Csütörtökön: *A menyem.* Pénteken: *A nők barátja.* Szombaton: *Egy szegény ifjú története.* Vasárnap délután: *Nóra.* Este: *Cimzeles feleség.*

Magyar királyi Opera. Hétfőn: *Nincs előadás.* Kedden: *A windsori vig nők.* Szerdán: *Djamilék.* — *Naila.* Csütörtökön: *A szidóné.* (Déri Jenő és Szávits Zsárkó urak vendég-jelöltével.) Pénteken: *Nincs előadás.* Szombaton: *Fidelio.* Vasárnap: *Bohémek.*

Népszínház. Vasárnap délután: *Biblid asszony.* Este: *Kuruczifang.* Hétfőn: *A kis szökevény.* Kedden: *A kis szökevény.* Szerdán: *Kuruczifang.* Csütörtökön: *Kuruczifang.* Pénteken: *A kis szökevény.* Szombaton: *A kis szökevény.* Vasárnap, 17-én délután: *A görög rabszolga.* Este: *Kuruczifang.*

Vigszínház. Hétfőn: *A viszontlátás.* — *Az arany kakas* folytatása. Kedden: *Osztrigás Mici.* Szerdán: *Az arany kakas.* Csütörtökön: *A viszontlátás.* — *Az arany kakas* folytatása. Pénteken: *A ferj vadászai jár.* Szombaton: *Osztrigás Mici.* Vasárnap délután: *Az arany kakas.* Este: *Vizionlátás.* — *Az arany kakas* folytatása.

Magyar Színház. Hétfőn: *Szulamit.* Kedden: *Az asszonyregement.* Szerdán: *Szulamit.* Csütörtökön: *A gések.* (Miss Mary Halton vendégjátéka.) Pénteken: *A gések.* (Miss Mary Halton vendégjátéka.) Szombaton: *A gések.* (Miss Mary Halton vendégjátéka.) Vasárnap délután: *Szulamit.* Este: *Az asszonyregement.*

**** Új zeneművek.** Megjelent és kapható *Bárd Ferenc* és *Testvére* zenemű-kereskedésében IV. ker., *Kossuth Lajos-utca 17. sz.* A *Kis szökevény* operette összes legszebb részei 2 füzetben ének- és zongorára, magyar szöveggel egy-egy füzet ára 1 frt 50 kr. Az asszony-regement operett ugyanilyen kiadásban 2 füzet 3 frt. A görög rabszolga operette teljes zongora kivonata csupán zongorára 3 frt. Görög rabszolga keringő 1 frt 50 kr. Potpourri 1 frt 50 kr. Görög rabszolga legszebb dalai „Ki engem akar feleségül”, „Többet ésszel mint erővel”, „Eljövend az idő gép lesz a férfi a nő” ének- és zongorára magyar szöveggel egy-egynek ára 1 frt. Ha az isten nem egymásnak torontott legdivatibb magyar dal B. Feher Jenőnél 30 kr. Szulamith opera teljes zenéje három füzetben ének- és zongorára Huber-féle egyedül létező correct magyar kiadás ára 3 frt. Kol Nidre betét dal ének- és zongorára 75 kr. Ugyanaz hegedő solo vagy zongora kíséréttel és cimbalomra is megjelent.

**** A Kukuska és Hirmondóban.** *Léhd* Ferenc lírai drámáját, a *Kukuskát* hozzák színre holnap (vasárnap) este a m. kir. Operaházban. A *Telefon Hirmondó* az előadást követően fogja s így az előzetek ottthon is végig-hallgathatják. Opera után tizenegy óráig felolvassa *katonazene* és *ciánymusika* lesz hallható a kagylókon.

Vizionlátás.

(Az „Arany Kakas” folytatása.)

— A *Vigszínház* bemutatója. —

Budapest, december 9.

Blumenthal és *Kadéburg*, a német színpadnak ez idő szerint való két legnépszerűbb bohózat-írója, felbuzdulva azon az óriási sikeren, amelyet *Az Arany Kakas-ban* (Im weissen Rössl) című bohózatukkal nemcsak hazájuk színpadain, de a külföldön s többek közt nálunk is arattak, *Vizionlátás* (Als ich wiederkam ...) címmel megírták az „Arany Kakas” folytatását.

Ennek az újra kukorikoló igazán arany kakasnak (a szerzőknek háromszázernél több márkát kukorikolt össze,) a folytatását ma este mutatják be a *Vigszínházban*, ahol a *Blumenthal-Kadéburg*-féle anya-bohózatnak olyan óriási volt a sikere.

Egy estendőre rá kezdődik az új darab, mint a hogy a régiben a függöny utóljára gürdült le a szemek előtt. Az öreg *Dachsmayer*, a soproni lámpagyáros, aki annyit kacagtatott bennünket az *Arany Kakasban*, a leányával *Erzsikével* és a vejével *Gyárfás* ügyvéddel nyári utazásra készülnek, ezuttal észak felé, hogy az éjfél napot megnézzék. A fiatal pár azonban szabadulni akar az alkalmatlan apóstól, elhatározza, hogy tévúra vezetői az öreget s egyedül indítja utnak az éjfél nap felé, ők maguk pedig újra felkeresik a balatonparti „Arany Kakas” fogadót, ahol a mult évben megszerették egymást. El is utaznak, csak hogy az öreg *Dachsmayer* is hátat fordít az éjfél nap országának és maga is a régi kedves fogadjába utazik öreg tanár-barátjával, *Hörváthtal* együtt, kit már szintén ismerünk az *Arany Kakasból*.

S a második felvonásban aztán a régi fogadóban együtt találjuk a régi kedves ösmerősöket. Az özvegy kackiás fogadósna csakugyan felesége lett *Pürge Tóninak*, a pincérnek, sőt egy siró-rívó kis babájuk is lett azóta. Képzeltelb az egy meglepetés, amely az öreg *Dachsmayer* és a fiatal párt különösen éri, amikor a fogadóban újra találkoznak. Ebben a felvonásban két új alakot vezetnek elénk a szerzők, egy fiatal festőnőt, meg egy kalandvadász huszárfőhadnagyot s ezek segítségével aztán tovább lóditja a két német szerző az új bohózat cselekményét. A magánosan álló fiatal hölgy, hogy a főhadnagy toladók szeretetreméltósága elől meneküljön, férjes asszonynak vallja magát s egy véletlen eskő, amelyet az öreg *Dachsmayer* a csinos festőnő ajkára cuppant, kettős gyanuba keveri: a főhadnagy előtt, hogy a férje, az ügyvéd veje előtt, hogy a szeretője a fiatal hölgynek.

A harmadik felvonásban az öreg tisztázza magát mind a két gyanu alól, de a szép kis festőnő annyira meg találta zavarni az öreg ember fejét, hogy éppen azon a ponton van, hogy „az öreg ember, nem vén ember” kétes teóriáját maga-magára alkalmazza, amikor a főhadnagy igazi szerelemre ébredt a festőnő iránt s a maga számára jegyzi el s az öreg *Dachsmayer* teljesen megokosodva, hátat fordít a festőnő aggzsú nagynénjének is, aki az öreg nyakába akarta szólni magát.

Ha a *Vizionlátás* a bohózati cselekmény frissesége dolgában mögötte marad is *Az Arany Kakasnak*, sok kedves, megkapó vonás van benne, ami megragadja érdeklődésünket s az elég sűrűn csattanó bohózati ötletek nyomán elég sűrűn kacagunk is. *Az Arany Kakasból* való régi, kedves ismerőseink valami jóleső belsőséget kölcsönöznek a *Vizionlátásnak*, amely a közönségnek is jól esik. Ezt a meggyőződést merítettük legalább azokból a tapokból, amelyekkel a közönség minden egyes belépő alakot, mint régi jó ismerőst üdvözöl. Az alakok jellemző vonásai ugyanazok maradtak, mint *Az Arany Kakasban* s csak az öreg tanár alakjánál tapasztaltuk, hogy a német szerzők bizonyos szerető gondnal foglalkoztak ezzel az alakjakkal az új darabban s igazi kis jellemfigurát csináltak belőle.

A közönség a darabot a legbarátságosabban fogadta s a sűrű derűtségek mutatták, hogy kellemes estét töltött.

Az előadás *Az Arany Kakas* vigszínházi tempójában pergett le s *Haraszthy Hermin*, *Kalmár Piroks*, *Szathmáry, Hegedűs, Góth* egész szeretetreméltóságukat áthozták a régi darabból a folytatásába is. *Gál* művészileg jellemezte az öreg tanárnak lélektanilag kiszélesített alakját. Ki nem fogyott a finom apró vonásokból, amelyekkel ezt a kedves öreget még kedvesebbé tette előttünk. Egészen újak voltak a darabban *Lánczy Ilika* (Rózsa Gabi festőnő), és *Fenyvesi*, (Sugár Berci főhadnagy.) Az előbbi szubtilis és elegáns volt, mint minden szerepében, az utóbbi pedig igazi katonafőúrát rajzolt meg a fő-

hadnagyból, ahogy az életből ismerjük a mi katonatisztjeinket.

A közönség nyílt jelenésekben is s a felvonások végén sokat tapsoltak a szereplőknek.

Az átdolgozást *Fői Béla* ugyanazzal a nagy színpadi tudással végezte, mint *Az Arany Kakasban*.

(M—s.)

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ Berzeviczy könyve németül. *Berzeviczy Albert Itália* című műve, amely csak nemrég jelent meg a magyar könyvpiacra, magára vonta a külföld figyelmét is. A hírneves lipseai *Friedrich* cég vállalkozott rá, hogy megismertesse a német közönséggel ezt a magas nivón álló szép munkát. Az a fényes kiállítás, amelyben a híres könyvkiadó cég ezt a könyvet a német könyvpiacra bocsátotta, azt bizonyítja, hogy az *Itália* nemcsak a mi kis utirajz-irodalmunkban, hanem a világirodalomban is előkelő helyet foglal el. Mély értelem, minden érzés és a forma szépsége jellemzi ezt a munkát és ebből semmi sem vész el a kitűnő német fordításban, amelyet 30 finom kivitelű képmelléklet is díszít. A díszes munka ára füzve 6 márka, plegáns kötésben 7.50 márka.

○ Idősb Ábrányi Kornél nagy műve. Említettük már, hogy idősb *Ábrányi Kornél* monumentális művön dolgozik: a magyar zene történelmét írja meg 1800-tól a 19-ik század végéig. Most arról értesülünk, hogy a kiváló zeneirónak ez a nagy munkája már a jövő hónap végén vagy február első felében kikerül a sajtó alól, ötven évi terjedelemben és fényes kiállításban. A könyvben több arcképen kívül egész sereg érdekes kézirát, autogramm és kotta-mutatvány fogja illusztrálni a magyar zene fejlődésének minden fázisát. A *Rákóczy-nótára* vonatkozó eredeti klisék különösen nagy érdekűek. Idősb *Ábrányi Kornél* könyvét a *Kunossy-cég* állítja ki és a *Rózsavölgyi-cég* bocsátja közre az 1900-iki párisi világiállításra, hogy a magyar zeneirodalom ott a legméltóbb módon legyen képviselve.

○ Az izraelita irodalmi társaság e hó 10-én délután 6 órakor tartja harmadik fölolvásó estéjét az izraelita hitközség síp-utcai dísztermében. Felolvásnak dr. *Vajda Béla* losoncai rabbi, *Sebestyén Károly* és *Gerő Ödön* (Viharos.)

○ Új idők. A hét művészeti eseményeit képekben mutatja be az *Új Idők* legújabb száma. Benne van a többi közt a *Vágó-féle* óriás huszárkép, a Nemzeti Szalón nagy érdekes képe, egy vidám rajz, amely a nagybányai bohémek kivonulását mutatja be, *Küry Klára* három képe a *Kis Szökevény* legérdekesebb jeleneteiből, a világ legnagyobb színházának rajza. A szívegrészben folyik *Herczeg Ferenc* és *Jókai Mór* egy-egy regénye, van benne *Lampert Géza* tól elbeszélés, elmés cikk az emberismeretről *Tábori Róbert* tollából, nagyobb költemény *Szavay Gyulától*, irodalmi cikk *Má-tól*, azonfelül a rovatokban temérdek elmés cikkekeke.

EGYESÜLETEK.

(A *Mária Dorottya-Egyesület*) tanítónői szakosztálya ma délután 5 órakor, *Sebestyén Stetina* Ilona elnökele alatt, ülést tartott. *Herman Ottó* a nagyszámú közönség élénk érdeklődése mellett *A természetudomány és az iskola* címen tartotta meg nagyszabású értekezését. Kifejtette, hogy miután az ember, mint szervezet és egész lénye szerint a természet kifolyása, nemcsak hasznos, hanem szükséges, hogy a természetet megismerje fokozatosan úgy, amint értelme fejlődik. Végül *Geöcze Sarolta* tartotta meg magas nivón álló fölolvását, ismertette a tanítónők társadalmi helyzetét. A fölolvásokat zajos tapsokkal jutalmazta a hallgatóság.

SPORT.

**** A népligeti nagy jégpályát,** melyet a *Telepi Torna Egyesület* tart fenn, hétfőn nyitják meg. A pályához a villamos-vasutak minden irányból közlekednek. A beiratások már javában folynak. Idénjegy zenedíjjal együtt 5 forint. Kisérő-jegy 1 forint 50 krajcár. Napi-jegy hétköznapokon 30 krajcár, ünnepek és vasárnapokon, amikor zene van: 50 krajcár.

TÖRVÉNYSZEK.

§§ A koronaüggyézi állás. A *Törvényesszéki és Rendőri Ujság* írja: Politikai körökben hirté, hogy az új bünvádi eljárás folytán kreált koronaüggyézi állás betöltése egyelőre elmarad. A költségvetés bizottsági tárgyalása alkalmával ezt az állást tudvalevőleg nagyobb fizetési rangszállyal helyezték, úgy, hogy az egyike lesz a legdrágább és legjobban dotált tisztségeknek az igazságszolgáltatás keretében. A kormány nem találta még az alkalmas jelöltet erre az állásra s mivel az igazságügyminiszternek az a nézete, hogy a koronaüggyézi teendőket

különbön sem fognak mindjárt az új éra első hónapjaiban tömegesen jelentkezni, a kormány a korona-ügyészi állás betöltését egyelőre függőben hagyja s valószínű, hogy az állás betöltésére csak a jövő év derekán kerül sor.

A végrehajtók ügye.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Budapest, december 9.

Az utóbbi időben majdnem naponta jelennek meg cikkek, amelyek azzal a mozgalommal foglalkoznak, amelyet állítólag az ügyvédi kar indított a végrehajtások drágasága miatt. A végrehajtókat is sürű támadások érik ebben a mozgalomban.

Mint olyan ember, aki a bírósági dolgokkal ismerős vagyok, mindig vártam, mit válszólnak erre az állítólag miniszteri jóvedelmű végrehajtók, mert úgy tűnt fel nekem a dolog, hogy ügyvédek és végrehajtók valami koncon vesztek össze és most marakodni fognak rajta.

A folytonos támadások, amelyek az objektivitás határára már messze túlcaptak és nem mentek a messze-menő gyanusításoktól sem, — hisz formaszéri üldözés folyik egy törvényes intézmény ellen, — semleges nézőre a rut kenyérrigység benyomását teszik.

A kérdés megvan. Meg kell keresni az okát. És meg is lehet találni az ugynevezett ügyvédi kérdésben. Sokat beszéltek már erről a parlamentben, ügyvédi gyűléseken, irtak róla a szaklapokban és még sokat fognak írni, pedig az egész merő kolumbusz-tojás. Sok az ügyvéd. Ez a főbb, különösen a fővárosban és ez szüli önként a java részében igen előkelő ügyvédi karra nehezítő többi bajt. Felismerték ezt már igen sokan az ügyvédek közül és ha nyilvánosan hangoztatni nem is akarják, de magukban örömmel üdvözlőnek az egyedül megváltó numerus olaszt.

Sokan vannak az ügyvédek, tehát sokféle ember van közöttük. Bevitték az ügyvédség magaslatos intézményébe a kufár szellemet és most ez a szellem dühöng az egész vonalon. Vajjon nem ennek szüleménye-e az, ha az ügyvéd előleg nélkül elvállal pereket és micsoda az az ugynevezett készkiadásos klientéla, amely oly sok kárt tesz az ügyvédeknek, mi egyéb az a rettenetes kliens-fogdosás és egymástól való elkaparítás és ennek a szellemnek a legutóbbi szüleménye, ami sajnos, szintén előfordul, ha az ügyvéd ad előleget a peres félnek azért, hogy ügyét ne mészoh, hanem ő hozza a tja.

Érzik az ügyvédek is e helyzet visszasságát, de hát azt mondják erre, nem tehetünk másképp, mert nagy a verseny. Az e versenyben rosszul járó ügyvédek azok, akik irigy szemmel nézik, hogy a végrehajtók nehéz és fárasztó munkájukkal bár, de tisztességes jóvedelmezt tudnak Budapesten elérni.

Nem szándékozom a budapesti végrehajtók jóvedelmével foglalkozni, hiszen minden szakértő tudja, hogy e kellemetlen foglalkozással bíró uraknak mennyit kell dolgozniuk és fáradozniuk, hogy maguknak és családjuknak a tisztességes megélhetést és a jövőjükről való gondoskodást (mert hiszen nyugdíjuk nekik nincs) biztosíthassák. Én nem irigylem állásukat, sem jóvedelmüket és bátran ki is merem mondani, hogy nem a végrehajtó-díjak nehezédek nyomásaitól az alperesekre és nem is a végrehajtó-díjak teszik a végrehajtásokat drágává.

Mik ezek ahhoz képest, amit az ügyvédek egy része mivel. Ez a nagy világ előtt titok. Értem alatta az erőszakos költségszaporítást és az ügyvédi uszort. Vegyük első sorban a költségszaporítást. N. N. és neje alperesek 50 forintos váltójukat nem tudják idejére beváltani. Az ügyvéd a váltót megpereli. N. N. ellen veszeltyt találva, biztosítási végrehajtást kér és foganatosít. Három nap múlva a sommas keresetre hozott végzés jogerőssé válva, a másodrendű alperes ellen kielégítési végrehajtást kér és foganatosít s végül, midőn megkapja az elsőrendű alperes ellen foganatosított biztosítási végrehajtást jóváhagyó végzést, az elsőrendű alperes ellen is kéri és foganatosítja a kielégítési végrehajtást.

Tehát ebben az egy ügyben három végrehajtást kér és foganatosít és az alpereseknek ezzel már 30 forint ügyvédi költséget okozott, amelyért neki még fáradnia sem kellett, mert az írónka a kérvénynyomatványt kitöltötte és a végrehajtásoknál is közbenjárt helyette.

Hát az a sok folytatólagos végrehajtás, amely mind csak a költségek szaporítását célozza! Ha nem is lehet behajtani az alperesen, seba, majd fizeti, esetleg per után is, a felperes.

A tárgyalások többszöri elhalasztása, nem költségszaporítás? A végrehajtásoknál az alperes lakásának ki nem puhatólása által okozott költség nem költségszaporítás? És még nagyon sokat lehetne hasonló dologokról írni! Sokféle uszorról volt már szó a lapokban. De ez olyan specialitás, hogy érde-

mes rá az igazságügyi kormány és az ügyvédi kamara figyelmét felhívni.

Ha az ilyen fajta ügyvéd valaki ellen árverést tüzet ki, azt legtöbb esetben nem azért teszi, hogy az alperest elárverezze, mert hiszen neki ebből haszna úgy sem volna, hanem azért, hogy az alperest szorult helyzetében kellő módon kihatásználhassa.

Ha az alperes az árverés előtt az ügyvédhez megy, ügyét rendezni, az az árverést legtöbb esetben csak úgy halasztja el, ha a résztörlesztés, vagy legalább annak jó része az árverés elhalasztásának honorálására szolgál.

Nagyon jól tudom, hogy ezeket a sorokat a kitűnő magyar ügyvédi kar nagy része kétkedéssel fogja olvasni, mert hiszen ők maguk sem tudják, hogy némely kartársuk mit mivel, pedig bizony az itt elmondottak mind bizonyítható tényeken alapulnak.

Van mód a végrehajtásoknak olcsóbbá tételére más is, mint az amugy sem nagy végrehajtási díjak megnyirbálása. Mert hiszen a végrehajtók ott, ahol tisztességesebb jóvedelemre tudnak szert tenni, nem a díjak nagysága, hanem a munka sokasága révén érik azt el. Nem ezt kell tehát nyirbálni, hanem a végrehajtások körül sok esetben mesterségesen felszított költségeket kell megszüntetni.

Végül a bírósági végrehajtók államosításáról akarok röviden egy pár szót mondani. Én úgy tudom, hogy ezt a végrehajtók mindnyájan örömmel üdvözlőnek, de különösen a vidékiek valóságos megváltásnak tekintenek. De legyen óvatos az igazságügyi miniszter ezen reform keresztülvitelénél, mert ha csak a végrehajtási díjakat teszi bélyegekből leróhatókká és olcsóbbakká, vagy teljesen ingyenessé, de az ügyvédnek járni fog a díj a végrehajtás kérdéseért és a közbenjárásért, a végrehajtások oly nagy számban fognak növekedni, hogy azok körül felmerült ügyvédi költség a mostaninál sokkal súlyosabban fog nehezíteni az adóra és annyi állami végrehajtóra lesz szükség, aki azután természetesen az államra fog nehezíteni, hogy az egész reform teljesen célját tévesztené.

B. E. P.

Nyiltér.

BRONCE D'ART levelpapír
a karácsonyi vásár legkiválóbb ajándéka.
Egyedül kapható **KANITZ C. és FIAL-nál** BUDAPEST, Dorottya-utca 12.

Kleinöscheg-Elysee
a Szegjobb Szegő

Karácsonyra jelenik meg
HORVÁTH ELEMÉR
RÉVBEN
című verskötete.
Előfizetési ára 1 frt. Megrendelhető a **Budapesti Napló** kiadóhivatatalában.

Magyar szabók és katonaszabók részére megjelent
Arjegyköztem több mint 500 ábrával. nagyterjedelmű
Hohenberg Ferenc, Budapest, VI., Nagymező-utca 46. saját házában. Külön Arjegyközke, bulorpassománnyal, arany, ezüst zsinórokról és temetkezési intézetek teljes berendezésekről stb.

Paszternák Regina **Schvarcz Mór**
Fuló Kércs **Megyasszó**
jegyesek.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Belgrád, december 9. Egész Szerbiában nagy havazás van. *Legrabban* oly nagy a hó, hogy az utcai forgalom szünetel. A vasúti forgalmat csak nagy fáradsággal tartatják fenn.

Bécs, december 9. A *Neues Wiener Tagblatt* jelentése szerint az olasz király valószínűleg inkognitóban meg fogja látogatni a párisi kiállítást. Azt hiszik, hogy több más uralkodó is követni fogja példáját.

Berlin, december 9. A birodalmi postahivatal a berlini telefonhálózat igen érdekes és fontos javítását tervezi. Földalatti aramvezetőket akarnak berendezni és minden házat össze akarnak kötni a kábelrel. A telefondíjakat egyúttal nagyon le fogják szállítani.

Horvát országgyűlés.

Zágráb, december 9. Az országgyűlés mai ülésének egyetlen szónoka *Pitverics* volt. Azt mondta,

hogy tisztézni kell azt a kérdést, hogy mi történéjk január elseje után. Ha a viszonyok az év eleje óta nem változtak, akkor az indemnitás megtagadására sinosen ok. *Szél Kálmán* személyében — olyan férfi állott a közös kormány élére, aki őszinte híve Deák politikájának és a kiegyezésnek, aki a kiegyezést nem szükségéből ismeri el, hanem tudja, hogy a kiegyezés őszinte munka és hogy Magyarország és Horvátország nem lehetnek meg egymás nélkül. Ilyen felfogás mellett a viszonyok is javulni fognak az összeférés és a kölcsönös rokonszenyv tekintetében. Ha az ellenzéknek érdekében áll, hogy a népet meggyőzze róla, hogy sem a kiegyezés, sem Magyarország nem oka a jelenlegi helyzetnek, azt kérdezzük, felvilágosították-e valaha erről a népet. Tegyük meg, ha nem is boldog, de elégedett lesz. A nemzeti párt első sorban lesz hálás önknek ezért, akkor a nép nem fog többé államjogi elvek szerint pártokra szakadni és akkor lehetséges lesz az önk felfozása szerint való jó kormányzat is. (Élénk tetszés a jobboldalon)

Néhány interpelláció után az ülés véget ért. A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Tolsztoj betegsége.

Moszkva, december 9. Tolsztoj gróf egészségi állapota változó. A gróf epekörbán szenved; hőmérséklete normális, a szív működés szabályos, de gyenge. A beteg igen gyenge és ágyban fekszik.

A gráci Galeotto.

Gráo, december 9. Az utóbbi időben több klerikális és szlovén lapban becsületbe vágó támadások jelentek meg több egyetemi tanár ellen. A sértő cikkek szerzőségét Frischauf tanárnak tulajdonították. Kollégái e miatt megszüntették vele minden érintkezést és az új orvostani intézet mai megnyitása alkalmából rendezett bankettől is kizárták. Frischauf erre sértéssel telt levelet írt a rektornek és abban beismeri, hogy az említett cikketek ő írta. Az egyetem tanácsa ennek következtében Frischaufot felfüggesztette állásától és elrendelte elleno a fegyelmi vizsgálatot.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, december 9. *Sámuel I.* gyémántkereskedő fizetésképtelenné vált. A passzívák 500.000 koronára rugnak.

Frankfurt, december 9. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Arfolyamok decemberre. *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 235.60. Osztrák-magyar államvasut 138.60. Déli vasut 11.60. Osztrák aranyjárdék ——. Olasz járadék 93.55. Laura-kőh 254.—. Harpeni 203.30. Discont ——. Alpesi ——. Bécsi bankgyesület —.—.

Berlin, dec. 9. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négy százalékos magyar aranyjárdék ——. Magyar koronajárdék ——. Osztrák hitelrészvény 235.—. Osztrák-magyar államvasut 138.60. Déli vasut 31.50. Északnyugati vasut ——. Elbavölgyi vasut ——. Orosz bankjegy készpénz 216.25. Buschtienrad ——. Orosz bankjegy ——. (Ultimo.) Lombard —.—.

New York, december 9. (Kábelürgöny.) (Gabonatözsde.) (Megnyitás.) Buza decemberre 75.%.
New York, december 9. (Kábelürgöny.) (Zárlat.) Buza tavaszi 79.%, Buza téli 74.%, Buza decemberre 72.%, Buza májusra 75.%, Tengeri decemberre 39.%, Tengeri májusra 38.%, Zab 34.%, Rozs 61.%, Liszt 2.80.

New York, december 9. (Kábelürgöny.) (Zárlat.) Kávé fair Rio No. 7. 6.—. Kávé folyó hóra 5.50. Kávé májusra 5.90. Petroleum raffined in cases 10.85. Petroleum New Yorkban 10.30. Petroleum Filadelfiában 9.65. Szállítási díj Liverpoolba 3%. Irányzat nyugodt.

Chicago, december 9. (Kábelürgöny.) (Gabonatözsde.) (Megnyitás.) Buza decemberre 70.%, Buza májusra 70.%. Buza júliusra ——. Tengeri decemberre 33.—.
Chicago, december 9. (Kábelürgöny.) (Zárlat.) Buza decemberre 69.%, Buza májusra 70.%, Tengeri decemberre 30.—. Tengeri májusra 32.%, Zab decemberre 22.%, Zab májusra 24.—. Rozs decemberre 51.%,
Liverpool, december 9. (Kábelürgöny.) (Gabonatözsde.) (Megnyitás.) Buza decemberre 57.%, Buza májusra 59.%, Tengeri decemberre 35.%, Tengeri februárra 35.%.
Liverpool, december 9. (Kábelürgöny.) (Gabonatözsde.) (Zárlat.) Buza márciusra 57.%, Buza májusra 59.%, Tengeri februárra 36.%, Tengeri májusra 36.%.
Baltimore, december 9. (Kábelürgöny.) (Zárlat.) Buza májusra 74.%.
St. Louis, december 9. (Kábelürgöny.) (Zárlat.) Buza decemberre 69.—.
Filadelfia, december 9. (Kábelürgöny.) (Zárlat.) Buza Cash 70.—.
San-Francisko, december 9. (Kábelürgöny.) (Zárlat.) Buza decemberre 100.%,

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 10-én.

Kukuska.

Lírai dráma 3 felvonásban, 4 képm. Zénjét szerzette Lehár Ferenc. Szövegét írta Falzari Félix. Fordította Várady Sándor.

Személyek:

Szerzőj	Ney D. I.	Kertész
Annuska	Kaczer II.	Zolnay
Alexis	Arányi III.	számuizott Szabó
Szasa (pusztai)	Beck IV.	Nyiregyházi
Djerid kirgizek	Várady V.	Pokorny
I. halász	Juhász VI.	Kiss
II. halász	Ney B. III.	Ney B.
Pimen	Hegedűs III.	Krétschy
Punin	Szalay	Katinka
Raisza	R. Högernann	Parasztány
Nikolajev	Mihályi	Katona
Az utolsó sztarszt	Szendrói	Bakonyi I.
	Kezdeté 7 óraker.	Strósz

VÁR-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 10-én.

Zárva.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 10-én.

Délután 2 1/2 óraker bérleten kívül, mérsékelt helyárakkal **Bibliás asszony.**

Operett 3 felvonásban, 4 képm. Szövegét írta Antony Mars és Maurice Hennequin. Fordította Heltai Jenő. Zénjét szerzette Victor Roger.

Személyek:

Chatellerault E. Küry	III. Ernő	Németh
Sarah	Gazsi	Szirmai
Thea táncosnő	Bárdy	Benyancy
Ma-Schallné	Kreosányi	Pontbichet
Paméla	Harmath	Trémitz
Carmen	Makkos	Celestin
Teréz	Vidorné	Orv. bérlő
		Jolivet
		Nagy

Este:

Elaha Luiza asszony mint vendég.

Kuruc farsang.

A népszínházi bizottság által 100 arannyal jutalmazott népszimű 3 felv. dalokkal és táncokkal Rákóczi korából. Irta ifj. Bokor J.

Beoskyné	Kreosányi S.	Bedény	Szirmai
Ilona	Z. Bárdi G.	Teódy	Vidor
Bögözy	Németh	Bösi	Elaha L.
Tamas	Tollagi	Katica	Gazsi M.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut. 21.

Vasárnap, december 10-én

1/23-kor:

Transvaal.

Irta: György Aladár. Ezt megelőzi

Magyarország földrajzának vázlata. Lta Choinoky Jenő. 3 rész 108 kép.)

1/5-kor és 1/28-kor:

Transvaal.

Irta György Aladár. Ezt követi:

Küzelem az északi pólusért.

3 felvonásban, 15 jelenetben és 37 képm. Átdolgozta Choinoky J. egy. adj.

CIMBALKOK.

Legjobb acélvezérelt, 6 év. jótállással, legújabb hangfal, részletezése is kaphatók. Saját gyártmányú hangszerek, a m. d. balmok, beredők, harmonikák, fuvolák, okkariak, bőgők stb. — Kínósi magyar hangok. Számos kintengés és állományok a jó munkáért. Nagy képek és jegyzeteket ingyen elbarmintre küldök meg.

Mogyoróssy Gyula magy. hangszerep-telcpe Budapest, VIII., Kerepesi-ut. 71.

Népes egészségesebb, tisztább, jobb, olcsóbb savanyúvíz mint a

Kristály

1 liter 6 kr. 1 1/2 liter 10 kr. 2 liter 14 kr.

Telefon 43-96. Az üveget betét 10. kr. Az üveget betét 4 kr.

VIDÉKRE CSOMAGOLÁS ÖNKÖLTSÉREN SZÁMÍTATTIK.

SZT. LUKÁCSFÜRDŐ KÜTVÁLLAJAT R-F-ÉRTÉKELT

PETÁNOVITS Metropole-szállója.

Ma **KISS BÉLA** híres debreceni zenekara játszik. Színház után teljesen este 8 óra. Az újonnan berendezett gyönyörű téli kertben kívül a mulatságok, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes főterem és elegáns kőfürdőház állanak a vendégek rendelkezésére.

Elite-szálló Budapest, VII., Király-utca 39.

Az újkor igényeinek megfelelően elegánsan berendezve. Mérsékelt szobaárak, villamos világítás, fürdők a házban. Telefon. **Mandl Albert**, igazgató.

„Páris“ szálloda Budapest.

Körülbelül 100 szoba és szalonok 1 főtől felj. Fürdőszobák és villamvilágítás, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok, Bachusz-pince, látványosság.

„Union-Szálloda“

Utazók és turistáknak kedvezmények. Vendéglő, nagy étterem, kitűnő konyha, mindig friss sör. — Telefon, villanyos világítás. Angol butorzat. Fürdőszobák. Korákpórázóterem 450 mtr. — Olvasóterem.

Az első budapesti „Magyar Daltársulat“ ma és mindennap a Stefánia Kávéházban

Kerepesi-ut. 73. szám, hangverseny. Számos látogatást kér **Koch Sándor** kávé.

GREGORITS FERENC étterme

Duna-utca és Lipót-utca sarkok. Hetenként kétszer nagy katonahangverseny. Szabad bemenet. Kezdeté 7 óraker. Magyar és francia konyha. Pontos kiszolgálást.

Ehm János étterme a Nemzeti Színház épületében

Ma és mindennap **Dombi Rudi** Balassa-Gyarmati hírneves zenekara hangversenyez. (azelőtt Szikszay Ferenc). Színház után friss étlap.

Dobrzenszky-féle étterem és sörcsarnokában

Budapest, Teréz-körút 4. Kemény-utca sarkán. Naponként friss reggeli és pedig **Törökfi hus, Hortobágyi gulyás, Emenhalmi sajt** 5, 7 és 9 krért. Kínósi aradegyséjű borok, gardng étlap. Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálást. BREMER-féle sörök.

Az újonnan lényesen berendezett

BODEGA-PINCE

Nagymező-utca 20. (Somossy mulatóval szemben) Éjjel 3 óráig van nyitva! Éjjel 3 óráig van nyitva!

Lantos ERDELYI VENDEGLŐJE és polgári sörözője

VI., Dalszínház-utca 8. (A m. kir. opera mellett) Naponta a legjobb erdélyi szakács-|| Borok kizárólag Teutsch B. József né által készített erdélyi étkek és kü-|| esász. és kir. udv. szállító segésvári || önelgességek. || Olcsó árak! || pincészetből! Pontos kiszolgálás! || Palaok-borok Teutsch B. József esász. és kir. udvari szállító segésvári || pincészetéből, díjmentesen házhöz szállítatnak.

A Kőbányai Királysörfőző

Góliát Maláta-Kávéja a legfájlalóbb. Ugyanazon malatából készül, amelyből a hírneves Góliát Malátasör, melyet Dr. Korányi és Dr. Kétyi budapesti, és Dr. Benedict bécsi egyetemi tanár urak ajánlásai dícsérnek és gyengésegeknél mindenki sikerrel használ.

A Góliát Maláta-Kávé

minden más kávépótléknál jobb, táplálóbb és egészségesebb; megrendelhető:

LANDAUER IGNÁC és FIAI

budapesti nagykereskedő cég vezérképviselőnl. A Góliát Malátasör megrendelhető: a Kőbányai Királysörfőző r.-t. gyári irodájában Kőbányán és városi irodájában Budapestben, VII., Kertész-utca 30.

Az egyetlen érdekes színházi újság.

Ha színházba megy, vegye meg a **MÁRKUS JÓZSEF** színházi lapját, a **Magyar Színpad-ot.** Egyes szám ára 5 krajczár. Kapható a tözedekekben és minden színház előtt.

AMERIKAI

Akara-utca 32. szám alatt, melyet **BLEIER** árúháza a gölyhöz (kinek főüzlete Nagymező-utca 12. Szerecsen-utca sarkán, van főüzlete Budán, Fazekas-tér és Fő-utca sarkán) kiárnsítás céljából megvásárolt.

Téli trikó ing 48, 58, 69. Téli trikó nadrág 48, 58, 69. Ugyanezek dupla bélesse 75, 95.

Téli harisnyák 18, 22, 27, 33. 1 vág lepedő vászon 3,95, 5,90. 1 vágó rőf Sifon 4,40. 1 vágó rőf Creasz 3,80, 4,80, 5,20. Finom uri ing 85, 95, 1,20. Finom glacé keztlyű 69. Kínósi spárga szőnyeg motorje 21, 24, 27, 37. Remek fátylek méterje 12. Teljes cececsémó kelencye 10 forint.

Női ruhakelmék, vásznak, terítők, függönyök, abroszok és divatárak.

Rölgyeknek kezdett és kész kézi munkák, gyanga kongrik, kasszák melyek a Fürth-lele hírnépszerűből még visszavarádlat a Nagy-mező-utca házában eddig még nem létezett árban eladának.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelőtel értesíteni, hogy ma folyó hó 6-án a „Patria“ kávéházat

VIII., József-körút 76. sz. a megnyitóm. Igyekezetem oda fog irányítani, hogy ügyelmes kiszolgálás és valódi jó italok kimerése által t. vendégeimet kielégítem. Gazdag buffet. Jutányos árak. Nagy választék különféle hírlapokban. Budapest elsőrangú kávéházaiban szerzett tapasztalataimra támaszkodva, a n. é. közönség igényeinek minden tekintetben elöget teuni reménylök. Tisztelettel **Takáts J. Ferenc,** több főpincér a „Baross“ kávéházban

Keresztelési, születési és karácsonyi ajándékek

a m. kir. fémjelző hivatal által próbával állított ékszerok, nevezetesen brilliánt fülbevalók a legfinomabb kivitelben, gyönyörű gyűrűk és broceok, valamint karkötők a legfinomabb valódi drágakövekkel ellátva, finom és nagyon jó uri és női órák nagyon szép művű aranyláncokkal, megrendelhető Schöndwand Imre arany és ezüst-árak gyárában Pécsen. — Rendelkezőre választék-küldemények 30000 frtg.

Kávé. Kunz testvérek

Kávé- és tea-behozatal kávé nagypörkölő, a bécsi hávékiz gyártású. Központ: Bécs XIX. Fiók: Budapest, Bálvány-utca 2.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás kávéháznakak és ismételőadókknak. Keverékek 1,20 krtól feljebb.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca). **Albrecht Ferenc**, igazgató. **Ma két előadás** Délután mérsékelt helyárak kezdete 4 óraker. Esti előadás pontban 8 óraker **„Die Circusfee“** komikus bohózat. **Jeanne Cavally** **Maria Belfiore** **Les Molasso Salvaggi** **Kock trio** **Goleman** **Rigoli** **Alberty** **Fish and Quigg.**

A „télikert kávéházban“ délutáni hangverseny Munczy Lajos zenekara.

A mulató villanyos világítása saját gépei által esz közölteik; a gépek Wüste és Ruppert gépgyárosok által készítették. Elővételi jegyek **Weiss A.** nagy szivartózsde IV., Károly-körút 26. és a mulató nappali pénztáránál kaphatók.

FOLIES CAPRICE

Ma este 9 óraker: **Die beiden Sonntagsjäger** 10 óraker: **„Vigyázz! Törökény!“** 11 óraker: **„Mundi Rosenkranz auf der Hochzeitsreise.“** Továbbá **Mora Hedvig** kisasszony, a női „baritonista“ fellépte. **Erkély incognito páholyok.** Kínósi konyha és italok. — Mérsékelt árak.

Die beiden Sonntagsjäger

10 óraker: **„Vigyázz! Törökény!“**

11 óraker: „Mundi Rosenkranz auf der Hochzeitsreise.“

Továbbá **Mora Hedvig** kisasszony, a női „baritonista“ fellépte.

Erkély incognito páholyok.

Kínósi konyha és italok. — Mérsékelt árak.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelőtel értesíteni, hogy ma folyó hó 6-án a „Patria“ kávéházat

VIII., József-körút 76. sz. a megnyitóm. Igyekezetem oda fog irányítani, hogy ügyelmes kiszolgálás és valódi jó italok kimerése által t. vendégeimet kielégítem. Gazdag buffet. Jutányos árak. Nagy választék különféle hírlapokban. Budapest elsőrangú kávéházaiban szerzett tapasztalataimra támaszkodva, a n. é. közönség igényeinek minden tekintetben elöget teuni reménylök. Tisztelettel **Takáts J. Ferenc,** több főpincér a „Baross“ kávéházban

Keresztelési, születési és karácsonyi ajándékek

a m. kir. fémjelző hivatal által próbával állított ékszerok, nevezetesen brilliánt fülbevalók a legfinomabb kivitelben, gyönyörű gyűrűk és broceok, valamint karkötők a legfinomabb valódi drágakövekkel ellátva, finom és nagyon jó uri és női órák nagyon szép művű aranyláncokkal, megrendelhető Schöndwand Imre arany és ezüst-árak gyárában Pécsen. — Rendelkezőre választék-küldemények 30000 frtg.

Kávé. Kunz testvérek

Kávé- és tea-behozatal kávé nagypörkölő, a bécsi hávékiz gyártású. Központ: Bécs XIX. Fiók: Budapest, Bálvány-utca 2.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás kávéháznakak és ismételőadókknak. Keverékek 1,20 krtól feljebb.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 10-én.
Délután 2 1/2 órákor, mérsékelt helyárrakkal:
A delovai nábob leánya.
Színmű 5 felv. Herczeg Ferencről.

Személyek:
Jób Sándor Egressy Tarján Császár
Vilma Maróthy Lorant Dezső
Janka Csillag T. Bilitzky Zilahi

A menyem.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Fabrice Carré és Paul Bilhaud. Fordította: Adorján Sándor.

Személyek:
Leverdier Ujházi Maloscot Hetényi
Leverdier Rákosi Sz. Lodoizska Paulayné
Paul Dezső Honoré Zilahi
Márta Csillag Ferdinand Latabár

Kezdeté 7 1/2 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 10-én.
Délután 3 órákor, mérsékelt helyárrak mellett:

Osztrigás Mici.

Bohózat 3 felv. Irta: Feydeau. Fordította: Böldi Izor.

Személyek:
Petypon Balassa Corignon Tapolczai
Gabrielle Nikó L. Monticourt Gyöngyi
Tábornok Szathmáry Marollier Bárdi
Clementine Almási L. Virótené Makróczy
Osztr. Mici Varsányi Béroné Bálint R.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

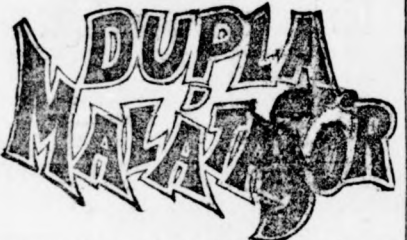
Esté: Másodsor: Vizionliátás.

Az „Arany Kakas” folytatása.

Bohózat 3 felv. Irta: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Fái J. Béla.

Személyek:
Dachsmeyer Szathmáry Julius Haraszthy
Dr. Gyárfás Góth Sugár Fenyvessi
Erzsi Kalmár Bokros Gyűző
Rózsa Gabi Lánzy Emma Pécsi P.
Rózsa Klára Nikó Toronyai Bárdi
Fürgö Antal Hegedűs Horváth Gál

Kezdeté 7 1/2 órákor.
Dr. Ángyán, dr. Eischer, dr. Horozel, dr. Kéff, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Liebmann egyetemi tanár urak által ajánlott

Szent István védjeggyel,
a Kőbányai
Polgári serfőző r.-t.

készítménye, a sörpár egyik legjelentősebb vívmánya.
Ezen rendkívül kellemes ízű üdítő ital egyszerűsége miatt kint is népszerű, egészséges, emésztési zavarok és étvágytalanság ellen, ajánlható továbbá vérszegénységnek és lábbadozó betegeknek, valamint a gyengeség különböző nemel ellen, végre igen fontos szoptató nőknek.

Kapható Budapesten minden fűszer- és csemegeüzletben. A vidékre a sörfőző maga szállítja.

Budapesti árak: a fogyasztási adóval együtt egy nagy palack (palackon kívüli) ... 25 krajcár egy kis palack (palackon kívüli) ... 20 krajcár.

Vidéki árak: a fogyasztási adóval együtt a kőbányai állomáson

egy rekesz 30 nagy palack ... 10.80
betét a rekeszért és palackokért ... 3.30
Egy rekesz 30 kis palack ... 6.00
betét a rekeszért és palackokért ... 3.00

A betétet visszaszolgáltatjuk, ha a rekeszek és palackok jó karban és fuvarmentve 3 hónapon belül címünkre visszaküldetnek.
Ezen sör hónapokig eltartható.

Cselédek

biztosítását betegség esetén csak 1 ftr 50 kr. évi díjért elvállalja — bármely naptól kezdődőleg — és minden melledij nélkül a „Zion” jótékonyági egyesület, VII. ker., Erzsébet-körút 26. szám.
Ezenkívül a „Zion” egyesület azt az előnyt is nyújtja, hogy a cselédváltásokat nála bejelenteni nem kell. (TELEFON: „ZION”-EGYESÜLET).

Gróf Nádasdy Ferenc

méneggyoroki palackozott
kitűnő borainak
budapesti főraktára
VIII. ker., Üllői-ut 20. szám alatt létezik.

Kedvező karácsonyi vásárlási

alkalmat nyújtok t. vendémnek és a n. é. közönségnek, a

mikor leltározás előtt

szolid, kitűnő minőségű áruimat: férfi-, női- és gyermek-fehérneműk, vásznak, asztal- és kávé terítékek, törülközők, zsebkendők, harisnyák, alsóingok, alsónadrágok, Jäger tanár gyapjúruhái, fanell-takarók, divat barquent, gallérok, kszelők, nyakkendők stbből álló nagy készletemet

előnyös, olcsó árakon árusítom.

Sigmund József

Budapest, alapítva 1864.

Most IV., Városház-tér 10., a városi győgytár mellett.

Calderoni és Isa

Budapest, Látszerraktár: Váci-utca 30. Mü- és tanszer-raktár: Kishid-utca 8. szám. Mint karácsonyi s ujevi

ajándékokat ajánlunk:

szemüvegeket s orrszipeteket finom üveg- vagy valódí hegyjegyekkel. Színházi és kettős tábori látszerket a legjobb mintákban és felszerelésekben. Legújabb Zeiss-féle távszövek. Aneroid és higany-teruglymérőket. — Ablak, szoba, terem és fűrés hőmérőket. — Göreszöveket. Nagyító üvegek. Rajzeszközök. Teleszkópokat stb. stb. Továbbá Varázslámpák, finom képekkel ftr 3, 5, 7, 50 stb. Fűthető gőzgépművek. Villámgepek. Metélek-készülékek villámgepekhez, 10 darab szekrényben 13 ftr. — Fűtőtelek különböző nagyságban. Fényképeszeti készülékeinket, melyekkel bárki minden előismeretek nélkül a legszebb képeket készítheti. Ára 20 ftről fölfele.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölteinek.

Acetylén-Társaság

Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. Bees I., Wipplingerstr. 22. és I., Tiefer Graben 26—28.

Acetylénvilágítási

telepeket létesít szállodák, vendéglők, kávéházak, villák, községek, városok stb. részére. Gázfejlesztő készülékeink az eddigieket mind föltitmulják és a gázt teljesen megtisztítják, úgy hogy az égésnél füst, ártalmas gőzök és bűz nem keletkeznek. Robbanás teljesen ki van zárva. Képviselek minden helységben keresetnek.

Magyar Kanaria

Harzi kanári madártenyésztő Vas-utca 15/a, I. em., 22. szám.

(Ezelőtt: Kerepesi-ut 6. sz., III. em. 7. szám.)

Ajánlja a nagyörömdű közönség becses figyelmébe 10 év óta fennálló elismert hírnevű tenyésztőjét, hol nappal is világítás mellett is gyönyörűen fűtő saját tenyésztésű és importált harzi kanári 5 ftről 12-ig kaphatók. Széküldés vidékre jótállás mellett utánvéttel árjegykez ingylen. Fiók-üzlet: Hunyadi-tér II. szám, ajtó 4. DAMPF FERENCNÉL.

DEUTSCH IGNÁC

érecárkereskedése
Budapest, VI., nagymező-utca 43. sz.

CHAUDOIR GUSZTÁV és Társa cég gyártmányainak gyári raktára és eladási irodája.

Dus raktárt tartok a következő árukban:
Sárgaréz és tombak lemezek, huzalok, rudak, csövek
Vörösréz lemezek, huzalok, rudak, csövek
Különléges segek
finom villanyhuzalok sárgarézrel áthuzott vas-csövek butorcélokra mélyezett vörösrézárak rétegtémek legünomabb minőségben

továbbá: alpacca és paokfonlemezek és huzalok, electro-huzalok, szilícium-bronzhuzalok, villámhárító-huzalok, tekercsréz, keményforrasz, angol-rúdón, forrasztó-ón stb.

Ócska fémekek bevásárlása és eladása a legjutányosabb napi árak mellett.

Magyarországi képviselő: Salgó Izsó.

Zálogházi

ócdulákat veszek a legmagasabb árakon.
eladok 13 latos e z u s t-évöcszközöket
5 1/2 krért, gyertyatartókat, girandólokat hűtőket, tálcákat, 6 kr. barokk és figurális szobákat 8 krért grammonkét 6 pár 13 latos ezüst evőeszköz 6 1/2 ftr, teljes ókezőservice 22 személyre 142 ftr. Nagy váasz-ök brilliántokban 14 karátos férfi aranyláncok, kőfogóval, 35 krért grammonkint.
Alkalmos karácsonyi és ujevi ajándékok.
FUCHS DÁVID
Váci-utca 10, I. em. 5.

Távolság nem akadály!

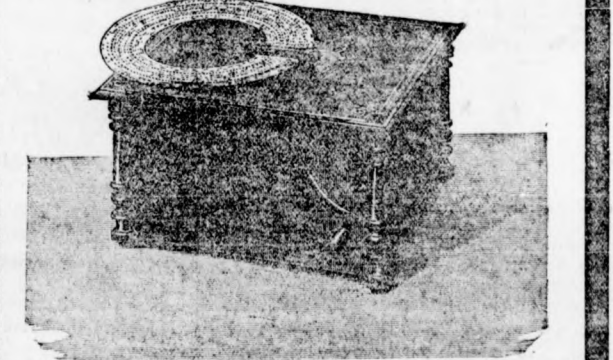
Egy mintakabát beküldése elegendő, hogy megfelelő ruhát szerezzem. Képes mértőkveteli utasítás bérmentve. Meg nem felelőért a pénz visszaadatik. Rothberger Jakab, cs. és kir. udvari szállítónál, Budapesten IV. Váci-utca 23. Használt ruhák újra becsereítetnek és a legmagasabb árban beszámitatnak.

A legszebb karácsonyi ajándék

ARIOSA

családi hangszer.

Ez általánosan kedvelt hangszeren a legjobb és legkedveltebb darabokat el lehet eredetűen játszani, minden zene- és kósa-ismeret nélkül.
1. sz. Ariosa ... 18 ftr.
1 1/2 sz. Ariosa acélhangga ... 21 „
2. sz. Ariosa 36 acélsípval és kettős énekhangokkal 23 „
Az ércjátéklapok darabja ... 50 kr.

Sternberg Armin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyárosok
BUDAPEST, Kerepesi-ut 36. szám.
ZONGORA-OSZTÁLY:
Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sarok.) Zenepalota.
Huzsuztrált árjegyzék: a) harmónikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő disztaryákról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, cimbalomok, citerák, harmóniumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve, de megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Színházak, szórakozó helyek.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 10-én.
Délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyárrakkal:

Szulamit.

Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából írták: Beöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzte: Davidsohn Emánuel.

Személyek:

Monaóh	Szilágyi	Szulamit	Szegheő V.
Aron	Sarlai	Abigail	Ledofsky
Absolon	Beöthy	Cingitang	Rózsahegyí

Este:

Az asszonyegemet.

Látványos, zenés bohóság 3 felv. Irtá: Reiner Ferenc, zenéjét szerzte: Rosenzweig Vilmos. (Rendezte: a szerző, karnagy: Hamvas Béla.)

Személyek:

Szerencsy	Rózsahegyí	Boriska	Fenyvessi
Északy	Margó	Annuska	Hébon
Mariska	Gombaszögi	Mandi Manó	Sziklai
Juliska	Horváth	Irézi	Láng Etel

Kezdete 7 1/2 órákor.

Zongorák és pianinók

A világ első gyártóiból, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zene gyöngyeinek nevezettek el, ez időben legszínesebben vásárolhatók.

Keresztély mintazongoratermében,
Budapest, Váci-körút 21. sz.

Ócska zongorák becséreltetnek és hangolások, valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar-udvar).

Mindenkinek nélkülöshtlen

Alarm szabad. zseb-keltőóránk.

Ezt az órát kitűnő pontosságú művéért a genfi kiállításán az arany-éremmel tüntették ki és mint legfinomabb fényűzési óra, valamint legbizhatóbb szolgálati óra egyaránt kitűnő, tehát oly egyéneknek, a kik a nap bizonyos szakában fel akarják magukat kelteni, utazóknak, turistáknak, vadászoknak, stb. de oly nagyon elfoglalt egyéneknek, a kik napközben valamely teendőjükre emlékeztetni akarják magukat, éppenséggel nélkülöshtlen. „Alarm” szabad. zseb-keltőóránk a különösen ebben az ágazatban világhírű svájci ipar legjobb gyártmányaihoz tartozik és holmi olcsó házárptortékával össze nem tevéendő. Sok száz elismerő levéllel és utárronddal rendelkezőnk, a melyeket sorjában majd közlészünk.

Az elárusítás közvetlenül magánosok részére is történik három évi írásos jótállással bér- és vámmentesen a házba szállítva valódi gyári árrakon, tehát olcsóbban, mint a kereskedésbe bocsátott kevésbé értékes áru. Tessék a vásárlásnál „Alarm” gyári jegyünkre figyelni.

„Alarm” szabad. zseb-keltőóránkat az őszeg előzetes bekiütése vagy utóvétel mellett szállítjuk:

- a) legfinomabb nikkelből készült arany felhúzó koronával díszítve. 20 frt.
- b) oxidált acétkorona, valódi arany üvegkoronával, épp ilyen koronával és felhúzó koronával, ropant elegáns, tehát nagyon ajánlatos darabja. 24 frt.
- c) legfinomabb tőmér ezüst tokban darabja. 30 frt.

Számosan igazolom önök, hogy az őrül februárban megkötött ezüst Alarm-óra legnagyobb megelégedésünkre szolgált stb. Helenche herceg.

T. c. Nelken-Pam órágyárnak Zürich.

A megrendel. „Alarm” szabad. zseb-keltőórát (nikkel tokban) annak idején Németországban és legelőszöb megelégedésünkre fejezték ki önnök őrte stb. Bausneren Guidó főispán.

Nelken-Pam órák Zürich.

Az óra, melyet december 10-én megküldött, megérkezett és nekem, valamint barátimnak is nagyon tetszett. Kérem, küldjén még postafordultával négy darabot, küldök postautalványon 200 frankot stb.

Konstantinápoly, 1899. január 17.
Falc paşa, a szultán 5 fősége főhadsegede és őstállományosa.

Óvás! A más oldalról ajánlott „Union” zseb-keltőóra a művel és kiállítását illetőleg a mi Alarm-óránkkal össze nem hasonlítható; kívánatla ezeket az órákat 5 frttal darabonként megvásároljuk be.

Okkázio! E hirdetés visszavonásáig majdnem haszon nélkül egy valódi

Arany-plaque-remontoir-órát

dupla köpenyvel (ugró fedéllel) bocsátunk áruba. — Ezt az órát gyárunk reklámja gyanánt önköltségi áru árújuk az ez órák alkalmi vétel minisztereknek, a kik egy mintha aranyból való és a valóságos aranytól még a szemüknek is nehezen megkülönböztethető órákat páncélos vagy dupla lánccal oly hihetően olcsó áron

10 frttól díj és vámmentes megküldéssel együtt vásárolni akarnak.

Epp ilyen hölgyóra lánccal 11 frt 50.

Az órák művel kittaóok és kezeskednek a nálunk vásárolt órák bármelyikéért három évi pontos járát.

Az óráknak erős tekejal, valamint a lánccal a legjobb mód szeri ritka a legfinomabb valódi arannyal vannak lemezelve, úgy hogy sohaem veszítik el aranyzsinatukat, amétt kezeskedés vállalunk.

Essel az ajánlatunkkal csak azt akarjuk bebizonyítani, hogy a mi f. közönség nálunk olcsóbban nem lehet megvásárolni, hanem igazságos, tartós árúkat kap és a mi cégünknek ellátásért való jó hírneve kezeskedik a beérkezett megrendelések legelőszöb elintézéséért.

Nem tevéő saját költségünkre visszavesszük és a pénz visszakiütjük. Szállítás az őszeg előzetes bekiütése vagy utóvétel mellett.

Nelken-Pam órágyár, Zürich.

Svájca a levelepórt 10 kr., levelező-lap 5 kr.

Nagy karácsonyi könyvvásár.

SZILÁGYI BÉLA antikvár-könyvkereskedésben Budapest, Károly-körút 26. szám.

Ajándéknak alkalmas díszművek mindkét nembeli ifjuság és felnőttek számára. Képes és mesés könyvek gyermekeinknek. Imakönyvek minden hitfelekezetre. Örösi nagy választék korrektt (nem gyári) kiadások. Leszállított alkalmi olcsó árrak. Könyvjegyzékek kiadása ingyen és bérmentve.

T. c.
A hozzáuk érkező kérdézőkódésekre válaszulva, értesítjük t. vevőinket, hogy mi nom emeltük föl a

brilliant és gyémánt ékszerék

árát, hanem a régi olcsó árak mellett számítunk mindent.

Ajánljuk egyszersmind gyönyörű szép dívatos arany ékszeréinket, kitűnő szerkezetű arany és ezüst zseblóráinkat, 13 próbás ezüstből készült ezüst árulinkat, nevezetesen gyertyatartókat, fálalákat, kenyérkosarakat, cukor szelencéket, csemegéállványokat, tablettákat stb.

13 próbás ezüst evőeszközök

egész készlet vételénél nehezebb súlyban gramja 5 kr., középsúlyban 5 1/2 kr., munkadíjjal együtt. Nálunk minden darab hivatalosan fémjelozve van és minden tárgy valódiságáért írott jótállást adunk.

BENEDEK GÁBOR és TESTVÉRE

utóda
drágák, ékszerék, arany és ezüst-árak raktára.
Budapest,
IV. k., Kossuth-Lajos-utca 17. sz.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Karácsonyfa-diszítések

pompás karácsonyi ajándékok

legfinomabb cukorkák, kétszeresültek, tea-sütemény, csokoládé, csemegék

Etzinger Alajos és Fia

utóda
cukor-diszmt, cukornemű és kétszeresült gyárában

BUDAPEST,
VII. ker., Csömöri-út 71. szám.

Villamos közúti vasúti összeköttetés.

Telefon. Telefon.

Vidéki megrendelések utánvétel.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

A világ legjobb fénymáza

A ki lábellenjéit szép fényben és tartósan akarja gondozni, vásárolja csak Fernolendtt-fénymázát világos lábellenek csak

Fernolendtt természetes borkrémjét.

Bécs I. Schulerstrasse 21. szám.

A sok értéketlen utánzat miatt tessék pontosan címrere ügyelni **St. Fernolendtt.**

Megjelent az 1900-ik évre szóló

Politikai és Közgazdasági Évkönyv.

A „Politikai Hetszemelo” kiadásában s Székely Sámuel szerkesztésében megjelent évkönyv, mely több hírlvó szakember közreműködésével készült, földelő Magyarországi politikai, gazdasági és kulturális életének minden ágát, föltűnteti minden téren az 1897 óta elért fejlődést a mindenkiben összehasonlítva a hazai viszonyokat a külföldi állapottal.

Ára díszes angol kötésben 4 frt.

A főbb fejezetek címei:

A külföldi államok ujabbkori történetének és alkotmányának ismertetése. A külföldi államok története 1890-ben. Európa uralkodó családának genealógiája, diplomácia és konzuli ker. Az Osztrák Magyar Monarchia és a külföldi hatalmak hadiszervezetékének és hadierőjének részletes ismertetése (20 statisztikai táblázattal). Magyarország története 1890-től 1897-ig. A nemzetiségi kérdés történeti fejlődése és mai állapota. A magyar alkotmány. A parlamenti év története. A főrendiház és a képviselőház összes tagjának életrajza. Államháztartás, állagvagon és államadóság. Magyar föld terne. Földmívelés. Szélességtel. Állattenyésztés. Vasutak. Posta, Átvíró és telefon. Postatakarékpénztár. Kereskedelmi és iparcanarék. Aruforgalmi statisztika. Belvízi és tengeri hajózás. Pénzügyi útmutató. Többöz. Takarékpénztárak. Bankok. Biztosító intézetek. Nagyobb ipari vállalatok. Ipar. Közoktatás és kultúra. Budapest mai állapotának és fejlődésének összehasonlítása Európa metropolisainak viszonyával és intézményével.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatalában József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Szerkesztő: HEVESI JÓZSEF Budapest.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Szerkesztő: HEVESI JÓZSEF Budapest.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatala által. Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

FOVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁR

Budapest, Kerepesi-út 34., I. emelet. BELÉPÉSI FELHÍVÁSA

Ezen átvételűl 1900. évi jan. 1-én kezdődik. Minden üzletész után hetenként 1 korona fizetésű. Előnyei: Kölcsönt csak tag kaphat.

A kölcsön visszafizetése heti koronás befizetés által eszközölhető.

Befizetés a mai naptól kezdve d. e. 9-12-ig d. u. 1/2-5-ig elfogadjatnak.

Takarékpénztárak kitűnően gyümölcsöznek. AZ IGAZGATÓSÁG.

Kézpénzes jelzálogkölcsön

vidéki nagyvárosi bérházakra és földbirtokra az eddigi érték 2/3-érséig adatik.

Birtokbérlok és katonatiszteknek személyhitelre

előnyösen eszközöltnök külföldi pénzintézetűl. Bővebbet: **HOFFMAN JAKAB,** Tab, Somogy megye.

A legfinomabb és legizibtebb Károlyi István és Csöbörtyák közzeladottak, vanille-, ábráz és citromszelencék, párisi desszert-ostyák, kaphatók a kisköztől.

ROB. JEDLICZKA, KOMBRAU Vezérköpenyész (Csongrád megye) **BUDAPEST,** VII., Nefelejcs-utca 13. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Az Orsz. Központi Községi Nyemda r-t.

BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 61. sz. a. (London szállósa mellett)

mindennemű rajz- és leírásokból, díszművekből, a legkülönbözű doboz levelepapírokból stb. stb. dusan felszerelt árukatár rendeztet be, hol is a

detailarúsítást megkezdette. Ugyanott ké- és könyvnyomtatú névjegyek, valamint egyéb nagyobb ké- és könyvnyomtatú munkák készítése a legutó nyosabban átvállaltatik.

A közölgő újrevo való tekintettel mindennemű **naptárak is kaphatók.**

Ebben a nagy áruaktárban, mely a maga nemében egyik legelőszöb látái való a fővárosban, ha valaki legelőszöb egy koronát meghaladó bevételért esánnál, az 5-10 drb esánnál törfás képes levelező-lapot kap ingyen.

A vizsgálási pontos és kitűnő. Vidéki megrendelések gyorsan és a legpontosabban teljesítetnek.

Az összes közbarátoknak ajánljuk ezidei karácsonyi könyvjegyzékünket,

a mely 192 oldalon német, francia és angol nyelvű legújulatásabb válogatott műveket, továbbá képekéről, fényképekről tanagraalakokról és fényképező készülékekről szóló jegyzék tartalmaz. E jegyzék igen részletes kalauza a karácsonyi könyvpiacnak és ingyen kapható.

R. LECHNER (Wilh. Müller), cs. és kir. udv. és egyet. könyvk.

Bécs, Graben 31.

VASÚTOROK | DIVATÁRUK | ÜVEGÁRUK | GYERMEK-RUHÁK | FA-FUTOROK | KALAPOK | UTAZÓ-CIKKEK | CIPŐK | EZÜST-ÉKSZEREK

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST, VII. KERÉPESI UT. 38.

A NAGY

KARÁCSONYI VÁSÁRT

JÁTÉKÁRUK. MEGNYITOTTA JÁTÉKÁRUK.
KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK a közkedvelt egy és két koronás áruosztályáról és az összes áruikéiről ingyen és bérmentve.

FEJVEREK | JÁTÉK-ÁRUK | INGA-ÓRÁK | DISZMŰ-ÁRUK | ZSEB-ÓRÁK | CHINA-EZÜST | ESERNYŐK | SZÖVETEK | KOSÁR-ÁRUK

Rendkívüli karácsonyi kedvezmény!

Minden vevő ingyen kap 15 frton felüli bevásárlásnál már egy sorsjegyet, melynek főnyereménye 100.000 korona. A sorsjegy utánfizetés nélkül 6 huzásra érvényes.

Innsbrucki cheviott,
sötét alapszínben különféle csikos kockás és melirozott mintákkal, 1 ruha 7 méter dupla széles csak 1.35 és 1.50.

Brocát divat kelme,
togeth, bordó, barna, zöld, sib. divatszínben, szolid divat mintákkal, 1 ruha 7 méter dupla széles csak 1.95 és 2.50

Armura divat kelme,
minden létező alapszínben legújabb beszóvtott fekete divat mintákkal, 1 ruha 7 méter dupla széles csak 2.50 és 3.15.

Skót divat kelme,
legújabb divat mintákkal minden létező divatszínben hozzá illő bársony díszszel együtt, 1 ruha 7 méter dupla széles csak 2.25 és 2.75.

Angol divat kelme,
legújabb szint játszó divat mintákkal, 1 ruha 5 méter 120 cm. széles csak 2.25.

Kangarn divat kelme,
legszébb divat mintákkal minden létező alapszínben, 1 ruha 5 méter 120 cm. széles csak 2.50 és 3 frt.

Veriő divat kelme,
legújabb szint játszó mintákkal, 1 ruha 5 méter 120 cm. széles csak 3.10

Fekete divat kelmék,
óriási választékban legújabb kisebb és nagyobb divat mintákkal 1 ruha 7 méter dupla széles csak 2.75, 3.50 és 4.25, 1 ruha 5 méter 120 cm. széles csak 3.75, 4.25 és 4.75.

Gabi posztó,
sima alap sötét színekben legcélszerűbb házi ruhákra, 1 ruha 7 méter dupla széles csak 2.85.

Ural, melé cheviott,
sima színekben igen célszerű viselet sötét alap, 1 ruha 7 méter dupla széles csak 3.65.

Lady uni,
nehéz minőségű fél posztó sima alap sötét színekben, 1 ruha 5 méter 120 cm. széles csak 3.25 és 3.75.

Serge cheviott,
tisza gyapjú kelme, minden létező színekben igen célszerű kelme, 1 ruha 5 méter 120 cm. széles csak 4.10 és 5.20.

Mosó Barchetek,
óriási választékban legújabb színtartó divatos mintákkal, sötét és világos alapszínben 1 ruha 7 méter csak 1.35, 1.75 és 1.95.

Angol Tourista Flanell,
legjobb minőségben világos alap beszóvtott csikos vagy kockás mintákkal, 1 ruha 7 méter 75 cm. széles csak 1.35, 1.50 és 1.75.

Pylon flanell,
meglepő jó vastag minőségben házi ruhákra és pongyolára a legcélszerűbb viselet sötét és világos alap legújabb divat mintákkal 1 ruha 7 méter csak 1.95 és 2.75.

Szövött Barchet,
valódi angol kelmék utánzata legszebb ezérnagypot kockás divat mintákkal, 1 ruha 7 méter csak 2.50 és 3.25.

Kávés teríték,
6 személyre virágos mintákkal abrosz 6 szalvétával csak 1.35, finomabb 1.75 és 2.35.

Ajour kávé teríték,
legszebb virágos divat színekben széles ajour szegélyvel abrosz 6 szalvétával csak 2.75 és 3.50.

Fehér damaszt teríték,
valódi szepességi cérna minőség abrosz 6 szalvétával csak 2.45 és 2.95.

Zsebkendők,
óriási választékban vászon minőségben 12 drb 85, 1.20, 1.75, 2 frt, francia battst ajour széllel 12 drb 1.95 és 2.40

Barchet maradékok,
2-4 méteres nagyságban sötét és világos alap különféle színtartós divatmintákkal 1 csomag 20 méter csak 3.50 finomabb 3.95.

Mosó flanel maradékok,
2-4 méteres nagyságban csak világos alapszínben legszebb mintákkal, 1 csomag 20 méter csak 3.95.

Himalája flanel maradékok,
2-4 méteres nagyságig, sötét és világos színekben, legszebb divat mintákkal, 1 csomag 20 méter csak 5.50.

Már megjelent
Jókai Mór:
Öreg ember nem vén ember.
„Képzelt regény négy részben” című legújabb műve. Ara 1 frt 60 kr., mely összeg előleges beküldése esetén bérmentve küldetik. Kapható: a Budapesti Napló kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

AUER GNÁC FIA BUDAPEST, VII. ker., Kerepesi-ut 10. szám.
(Nagy karácsonyi árjegyzéket ábrákkal. Vidékre ingyen és bérmentve).

Fogak.

Grósz Lajos fogtechnikai műtermében Gránátos-utca 4. szám, ezelőtt Magyar-utca 1. készítettnek fogak 2 forinttól feljebb a legjobb kivitelben teljes jótállás mellett. Műterme alapítottatt 1878-ban. A n. közönség becses pártfogását kérve kiváló tisztelettel Grósz Lajos.

SÉRVKÖTÖKBEN!
Kéleli-félcica-os kir. szab. ábrakutatója legújabb szerkezetű, elismerve a fogtökéletesnek azon genében. Nem csúszk, nem okoz kellemetlen nyomást s megjelöl a magasabb követelményeknek!
Árak: Kétfoldú 5 forint. 3-g nem felelo kicserélhető. Képes árjegyzéket dískérdéssel küld a gyár.
KELETI J., BUDAPEST.

Nagyon ajánlatosak és legjobbaknak vannak elismervé, az egészségi ágybetétek (Anom gyapjuszövet a lepedők helyett) ezek kintő, tiszta gyapjuból készülték, szinok világos drap, likacsosak és izzadság szívók, a testnek kellemes, jótékony s folyton változatlan meleget tartanak és minden leáltást, meg meghűlést megátolnak. Legsürgősebben ajánlhatók mindazoknak, a kik csuszban, köszvényben, izom- és izületi rheumatizmusban, ideg-fájdalmakban és különösen ischiasban szenvednek, valamint azoknak, akik meghűlés és katarrhusok iránt érzékenyek. Nagyság: 225 cm. hosszú, 140 cm. széles. Ára darabonként 5 frt 70 kr. utánvételi szállítással. Szétkötői:
Joh. Gottf. Mudrak gyapjúáru-gyár, Neutitscheinban.

Alkalmos karácsonyi ajándékokat tartalmazó könyvjegyzékem melyen leszállított árakkal most jelent meg. Kivánatra ingyen és bérmentve küldöm.
Ruzitska Ármin Világirodalmi antiquarium, könyv- és zeneműkereskedése BUDAPEST, IV., Múzeum-körút 3. szám.

Eppen most jelent meg!
Peterdi Sándor:
Jefté leányai és egyéb **ELBESZÉLÉSEK.**
Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körútn 18. sz.

A legszebb és legháládatosabb karácsonyi ajándék egy zongora, pianino és harmónium.
Elegáns új rövid zongorák 300 frt. Új pianinok 270 frt. Új harmoniumok 85 frttől feljebb.
Éder Antal Gyula zongoratermében, IV., Váci-utca 1. szám, sarokház. Alapítva 1870. Alapítva 1870.
Megrendeléseket gyorsan kérem megtenni, hogy a szállítás idejekorán megtörténhessen.

Laubsäge
Warenhaus gold: Pelikan VII. Siebensterng 24 Wien. Preisbuch gratis. Wien. Időtöltésű fiatalok s öregek részére alkalmas a lombfűrészetnek kellemes és hálás foglalkozása. Az Arany pelikánhoz címzett lombfűrészes-áruház ingyen küldi meg a lombfűrészet minden barátjának az árjegyzéket.
Jókai Mór: Öreg ember nem vén ember. Megrendelhető: a BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatalában, József-körút 18. sz.

Legalkalmasabb és legcélszerűbb
karácsonyi és ujévi ajándékok

MAGYARFÉM-és LÁMPA- árugyár

részv.-társaság
székesfővárosi
raktáiraiban:

**Villamos- és gázcillárok,
asztali- és állványlámpák.**

**Petroleum függőlámpák,
asztali-, fali és állványlámpák, szab. Herr-
mann-féle villám- és csodálámpák, stb. stb.**

**Diszmu- és fémcikkek,
íróasztali- és szivarozó készletek stb. stb.**

V., Glizella-tér 1. (Haas-palota).
VI., Teréz-körút 1/a. Király-utca sarkán).
VIII., Kalvin-tér (Üllői-ut és Baross-u. sarkán).
X., Jászberényi-ut.
II., (Budán) Fazekas-tér 3-4.

XXX. évfolyam. XXX. évfolyam.
Előfizetési felhívás.

„MERCUR“

hiteles sorsolási pénzügyi és közgazdasági szaklap
XXX-ik évfolyamára.

A „MERCUR“ a legelterjedtebb, legmegbízhatóbb és legrégebb sorsolási szaklap. Közli a bel- és külföldi sorsjegyek, záloglevelek, részvények stb. huzási jegyzékeit a hátralékokkal együtt eskis hivatalos adatok alapján.

A „MERCUR“ kimerítően foglalkozik az érték- és a gabonatózsdével. A legnevesebb közgazdasági írók cikkei ismerteti meg olvasóit a közgazdasági élet minden mozzanatával.

Az év végével a Mercur előfizetői ingyen kapják a

„Mercur Évkönyvét“

mely páratlan a maga nemében, minthogy abból megtudható, hogy bármely sorsolásnak alávetett értékpapir a kibocsátásának napjától egészen az év végéig kisorsoltatott-e vagy sem.

A „MERCUR“ minden hó 2. és 16-án jelenik meg.

Előfizetési ára egész évre 2 forint.

Előfizetéseket elfogad

a „MERCUR“ kiadóhivatala
BUDAPEST, V., Dorottya-utca 12. sz.
Mutatványszámok ingyen.

Ezrek mennek Carlsbadba,

hogy rossz gyomorukat kireperliják és újra jól emésztésnek és erő előállításnak néha látszólag — egy vagyont, pedig ott a célt otthon kényelemben, kevés költséggel elérik a

„PEPSIN-BOR“

használatát által, mely az ételt megemésztést segíti és a gyomort rövid időn tökéletesen helyreállítja. Az en pepsin-borom kedves ízű és hajléka ki nem marad. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 5 üveg franco küldve 6 forint.

ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerész, művegyészet laboratoriuma Aradon. Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész urnál, Egger-féle Nádor-gyógyszertárban valamint minden magyarországi gyógyszerertárban.

Ritka alkalom

(míg a készlet tart)

Athenaeum Lexikon

4 rész, 2 kötetben. 16 frt helyett 6frt

Kapható a „BUDAPESTI NAPLO“ kiadóhivatalában, József-körút 18. sz.

A legszebb karácsonyi ajándékok

nagynak és kicsinynek minden nemes zeneművekkel, u. m. szimfonion, fonográf, gramofon, manópn, arleston, la lon, artoza, fónix, mignon, stb. További albumok, sorskönyv és más phantasie-tárgyak. Elsőrendű beszerzési forrás:

Brunnbauer F. és Fia,

cs. k. szab. zeneműgyára
BÉCS, VII. Zieglergasse 53.
Telefon 8001. Alapítást 1898. Telefon 8001.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

H-alaku acél patkó-sarok.

Ízletesen olcsóbb árak.
Folyton éles; oszlöképés lehetetlen.
Biztos lépés által a lovat kíméli.

Kasza és Breuer

Budapest, Külső Váci-út 91.
Patkó anyagok és csavar-árak gyára.

Karácsonyi kiállítás

Csász. és kir. udvari szállító

Karácsonyfa-diszítések

RIGLER JÓZSEF

EDLE

IV., Egyetem-tér 5-6. szám.

V., Erzsébet-tér 9. szám.

Papírneműgyár részvénytársaság

Gyár: VI., Rózsa-utca 55. szám.

Kívánatra árjegyzékkel szolgálunk.

Levélpapír-különlegességek

Disznaptaarak és disztárgyak

GÖZEKÉKET, GÖZHENGEREKET és GÖZUTIMOZDONYOKAT
 minden czélszerű nagyságban és a legutányosabb árak mellett építenek
JOHN FOWLER & Co.
 Budapest-Kelenföldön
 a vasutállomással szemben.

6 arany, 18 ezüst-érem 30 tiszteleti és elismerő-oklevél.
 IV. Cs. és kir. szab. mosóvizet lovaknak.

 Egy üveg ára 1 frt 40 krajczár.
 25 év óta használják az udvari istállóban, a hadsereg és polgáreg nagyobb istállóiban, erdélyre a nagyobb megdörzstések előtt és az erő visszaszerzésére azok után, ficamodásoknál, inak merevágénál stb., kiváló eredményekre képesül a lovat a trainingben.

KWIZDA-féle
Bliszter Iovaknak és marháknek 1 tégely 1 frt 25 kr.
Epetinktura Iovaknak 1 palack 1 frt 50 kr.
Pata-tapsz mostoréges patazsur 1 rud 80 kr.
Patakenőcs töredéz, marev patak megóvására. 1 szelence 400 gr. 1 frt 25 kr.
Krezolinkenőcs pata megóvószert. 1 szelence 1/2 kiló 1 frt 10 kr.
Vazelin Allatorvosi használatra 1 plehdoboz 1 kiló 1 frt, 5 kiló 3 frt 50 kr.
 Csak fenti valódi gyárral valódi minőségben kapható Ausztria-Magyarország összes győztesárán és dróbféltában.

Kwizda J. Ferenc
 es. és kir. oszt.-magy., román kir. és bolgár fejedelmi ker. gyógyszerész, Kornenburg Bécs mellett.

Föltünést
 kelt mindenütt felülmúlhatlan, valódi svájci fekete-ácel-óránk.
 Remont. sav. (fődel rugóval) legújabb precíz művel. másodpernyi pontosságú és 3 év járulékos. 220 óra, mely gyönyörű, szelíd kivitelű, aranyozott széllel, alól double arany koroná és karika, új alu óra mutató, szántalan olajmennyiségű kitérő, órák és órák kivitelű és a valódi órák ösztönzésére a jólléltó helyre van állítva, különösen népszerű kivitelű, mint koronáti óra földműveseknek, katonáknak, hivatalnokoknak stb. Mindenki, ki bár aranyórával is bír, félvezi, azt és a mi fekete jótéltási órákat horvát, A. 10 frt bór és vámmalosan. — Ugyanaz a megfőlt valódi doboré-arany betétekkel olyan mint a régi 750. fekete ácel 20 óra nyitott 7.50. Elnéz való elegáns ur- vagy női double aranyára 150-3 frt dróknak.
 Székelyudvarhely. Nemzetköz. vizsgálatok. Lováportó 10. Levelő-lap 3 kr. Commandit-Gesellschaft. Etahlisment d'horlogerie. Busch. F. Genf (Sváj). A legmagasabb arisztokrácia szállítói.

Salamon Odön
Kocsin és Gyalog
 (Szatirikus társasalmi rajzok)
 című könyve megjelent
 második kiadásban.
 Ára: 1 forint.
 Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában Budapest, József-körút 18.

Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a **SCHAFFER ROZA** névre. csakis e er v e nyul valódi.
Szépség gazdagság!!
Szépség hatalom!!
 Ezt a legrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a
Mme Rosa Schaffer
 szber kir. udvari és kamarai szállítónő. Bécs, I., Graben 14. által főtallát és használt szépségcserekek által sikerült.
 Törvényesen védve.

Poudre ravissante es. kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próba, nélkülözhetetlen: a bőrt vakító fehérre varásoja és pompás zománca alatt a bőrtünetek, aranygyekek és himlőbelyek s eltűnnek. — A váncokat és redőket kisimítja, a káros szépségcserekek által kitárgított hikasokat összehuzza és az arenak úde, rózsás fiatal szint köl-szönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet nélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltűnnek. Egy doboz ára 2 frt 50 r. és 1 frt 50 kr.
Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, estéknint minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.
Leau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású tolett-viz. Egy üveg ára 2 forint 50 kr.
A Ravissante crème, puder és viz nemzetközi kiállítás nagy aranyremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki reddőten, márványfehér szemlokok akar, legjobban ajánlható a es. kir. szab. **homlokkitő** darabonkint 1 frt 50 kr és a „**Savon-Ravissante**” kiváló szépségcsereppen ölygek és urak részére, darabonkint 30 kr. — **Schaffer** Roza asszony **íszavarásojára** az 6 „**KINOIR**”-jával minden megoszútt hajnak ifjupori színét, a legpompásabb szőket, a legragogyóbb gesztenyebarnát, a báronyszerű feketét. A „**KINOIR**” egyszeri használata elegendő, hogy a színzókra szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az élet színárnyalatot eltávolítani és a fejbőr tiszta fehér marad. Egy doboz ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr. és 5 frt. Valamennyi készítményem csodálatos hatásért teljes kezesseget vállalok. Számítalan elismoró- és köszönő-irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkreició miatt nem közölhetők.
 Közentri raktár **ROSA SCHAFFER**. Bécs, I., Graben 14. szám.

Mai napság a legérdekesebb tudomány a SPIRITIZMUS,
 mely egyben legalkalmasabb családi körök folytonos szórakoztatására, mert a folyton meg-megújuló e téren történő felfedezések mindig fogva tartják az érdeklődők figyelmét.
 Magyarországon a következő művek jelentek meg és részben leszállított áron kaphatók:
TÖVÖLGYI TITUSZ: A lélek mint egyén, 1 frt 50 kr. helyett 1 frt.
 Van-e másvilág? (A szellemek országából), 1 forint 50 kr. helyett 1 frt.
HAVAS ANDOR: Levelek a tulvágról. Ujdonság!! 50 kr. (Ezen álnév alatt egy hírneves író rejlik).
NÉREL ÖDÖN: Tájékoztató a spiritizmus történetéről, elméletéről és kísérletezéséről. Ára 30 kr.
ARNOLD JÁNOS: Hogyan kell a spiritizmalizmussal foglalkozó családi köröket megalkotni? Ára 1 frt 20 kr.
 Hogyan lett **Dr. Cyriák Bernát** a tudós orvosnő, a legnagyobb szkeptikus spiritualista? Közl. B. Mikos János. Ára 60 kr.
 Spiritizta, vagy a Szellemek naplára 1900. évre, szerkesztette Tövölgyi Titusz. Ára 1 korona.
 Megrendelhető a pénz előleges utalványozása vagy utánvét mellett **Szilágyi Béla** könyvkereskedésében és antiquariámban Budapesten, IV., Károly-körút 26. szám.
 Könyvjegyzékek és a „Könyvkedvelők Kalauza”, melyből az új kiadás sajtó alatt van, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg.

Geitner és Rauschnál
 Budapest, Andrásy-ut 8. szám.
 Alkalmas és praktikus karácsonyi és ujévi ajándékok.
 Korcsolyák. Szerszámok.

ÉDER ANTAL GYULA
 közzén és fűtőszerek nagybanli üzlete
 VI. ker., Zsibárus-utca 2. szám.
 Legegyszerűbb megrendelés levelező-lapok vagy telefon által.

50 kg. dímozott szákokban	55 kr.
50 " nyitott fuvarban	61 "
50 " Conks szákokban	93 "
50 " nyitott fuvarban	91 "
50 " aprított keményfa	2 zsák 70 "
1 fuvar (4 méter) aprított keményfa	20 frt 40 "
50 kiló aprított pufa	2 zsák 1 "
1 fuvar (4 méter) pufa	16 " 30 "
100 darab Vulkan-aránytő	50 "

hához szállítással és barakással együtt Budapest áránylag több

Radicalis gyógyulást nyújt Ideg- és nemi betegségek ellen
Dr. Mitzger-féle intézet
 mintaszerű gyógytermeiben alkalmazott korszakalkotó „**Kataphoresis** gyógymód”.
 Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorarium teljes gyógyulás után is fizethető.
HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI INTÉZET NYITVA
 Budapest, VI. ker., Teréz-körút 44. I. emelet d. e. 9—1-ig. d. u. 2—7-ig.
 Levelekre díjmentesen válaszoltatjuk. Prospectus franco.

Neustein-Fülöp
 hashajtó labdaccai
 (NEUSTEIN-féle ERZSÉBET labdaccai)

NEUSTEIN-FÜLÖP
 „szent-lipóthy” oimzett gyógyszerára
 WIEN, I. PLANKENBURG-ASSE 6.
 Raktár: BUDAPESTEN.
 TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, K. rály-utca 12. szám.

Legolcsobb és legjobb szakácskönyv
 Szegedi új szakácskönyv legújabb (4.) bővített kiadásra: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett, csak 1 forint 50 krajczár.
 Megrendelhető a „**Budapesti Napló**” kiadóhivatalában.

21. Mit 21. vegyünk
 karácsonyi és ujévi ajándékba
 Löwy P. utódánál (Goldstein Bert) óras és ókszerkereskedő Budapest, Múzeum-körút 21. szám,
 Schweiizer nikell romontör óra 2.50.
 Dupla tula 5 frttól feljebb, 14 karat gyűrűk és fűggők 2 frttól feljebb, 14 kar. női aranyóra lánc-al 12.50.
 valamint minden e szak-mába vágó árak jutányos árban 3 év jótállás mellett. Vidéki megrendelések gyorsan és lekötőmértet-s-n eszközöletnek.

Belák István
 BUDAPEST, II., Rottenbiller-u 4.
 Veszünk bármely zálogban álló kiállított
zálogcédulát
 egymagában árban, megváltású, törött, vagy régi arany, ezüst és egyéb ékszer-árakat, esetleg csakly munkadíj díjtétel nélkül újra is becsorodunk
reszletre
 is igen jutányosan elad
Fuchs és Társa
 1878. óta létező ékszerész BUDAPEST, Erzsébet-körút 17. szám. I. emelet.
 Dus választék mindenemő any, ezüst és drágakövekkel

Ingeny és bérmentve.
Frick kézi-árgyegyzéke
 Ünnepi ajándékok az irodalmi összes ágai-ból.
 Frick Vilmos, Bécs Graben 27.

Minden szó egyszeri beiktatása petít betűköl 2 kr. Címmelet ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kinostári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 13. szám.

Levelbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozódásokról a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és ELŐFIZETÉSEK felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére

a kiadóhivatalban József-körút 13., valamint a következő dohány-tözsékben:

Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkok.

Nemesek-féle tözsde Petőfi-ter.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 50.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V. dohány-nagy-tözsde, Kerepesi-ut 1.

Deutsch Miksaé, Andrásy-ut 33.

Szántó Már tözsdejében Kecksméti-utca 14.

Nincsen senkém! Vártam sorait, de hiába s miután nem magam mához tartani, hát hol nap nem lesztek ott lenne kogyes pár sorral értesíteni hogy tőrdíke-még velem?

Uralmas.

Könyvtsek lelkiismeretemen...? Igazán nem érem magam bünsnek s elmondhatom Ströss-mayrval: „Uram Ártatlan vagyok! Igaz, hogy engedelmeskedtem mindenben, de hogy én a menek, az már csakugyan oktalanság lenne. Hát valami csak fénem kell tén, vagy ugyas senk jöhetek, menelünk ott? Valóban nem értem, hogy mért huzodik annyira az én pozíciómól és miért nem itt? Igazán nem értem! Csókolum kezelt.

„Faust“

Szomorú vagy édes? Oh ne légy az, gondolt arra, hogy nem lesz több szomorú, mihelyt akavód és jősz! Irj minderről, ha zarsz! Csókollak imádot Istennel! 5376

Uj élet.

Hálás köszönetet mondok a kedves sorokról. Valaszom feltőn delelőtt szokott helyen lesz. Csókolja kezeit Ciccone

A young man.

who is speaking english and french, seek at this way a young miss or lady, who would exchange letters with him in these languages for to make reciprocally exercise. Letters are begged: „Leicester poste restante in Faeset.“ 5375

Okmányszerző-

válatat. „Esketsi Ügyvivőség“ mindenféle okmányt megszeroz. Korostól vizsi és olvallalja a házassági dispencziókat, név-magyarosításit, mindenféle tiszti és katonai engedélyek megszerését jogtanácsosa segélyével. Ezenkívül eljár mindenféle családi diszkret ügyekben, ugy örökbe fogadást, állampolgársági ügyekben. Amerikai és egyéb külföldi megbízásokat lebonyolít stb. Ügyvivő: Marjait Zoltán. Hivatala: Budapest, Erzsébet körút 7. sz. I. em. Szegényeknek ingyen áll rendelkezésre a vállalat. 5271

Angyalom.

Azt hittem, hogy néhány nap után könnyebb lesz szívem. De ellenkezőleg minél több idő mulik annál erősebben vágyód-om utánad. Szórakozás nem jól esik, mindig csak te vagy az eszemben. Ugy-e te is gondolsz reám. Érzem, hogy igen. A napokban tán jó híreket kapsz, a te kis mindened-től. 5368

Kecsi.

Leveleit vettem, hogy mostanilag nem válaszoltam, oka abban rejlik, hogy még mindig nem vagyok abban a helyzetben, hogy eljöhessenek, az orv sok nagyon huzzák a dolgot és így kedden Bécsbe fogok utazni, hogy egy tanárral értekezsek. Közösöm az is ibolyák, talán majd hoz az nekem szerencsét, nagyon vágyódok látni és ezután fogom róla értesíteni. Szeretném a cukrokat küldeni, de nem tudom, hogy miképpen. Üdvözl. 5366

Wein Karoly és Társai. Szepességi vászongyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám.

Édes csücsüm magyarázd meg meddig és miért várjak? Puszi Kucsi. 2690

A felhő része

várjon vasárnap és hétfőn este 10 órákor; ugy rendel, hogy valahára viszontláhatjuk egymást. 5369

Mészárszék

kitűnő forgalommal a főváros legelőkelőbb helyén más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóban. 5344

Felolvasónőknek

kerestetik művelt fiatal kiváló szép hölgy. Levél-beli ajánlatok kizárva. Cim a kiadóban. 5363

Menyasszonyok!

Válegények!

A házasságkötéshez szükséges okiratok beszerzése, a netáni akadályok alól való felmentések kiosztása s a kihirdetések körüli eljárások sok vezetésével, pénz- és idő-pazarlással járnak. Legelőkelőbb tehát ugy a fővárosi, mint vidéki házassaglóknak az „Országos Esketés-i Ügyvivőség“-hez VII. Kerepesi-ut 14. forduló, hol esekely díjért néhány nap alatt minden elvögzetik.

Szoba

butorozva, különbejárattal a nyugoti pályaudvar közelében intell. magános özevegnél azonnal kiadó. Cim kiadóban. 5371

Üzlethelyiség

a főváros legelőkelőbb helyén azonnal átadó. Ugyan-ott egy kis ház eladó. Cim e lap kiadóhivatalában. 2600

Mosó intézet

igen jó forgalmu helyen családai víznyomok miatt jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. 7657

Keresek kitűnő zongoristát

kitűnő zenészt azonnali belépésre Pétervárra (Oroszország) 110 rubel havli fizetéssel. Ajánlatok Kövesy Vilmos Temesvár, Alsó-árok-utca 18. 5365

Missieur és tyukszemvágó, ki a Császárfürdőben sokidig volt alkalmazva, ajánlja magát a n. é. közönségnek. Cim a kiadóhivatalban. 2648

Koromvédők eladásához hálózik és viszontelárusított keres-tenek. Cim a kiadóban. 5358

Zongora Böcsendorfer-féle Ájtámszót, fekete; Heitzmann-féle zongora használt; piano majdnem ujkitűnő gyártmány; amerikai-nyarmonium, 13 regiszterrel kevésbé használt; Uj zongnrák és pianók csakis kitűnő gyártmányokban, olesón Kohn Albertnál Kigyó-utca 6.

Wein Karoly és Társai. Szepességi vászongyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám.

Birtok. Jó fekete földekkel Pest-megyében 90, 400, 500 holdas egy tagban és Mosonmegyebe 204 hold, mind épülettel ellátva, Budapesten szép bérház eladó. Cim a kiadóban. 5367

Wein Karoly és Társai. Szepességi vászongyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám.

Szép, fiatal, megnyerő modoru, intelligens leány, vagy özvegyasszony,

élelki üzleti szellemmel, előkelő irodalmi vállalat-hoz, fővárosi rendesek gyűjtésére, fix fizetés és provizó mellett — felvételt. Ajánlatok na estig arekkel és lakeimmel, vagy személyesen Nagy Lászlóhoz, „Páris-szálloda“ Váci-körút, portás útján, intézőndők. 5374

Az ember sorsát, valaniat az élet titkait a mult, jelen és jövőről mindenkinek kezének ráncából előre tudom jó-solni. Klusz Andrá, Új-pest, Nyár-utca 28. a. 5. 5364

Cimbalom pedálos, hangjegy- és gyertyatartóval, remek-hangú díszes szalonhang-szer (150 ftos) jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5373

Zongora-mester azonnal állandó alkalmazást nyer egy jobb vendégében. Cim a kiadóhivatalban. 1059

Ügyes,

fiatal, kereszényi fűszere-szegéd tej és cseme-győzletben azonnal fel-vétetik. Cim a kiadóhiva-talban. 1058

Nagy-kereskedőknek.

Élelmi szerek hazhoz való szállítására, nyaralóknak, utazóknak, bérkocsi és tepszszallító vállalatoknak accumulator vagy benzia „Automobilek“ és pedig 2 üléssel, 3-5 üléssel „Automobil-omnibuszokat“ és teherszállító-automobilokat kerhe adok. Ajánlatoknak, kikbe pontos címüket „Auto-mobil“ jelleg alatt e lap kiadóhivatalához küldik. részletes felvilágosítással szolgálok.

Ügyes aqisítórők egyik fővárosi nagyobb in-tézetnél kedvező feltételek mellett felvételen. Cim a kiadóhivatalban. 2689

Nevelőnők ajánlkozik keresztény urí családhoz 1-2 gyermek mellé okleveles óvónő. Szíves megkereséseket „Nevelőnő“ jelleg alatt továbbít a kiadóhivatal.

Francia tanítónő keresetlik. Ajánlatok ké-retnek „Trianon“ jelleg-vel e laphoz. 1036

Szöllőbirtokot

vennek a fővároshoz és vasut-állomáshoz közel. Cimem megtudható a kiadóhiva-talban. 5343

Egy jó forgalmu dohányüzede keresetlik megvételre. Átirás a vevő dolga. Közvetítők kizárva. Ajánlatok „W. J.“ jelleg-vel a kiadóhivatalba ké-retnek. 2687

Wein Karoly és Társai. Szepességi vászongyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám.

Ügyvédjelöltet keresek, lehet kezdő, de megbízható, ügyes, szor-ény igényű. Leveleket „Vidéki város“ címen továbbít a kiadóhivatal. 1034

Tözsde-nék alkalmas helyiséget keresek kibérelés célból. Ajánlatok kérek „Tözsde“ jelleg alatt e lapoz. 1034

Kossuth Lajos életnagyságu kitűnő mellé-képe (közvetítés) díszes aranyozott keretben 60 ftért eladó. Megtinktál-ható e lap kiadóhivatalá-ban. 2685.

Kereskedelmi iskolát végzett (valamint a „Yost“-féle gépirás.) fiatal leány állást keres, a legszerényebb feltételek mellett. Cim a kiadóhivatalban. 2606.

Szőrmeapákák, barettek, muftok elkészít-és és béleléstet méré-séket árban olvállalom. Leveleket „G. S.“ jelleg-vel a kiadóhivatal tovább-ít (ugyanott) a cim is megtudható. 2671.

Butorozott szoba a Dobány-utcaiban, a Kerepesi-ut és Népszínház-hoz közel, elegánsan bu-torozva, intelligens csa-ládnál 1 esetleg 2 ur szá-mára kiadó. 2649

Jelelen

érettségizett technikus háztanítói állást, másolat vagy más egyéb teendő ellátását szorény feltételek mellett vállallná. Gyorsírásban jártas. Ajánlatot „Tech-nikus“ címen kér a ki-adóhivatalba. 2659.

Elegánsan

butorozott utcai szoba külön bejárattal, a Kerepesi-uton, a Nemzeti színház közelében 1-2 urnak azonnal vagy december elsejére kiadó. Cim a ki-adóhivatalban. 26

Másolatokat, címűrököket avvala egy előzőleg egnél levő intelli-gens hivatalnok Cim a ki-adóhivatalban. 2665.

Ebédkosztot, esetleg teljes ellátást kap-hat 4-5 intelligens ur a Kerepesi-uton distingvál-t családnál. Cim a kiadóhivatalban. 2643

Gazdasszonynak ajánlkozik egy vidéki in-telligens fiatal urinő, ki a háztartás minden ágá-ban jártas és kitűnően zongorázik. Cim a kiadóhivatalban. 1012.

ERENYI-féle javított fiakkörpor remek nagy dobozokban 50 kr-ért kapható köhögés, ne-léz légzés, hurutos bán-talmak ellen! 3 29

Jó nevű mérnök napilapnál vagy esetleg heilapnál fizetés nélküli szerkesztő vagy munkatárs-ként kíván résztvenni, ha csak rövid időre is. Szíves ajánlatokat a lap meg-jelölésével kérek „Mérnök munkatárs“ alatt Gold-berger A. V. hirdetés-i irodájába Budapest, Váci-utca 9.

Tűz!

Korszakos találmány. Köztudomásu, hogy mily borzasztó károkat okoz a tűzvész, különösen ha hirtelen meglep és pusztít! Az elpusztult vagy on megterülni, megkerülhet, de ha valamely 4-5 e-meletes épület, szálló vagy színház egésznél ember-élet is odavész, az pótol-hatatlan veszteség! Az én korszakos találmányom megszünteti az emberélet veszedelemét, mivel szabá-dalmazott mentőablakaim, melyek ugy a meglevő, mint készülő épületeken alkalmazhatók, az embert sérteletlenül leszállítják az égő épületek az utcára, sőt mivel leszállás után önmiközönleg ismét víz-szácsapadégnak, néhány perc alatt több ember me-nekülhet rajta. Tudakozó-dások és megrendelések (a melyeket nemtel kérek, mivel sajnos nem bírom elvételre a magyar nyelvet) a fentálóhoz Weber Lajos asztaloshoz Uj-Verbász 536. intézőndők, a hol a találmány műkö-dése gyakorlatilag is meg-szemlélhető.

Jókai

100 kötetes nemzeti disz-kiadású „Pallas Lexi-kon“, Mill nárás Magyar Nemzet“ és a „Nagy Ké-pes Világtörténelmet“, valamint minden nagyobb dísz- és tudományos munká-t 1 ft 50 kros részlet-re lehet beszerezni. Aján-latokat „Irodalompartó 37792“ címen a kiadó-hivatal továbbít. 5296

Urasági butorok.

Kevésbé használt szalon-garnitúrák, barok ebédlő, hálozobok és könyha-borrendezések, íródeber-rendezések, férfi és női kerépek, szőnyegek, ká-pék, gáz- és villám-csillárok, ebédlő divánok és úri berendezések potom árban eladnak Ujvilág-utca 21. I. em. 5571

Tűzfecskendő

jókarban levő használt köz-pozsagságu megvételre keresetlik. Ajánlatok az ár megjelölésével „fecsk-endő“ jelleg alatt Schwartz József hirdetés felvételi irodájába, Ma-rokkói-utca 4. sz. alá kü-löndők. 5351

Egy forintért:

100 db legfinomabb ele-fántéssal levelepír borítékkal, 1 kitűnő bélyegzőt bármilyen monogrammal, 1 rézpecsenyomó két tes-zőszerszennel betűvel és 1 festékesárnyat csinos és tartós plédobozban al-nak.

Sütőde Szeged legelőkelőbb hely-én, betegség miatt bár-mely feltétellel azonnal át-vethető. Cim a kiadóban. 5353

Üzlethelyiség a főváros legelőkelőbb hely-én azonnal átadó. Ugyan-ott egy kis ház eladó. Cim e lap kiadóhivatalában. 2600

Adler Testvérek papirkereskedés, optikus, bélyeggyőzár és vésum-ítézet Budapest, József-körút 59-61. — Vidéki megrendeléseknél kérjük (postadíjmegtakarítás szempontjából) a pénz be-küldését; azonban meg-nem felelő árut akár után-vétellel fogadunk vissza.

Övadekképes,

gyermekelőn házaspár portáznak kerestetik. Cim kiadóhivatalban. 1040

Csakis

a Megay Róbert „Bohéme“ tortája valódi Miskolc-ór, ára bérmentve bárhová 1 ft 25 kr. minden előkelő csemege-üzletben kapható.

Köhögésnél,

rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle pemete-fucukorkát.

Angol tapéta raktárak.

Főüzlet: Kerepesi-ut 6. Fióküzlet: Irányi-ut. 25. Ajánlja nagy raktárát bel- és külföldi kárpitok-ban; kávéházak, vendég-lők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és ju-tányosan elvégzi.

Karácsonyi ajándékok

közül egyetlen családnál sem szabad hiányozni a **könyvnek,** és ezekről a legjutányosabb árak kitételével ingyen küldi jegyzéket.

POLITZER ZSIGMOND

Budapest, IV., Kecksméti-utca 4

Zálogházi

écdulákat veszek. **Eladok** 13 latos ezüst evőkészle-tet, grammja 5 kr., gi-randolók, gyertyatartó-akat, háttalakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőkészlet 6 ft 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 ft-tól kezdve, és vá-laszték mindennemű ezüst mütvözes tárgyak-ban, arany férfilancok kö-löggővel, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 ft 40 krtól, tula remon-toró órák 6 ft.

Grünberger Armin

Béla örököségi Budapeston, IV., Városház-ter 9., l. em. 23 Harisbázár.

Képes árjegyzéket bér-mentve és ingyen.

Butorok- és szőnyegek

készpénz- és részlet-fizetésre legelőcső-ban Glöck József butorraktárában VII., Erzsébet-körút 32. sz. Képes árjegyzék 25 krtól.

Ajándékul

karácsonyra legjobban ajánlom kitűnő hangszereimet. Tes-sző nagy ké-pes árjegyzé-keket kérem, melyet ingyen és bérmentve küldök. **Bárány Dezső** hangszer-észítő Bpest, Kerepesi-ut 57/A.

En Csillag Anna

180 centiméter hosszú óriási Loreley-hajammal, a magam találmányu po-mádém 14 havi használata következtében nőtt olyan nagyra. Ezt a pomádét a lehíresebb tekintélyek egyetlen szorék ismerték el a haj kihullása ellen, a hajnövesztés elősegítő-sére, uraknál gyarapítja a teljes orosz szakkál nő-vészt és már rövid haszná-lat után a hajnak és a szakkálnak természetes fényt és tömörséget ad és megőrvi a korai meg-öszüléstől a legkésőbbi vénkorig. 1 tégely ára: 1 ft, 2 ft, 3 ft, 5 ft.

Postai szétküldés naponta az összeg előzetes beku-l-dése vagy postai utavé-lettel az egész világba a gyaraból, a hova az összes megrendelések küldendők.

Csillag Anna,

BECS, Seilergasse 14. sz.

Butor

Alkalmi vétel részletfizetésre !!! Az összes raktáron levő sajt készítményü kárpitozott és fabutorok, löször-matracok, divánok stb. no-venber 10-ig loszállított áron ugy készpénzért, va-lamin részletfizetésre is adának el.

Náthán Ignác buto-kereskedő kárpitos. Bpest, VII., Erzsébet-körút 23. sz.

Oeska és uj ajtóik, ablakok

mégot után, felvasalva, tökéletesen készen, olesóu kaphatók **EISLER ARMIN** építő-asztalosnál Budapest, V. Nádor-ut 61. (a Lipót-körút sarkán).

MÓKA BÁCSI MÉSÉI.

Az aranyszörű malac.

Hol volt, hol nem volt, még az óperenciás tengeren is tul volt, még az üveghegyen is tul volt, volt egyszer egy király, annak volt egy lánya. Ez a leány olyan szép volt, hogy a világon páriát nem lehetett találni, de hiába volt olyan szép, mégis nagy bubánata volt miatta az öreg királynak. Mert biz ez a lány olyan volt, hogy soha, de soha se nevetett. Akárhogy tréfálkoztak, bolondoztak előtte, soha még csak egy picikét se huzta félre a száját.

Nem tudta már szegény király, hogy mit csináljon, hát utoljára kicoboltatta az egész országban, hogy aki meg tudja nevetetni a lányát, annak adja fele királyságot meg ráadásul a lányát is.

No iszen jött erre oda boldog-boldogtalan: hercegek, grófok, nagysüvegű tótok, de a királylányt csak nem tudták megnevetetni.

Hát volt abban az országban egy szegény ember, annak volt három fia. Az elsőnek a neve volt Andris, a másodiké Istók, a harmadiké meg Jancsi. Az első kettő derék, ügyes legény volt, de a harmadik az mindig csak a kuckóban üldögélt, vagy a szemétdombon keresgért. Nevették, csufolták is ezért a bátyjai.

Egyszerre csak dobolnak ám! Kifut a két idősebbik az utcára, hallják, mint doboltat a király. Mindjárt oda is állt a legöregebbik legény, az Andris az apja elé s azt mondja:

— Elmegyek én, édes apám, megnevettetem a király leányát.

— Jól van, Andris fiam, csak menj el! Ügyes legény vagy te!

Föltarisznyázott az Andris, el is indult. Ment, mendegélt s annyira ment, hogy utoljára eltalált egy öreg koldust. Nagy zsák volt a vállára vetve. Kérni tőle az öreg koldus:

— Hová, háva, Andris fiam?

Nagy hetyként végig nézett rajta az Andris, aztán csak úgy kurtán, foghegyről odavetette neki:

— Mit kérni azt rongyos koldus?

Aztán tovább ment, odaért a kastélyhoz. Meglátta a király, mindjárt kérdezte tőle:

— Mit hoztál, Andris fiam?

— Nem hoztam én, királyi fölséged, semmit se, hanem a királykisasszonyt szeretném megnevetetni.

— Jól van, Andris fiam, megpróbálhatod, de ha nem tudod, megcsiklandoztatom a hátadat.

Hát az Andris bekormányozta az egész kékét, aztán fogott egy darab krétát, avval a homlokától az álláig, az egyik fülétől a másikig keresztet húzott, úgy állt a királykisasszony elé. Azt hitte, majd mindjárt elneveti magát. De iszen olyan maradt annak az ábrázata, mint a viaszbabáé.

Mikor látta, hogy ennek nem akar nevetni,

elkezdett mindenféle figurát csinálni. A száját széthuzta egész a füléig, hunyorgatott a szemével, fintorgatta az orrát, de bizony hiába figurázott, a királyleány csak nem nevetett.

De nem nevetett ám az Andris se, mert lekapták a tiz körméről és olyan hegedültek rajta, hogy holta napjáig is megemlékezett róla.

Ment haza nagy busan, aztán elpanaszolta, hogyan járt.

— No, — azt mondja az Istók, — ha te nem tudtad, majd megnevettem én a király leányát.

Aztán föltarisznyázott, el is indult. Ment, mendegélt, utoljára ő is találkozt az öreg koldussal, most is ott volt az a nagy zsák a vállára vetve. Kérni tőle az öreg koldus:

— Hová, háva, Istók fiam?

De biz az Istóknak esze ágában se volt, hogy szóba álljon vele és csak úgy kurtán, foghegyről vágta oda neki:

— Mit kérni azt rongyos koldus?

Aztán tovább ment, odaért a kastélyhoz. Meglátta a király. Mindjárt kérdezte tőle:

— Mit hoztál, Istók fiam?

— Nem hoztam én, királyi fölséged semmit se, hanem a királykisasszonyt szeretném megnevetetni.

— Jól van, Istók fiam, megpróbálhatod, de azt megmondom ám, ha nem tudod, neked is megcsiklandoztatom a hátadat.

Hát az Istók mit csinált? Odaállt a királylány elé, mint afféle ügyes legény. Fölugrált az asztalra, a székekre, aztán lefeküdt a földre, bukfenecet hányt, tótágast állt, de bizony hiába figurázott, a királykisasszony nem nevetett.

De nem nevetett ám Istók se! Őt is lekapták a tiz körméről és olyan huszonötöt hegedültek el rajta, hogy még vén korában is megemlékezett róla.

Ment haza nagy busan, nagy veretten, aztán ő is elpanaszolta, hogy hogyan járt.

Egyszerre csak kiürrik a kuckóból a legkisebbik, a Jancsi, odaállt az apja elé, azt mondja:

— Édes apám, hadd megyek el már most én, majd megnevettem én a király leányát.

Rátámadt a két bátyja, mikor ezt hallotta:

— Te mennél el a királylányt megnevetetni, te Isten esodája? Takarodsz mindjárt vissza a kuckóba!

De bizony a Jancsi addig kunyorált az apjának, míg utoljára eleresztette.

Ment, mendegélt a Jancsi és addig ment, hogy utoljára ő is találkozott az öreg koldussal. Most is ott volt az a nagy zsák a vállára vetve. Kérni tőle az öreg koldus:

— Hová, háva, Jancsi fiam?

— Megyek, öregapám, a királyi kastélyba, királyleányt megnevetetni.

— Nagy sor az, édes fiam, hanem mivel olyan jó voltál hozzám és öregapádnak szölitőtől, hát neked adom azt, ami a zsákomban van.

— Édes apám, hadd megyek el már most én, majd megnevettem én a király leányát.

Rátámadt a két bátyja, mikor ezt hallotta:

— Te mennél el a királylányt megnevetetni, te Isten esodája? Takarodsz mindjárt vissza a kuckóba!

De bizony a Jancsi addig kunyorált az apjának, míg utoljára eleresztette.

Ment, mendegélt a Jancsi és addig ment, hogy utoljára ő is találkozott az öreg koldussal. Most is ott volt az a nagy zsák a vállára vetve. Kérni tőle az öreg koldus:

— Hová, háva, Jancsi fiam?

— Megyek, öregapám, a királyi kastélyba, királyleányt megnevetetni.

— Nagy sor az, édes fiam, hanem mivel olyan jó voltál hozzám és öregapádnak szölitőtől, hát neked adom azt, ami a zsákomban van.

— Édes apám, hadd megyek el már most én, majd megnevettem én a király leányát.

Rátámadt a két bátyja, mikor ezt hallotta:

— Te mennél el a királylányt megnevetetni, te Isten esodája? Takarodsz mindjárt vissza a kuckóba!

De bizony a Jancsi addig kunyorált az apjának, míg utoljára eleresztette.

Ment, mendegélt a Jancsi és addig ment, hogy utoljára ő is találkozott az öreg koldussal. Most is ott volt az a nagy zsák a vállára vetve. Kérni tőle az öreg koldus:

— Hová, háva, Jancsi fiam?

— Megyek, öregapám, a királyi kastélyba, királyleányt megnevetetni.

— Nagy sor az, édes fiam, hanem mivel olyan jó voltál hozzám és öregapádnak szölitőtől, hát neked adom azt, ami a zsákomban van.

— Édes apám, hadd megyek el már most én, majd megnevettem én a király leányát.

Rátámadt a két bátyja, mikor ezt hallotta:

— Te mennél el a királylányt megnevetetni, te Isten esodája? Takarodsz mindjárt vissza a kuckóba!

De bizony a Jancsi addig kunyorált az apjának, míg utoljára eleresztette.

Ment, mendegélt a Jancsi és addig ment, hogy utoljára ő is találkozott az öreg koldussal. Most is ott volt az a nagy zsák a vállára vetve. Kérni tőle az öreg koldus:

— Hová, háva, Jancsi fiam?

— Megyek, öregapám, a királyi kastélyba, királyleányt megnevetetni.

— Nagy sor az, édes fiam, hanem mivel olyan jó voltál hozzám és öregapádnak szölitőtől, hát neked adom azt, ami a zsákomban van.

Avval leemelte a zsákját és kiborította. Hát mi volt abban a zsákban? Egy kis aranyszörű malac. Az öreg koldus odaadta a malacot Jancsinak és azt mondta:

— Aztán tudod-e, hogy ez miféle malac? Ha ennek azt monddod:

Visi, visi, malacom,
Ez is hozzád ragadjon!

mindjárt hozzá ragad, amit csak kívánsz és akár-hogy kapalózik, rugdalózik, el nem szabadulhat mellőle, míg csak magad nem akarod.

Megköszönte a Jancsi az öreg koldus ajánlását, aztán tovább ment. Ment, mendegélt, utoljára odaért abba a városba, ahol a királykisasszony lakott. A város szélén volt egy kut, oda ment inni s megittatta a kis malacot is. Amint javában iszik, odajön a kanász, azt mondja:

— No még ilyen malacot se láttam világ-életemben. De ezt csak nekem adod ám!

És el akarta tőle venni. Mikor Jancsi ezt látta, rákezdte:

Visi, visi, malacom,
Ez is hozzád ragadjon!

Kapalózkodott, rugdalózkodott a kanász, még a földre is lefeküdt, de hiába, oda ragadt a malacához, onnan el nem mozdulhatott, akármit is csinált. A Jancsi szépen vitte előre a malacot, a kanász meg utána baktatott. Arra ment egy öreg asszony. Mikor meglátta a kanászt, oda szaladt, hogy mit csinál. Egyszerre csak meglátja az aranyszörű malacot s azt mondja:

— No még ilyent se láttam világ-életemben. Ez volna ám jó nekem! Nekem add te gyerek, ne a kanásznak!

Volt is eszében a Jancsinak, hogy odaadja. Hanem inkább rákezdte:

Visi, visi, malacom,
Ez is hozzád ragadjon!

Egyszeriben oda ragadt az öreg asszony is. Montek most már együtt hárman. Arra megy a kántor, látja, hogy az öreg asszony fogja a kanászt. Rákiált:

— Nem szégyenli magát? Mit bántja a kanászt?

Avval fölfogta a botját és rávágott az öreg asszonyra. Csakhogy ezalatt Jancsi is mondogatta:

Visi, visi, malacom,
Ez is hozzád ragadjon!

És tüstént oda ragadt ez is, nem tudta többet lekapani a botját az öregasszonyról. Mennek tovább, jön szembe a kántor felesége. Mikor meglátta az urát, rákiált:

— Hát kend mit bolondoz itt az utcán végig, mikor a tiszteletes ur mindenfelé keresteti?

A grófné félig kinyitotta a szemét, mintha ébredzene, lassan felemelkedett.

— Köszönöm! így szolt.

— Isten önnel, grófné!

Ariberti a szobába rohant, kalapját és esernyőjét magához vette és elment a nélkül, hogy Elizának még egyszer köszönné, vagy hogy csak meg is fordulna és eltűnt az est homályában, mely már beköszöntött.

NEGEDIK FEJEZET.

A szívárvány beváltotta, amit ígért. A kellemetlen, esuf nap és az esős éjszaka után gyönyörű napfényes reggel következett. Eliza grófné csak akkor ébredt fel, midőn kis hálószobájában egészen tele volt fényvel és világossággal. A széles sugárkéve, mely a sárga paplant elárasztotta, fényét egy egész sereg arany porzemeccsére hintette, melyek egymással játszani látszóttak, kergetőztek, futkostak egymáshoz vagy egymástól. A grófné fel akart kelni, hogy kimenjen a szabadba és hogy magába szívja a természet jóleső és friss hangulatát.

De azt ugyan ne gondolja senki, hogy a grófné, amint az ágyából kiszállt, a hálószobát is elhagyta volna! Oh nem, sőt ellenkezőleg! Felöltözött és előbb a megszokott gondnal és figyelemmel türelmen rendbe hozta magát. Két könnyed ecetvonással megfestette a szemöldökét, arcát valami kenőccsel előbb megpuhította és azután a rizporos bojtjal befehéřítette magát. Legjobbán vigyázott a szem és az orrcimpák szépítésénél. Ezután ajkait kipirosította és bár úgy tetszett, mintha a haja csak lazán, könnyeden volna összefogva, nem csekély munkájában és fáradságában került ezt a költői rendeltenséget előidézni. A ruhája fölé dupla galléros hosszú köpenyt vetett, mely a kelemenlenné váló szélességét fődte el, vagy legalább kevésbé észrevehetővé tette! A kalapra sűrű, kávébarna fátólyt tűzött, mely alól így elkészített és félig eltakart arca bájos üdösgéggel ragyogott. Egész öltözete arra mutatott, hogy a

REGÉNY.

Öreg asszony nem vén asszony.

(8)

— REGÉNY. —

Irta: GEROLAMO ROVETTA.

A grófné, ki nagyon szerette volna elhítenni magát, hogy még csak husz esztendő, újra kacagni kezdett, önmagával enyelgett, és azon fáradozott, hogy kis csipkekendőjét a fejére kösse. Az eső halk, egyenletes zajjal hullott le a vadszőlő és mirtus ágakra, melyeken aztán szétperlott és mégis csak néhány, nagyobb esőcsepp hullott le a sűrű lombzat közül.

— Micsoda izlés, ide állni az eső alá, ugy-e gróf?

E pillanatban igazán szép volt a grófné; most úgy nézett ki, mint tiz évvel ezelőtt. A futástól kipirult az arca, az eső hűvössége és a jókedv, melyet e szép, barna, erős és egészséges ifju forró és szenvedélyes szerelme miatt érzett, kéjjel és jóleső meleggel töltötte el.

Midőn egy virágzó mirtuságot le akart törni, nedvesek lettek a kezei és a rózsától néhány csepp az arcára is hullott. Hangosan, áthatóan felsikoltott — aztán újra kacagni kezdett és az ifju elé tartotta a kezeit, hogy törölje meg. Ő maga nem tehette, mert kendőskéje a fején volt.

Prandino elpirult és előbb az egyik, majd a másik kezét emelte föl és óvatosan és lassan megtörölte.

— Nézzé csak, még itt is van, szolt a grófné, a mikor Prandino elkészült és megmutatta a vízescsöppet, mely az arcán pergett lefelé. Azután lehajította hozzá a fejét és fölemelte az arcát.

Prandinonak csak úgy kalapált a szive; a fülei zugtak és csupa izzadság volt. Beszélni

szeretett volna, de mintha valami szorongatta volna a torkát — szerette volna azt a csöppet lecsókolni önnét, Elizát szívére szorítani és talán a grófné maga is így óhajította volna, de mikor nem volt bátorsága, hogy megtegye.

— Köszönöm! szolt a grófné, a mikor az ifju remegve és zsebkendője sarkával is alig érintette az arcát.

— Ha nem érezne irántam semmit, úgy nem tartana itt — ilyen közel magához?

— Nem, semmit sem érzek! Ne erőszakoskodjék! ön igazán unalmassá lesz.

A grófné ezt olyan éles hangon mondta, mely nagyban különbözött előbbi jó kedvétől. Most újabb esend állott be, és Prandino most kissé megalázva érezte magát.

— Haragszik? szolt végre a grófné, újra megbékülve, — adja ide a kezét, kössünk békét!

A gróf újra közelebb ment hozzá, kezeik találkoznak és ol sem váltak azután.

— Miért akar arra kényszeríteni, hogy olyasmit jelentsék ki, amit már ugyis régen tud?

E lassan és sok érzéssel kiejtett szavak után Prandino — ugyan ki hinné? — öröm helyett félelem szállta meg. Ime a vallomás, amelyet évek óta óhajtott, amelyre annyi hosszú nap óta várt, és a mely mégis, ezen a helyen, e pillanatban és ilyen formában jobban meglepte, mintsem meghatotta, inkább megijesztette, mintsem boldogította volna. Az a gondolat, hogy mit kellene válaszolnia, mit kellene tennie, egészen megzavarta. Egy pillanat alatt a lángoló, forró vére lehült.

— Oh, istenem! Hát mégis igaz! — Nem talált egyebet, nem tudott okosabban mondani.

Eliza, ki most egészen közel jött hozzá, az ifju keblére hajította a fejét és azután fáradtan, csaknem erőlenül, leeresztett karokkal támaszkodott rá. A grófné dobogó szívvel hunyta le szemeit és mélyen felsóhajtott. Az ifju bizonytalanul és félénken nézett körül.

Most sötétedett és ujbol esni kezdett, a lurasba is mindenfelől hullottak a esöpek.

Avval megfogta a kabátja szélét, hogy majd elhuzza. Csakhogy a Jancsi is mondogatta ám:

— Visi, visi, malacom,
Ez is hozzád ragadjon!

És egyszerre ott lett az is. Mennek még tovább, utoljára ott lettek a kastély előtt. A kapuban volt egy nagy kutya. Mikor meglátta ezeket jönni, elkezdett ugatni és ráugrott a kántor feleségére, hogy majd megharapja. De alighogy oda ugrott, mondogatta Jancsi:

— Visi, visi, malacom,
Ez is hozzád ragadjon!

Még ezt ki se mondta, oda ragadt a kutya is. A kántor felesége sikított, a kutya ugatott, akkora lármá volt, hogy majd fölvették az egész kastélyt. Éppen elmentek a konyha mellett s a nagy lármára kiszaladt a szakács is. Fehér kőfény volt előtte, főzőkanál a kezében. Oda szaladt:

— Mi az, mi az?

S mikor látta a csapatot, a hasát fogta, úgy nevetett, aztán a főzőkanállal rácsapott a kutyára:

— Nem takarodsz, te Burkus?

De amint rácsapott, csak azon vette magát észre, hogy ő is ott van csapatban, a Jancsi szavára ő is ott ragadt.

Aztán mentek tovább, elől a Jancsi az aranyszörű malacával, utána a többi. Volt sikoltás, kiabálás, ugatás. Éppen ott mentek el a királylány ajtaja mellett s amikor meghallotta a nagy neszt, kiugrott ez is.

Hát amint meglátta a Jancsit a malacával, utána meg a többit, olyan jóízűen nevetett, hogy még a könnyek is potyogtak a szeméből.

A király éppen akkor ért oda, mikor a legjobban nevetett a lánya és úgy megőrült, hogy örömeiben azt se tudta, mit csináljon. Megölelte a Jancsit, aztán neki adta a lányát, meg a fele királyságát. Nagy lakodalmat csaptak és sokáig boldogan éltek.

Ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Pillangó-hűség.

Ragyogó nyár: az ég mosolygott,
Virágok nyitak és szívek: . . .
Egy vízi lilium merengett
A fodros, habos víz felett.
Minden sugárzott, alig bírta
Gyöngye szirma a fényzónát,
S egy pillangó azt sügta-búgta:
Boldog vagyok, hogy látom önt!

Hogy örült a kis vízi lilium,
De másnap bús lett a szegény,
A pillangó kacér kis rózsát

grófné egy kis sétat készült tenni, kívül az ő kis villáján. És csakugyan, amint kilépett, keresztülment a kerten, a kapun ki és egy keskeny, hosszú, árnyékos utra lépett, melynek mindegyik oldalán egy-egy patak esőregedett. A zöld parton itt-ott lehajolt és letépett egy pár kis ostoba százsorszeptet vagy néhány szelíd nefelejst.

Mikor az ut végére ért, szilvőkék, cinégek, verebek és rigók élénk, hangos larmáját hallotta, melyek valamennyien egyszerre csicseregtek.

Innét nem messze, jobbra, egy zöld rét és egy darab föld-mögött, mely csak száraz kukoricaszárrakkal volt beültetve, volt felállítva a madárfogó, hová Ariberti, keresztatyja beleegyezésével, minden nap madarászni járt.

Ezt Eliza grófné tudta és éppen ezért választotta ezt az utat. Két kezével összefogta kissé a ruháját és fényes cipőskéivel a nedves fűre lépett. A madarásztya kunyhója egészen be volt futtatva fenyőmandulával és indás növényekkel, hogy a csel helye el legyen rejtve. Köröskörül a legkülönfélébb fákhoz képződött fasorban függtek a hálók. A mandulafa ágai összefonódtak a szikomor ágjaival. Szegény madárkák valóságos bőségét találták itt a kísértesnek. De ha engedtek a kísértesnek az élénk zöldben, mely fészkekre emlékeztette őket, a kedves faágakon, melyek első szárnypróbálgatásukat juttatták eszükbe, vagy a sűrű lomb alatt ausogó szellő hallatára, mely kísérelt zenéje volt szerelmük első csicsereéseinek, csakhamar rettegés és halál lett osztályrészük.

Eliza grófné egészen közel ment a kunyhóhoz és jól esett szeméinek a reggeli harmattól, üde, sűrű lomb.

— Eriprandó gróf! kiáltott fel, miután bámulva állott néhány percig. Eriprandó gróf, szabad közelebb lépni?

Válasz helyett a kunyhó ajtajában egy paraszt ember jelent meg, aki a grófnak segédkezett. A gróf, a nélkül, hogy egy szót is szólt volna, intett a kezével a grófnénak, hogy helyéről el ne mozduljon, aztán lehajolt, egyik lába

Látott meg a tő közepén;
Alig fordul a lilium felé,
Kit lomhán, fagyosban köszönt
És a rózsának sügta-búgja:
Boldog vagyok, hogy látom önt . . .

Fabula János.

— Turgenjev mint kritikus. Az *Atlantic Monthly* Turgenjevnek néhány, eddig ismeretlen levelét teszi közzé. Élénk tanúságot tesznek ezek a költő csipős kritikai tolláról, amelynek életét különösen az *isteni Sarah* ellen szerette irányítani. 1882-ben a következő megsemmisítő kritikát írja róla: „Ez az asszony okos, ügyes, kitűnően érti az üzletét; behelgő a hangja, nagyon jó az iskolája, de természetesség nincs benne, teljesen hiányzik belőle az igazi művészi tehetség s ezt féktelen párisiaskodásával akarja pótolni. Ennek a nőnek a művészete nem más, mint ohio és pose, de alapiában véve végtelenül hideg és egyhangú, — szóval hiján van mindennek, amit komoly értelemben művészetnek tartunk . . . Augiert idézem — folytatta tovább Turgenjev — aki egyszer így szólt hozzám:

— Azt mondják Sarah Bernhardtól, hogy nem más, mint egy idegcsomó. Nos nemcsak idegekből, hanem fogásból áll; hogy aztán mégis akkora a hirtelensége, — hát ez megint más kérdés, amivel a kritikus nem törődik.

Éppen ilyen epésen nyilatkozik a vele egykoru egyéb művészekről is; így például egyik kritikai levelében a fiatalabb orosz zeneművész generációjában csak kétőt vesz komolyan: *Tschaikovszkyt* és *Rimsky-Kotsakovot*. A többiről az a véleménye, hogy *művészi érdemeik szerint* valamennyit zsákba kellene varni s vízbe dobni. Hozzáteszi, hogy természetesen csak a *művészekre* haragzik bennük, de egyébként valamennyit rokonszenves, kellemes embernek tartja. Rendkívül érdekesen okolja meg álláspontja helyes voltát: „Lehet, hogy helytelenül ítélem meg az újabb orosz művészetet, lehet, hogy a tudatlanságom az oka, de semmiesetre sem elfogultságom a *külföldi* művészet iránt. Elvégre öreg ember vagyok, aki egész életében legtöbbször függetlenséget becsült, s most csak nem hajlom meg egyszerre szolgálilag a *külföldi* nagyságok előtt.

— Az első rendez-vous. Páris egyik ódon kis házat bontották le a napokban. Egyszerű sárga kis ház, amilyen alig néhány akad már Páris külvárosában. A kapujáról leoptak már az aranyozott betűk, amelyek a mult században még ragyogva hirdették, hogy ott van Páris egyik szállója, a *Hotel Bretagne*. Ebben a kis fogadóban történt a leghíresebb rendez-vousok egyike. Ott volt Madame d'Etioles és XV. Lajos király első találkaja. A király néhány nappal a rendez-vous előtt egy vadászaton ismerkedett meg a csodásan szép nővel, aki később nagy

a küszöbön, a másik már kívül és kíváncsian figyelt két rigóra, melyek a madarásztya ágain ugrálva, közeledtek, míg hirtelen oldalra repülve, behulltak a hálóba és most vad szárnykapkodással hiába próbálták a háló szeméből menekülni.

Örömrivalgással és a buja virágágyakat összegázolva, rohant oda a madarász és már azon volt, hogy megfogja őket, a mikor a grófné Prandinót arra kérte, engedné az állatkákat eleven megnézni.

— Giacomo! Hagyd őket, szólt oda a gróf a madarásznak, aki nem nagyon szívesen engedelmeskedett.

Eliza és Ariberti gyorsan utolérték és nem sokára ott voltak a vergődő áldozatoknál.

— Oh, milyen édesek, milyen kedvesek szegénykék! szólt a grófné és a legbecesebb szavakkal illette őket. Gyermekies, leányos szímben akart ezáltal feltűnni.

— Megőrizzem őket elevenen, az ön részére, grófné?

— Oh, nem, úgy sem élhetnének sokáig!

Alig hogy Giacomo e szavakat meghallotta, türelme véget is ért és hosszú ujjával kitékerte a madárkák nyakát. Még egy pillanatig csapkodtak szárnyaikkal, aztán végők volt.

Eliza hangosan felsikoltott és szeméi könnyekkel teltek meg.

— Gazember, hogy tehetted ilyen módon? És haragjában a gróf úgy pofon vágta Giacomet, hogy annak nagy kalapja messzire elgurult.

— Szent Isten! Szegénykék, egészen meg vagyok rémülve.

Es miattal ezeket mondta, behuntya a szeméit és kezét dobogó szívére tette. Csöndesek és szomorúak voltak mindketten. A paraszt ámulva vakarta a fejét, majd a kalapja után futott. Aztán két mozdulattal rendbe hozta megint a hálót.

(Folytatása következik.)

befolyást gyakorolt Franciaországra későbbi története folyamán.

Ó volt Madame Pompadour . . .

— A Pégon-ház árverése. Nem igazi ház az, csak neve egy birveves állatseregletnek, amely, amint ime a címből kitűnik mindjárt, dobra került Párisban. Szomorú eset volt ez nagyon, mélyen megalázó sors, amikor az oroszán, a puszták e déleleg királya, továbbá a tigris és egyéb nemes vadak fölött megütik a dobát és elhangzik a kalmárlelkű kikiáltó szava:

— Először! . . . Másodszor! . . . Senki többet — harmadszor!

Mit érezhet ebben a pillanatban a puszták királya és a többi nemes vad, azt rossz elgondolni is. Az óriás- és csörgökigyón, a csuszó-mászó hüllőkön és a majmokon, az arcforterőstől kezdve egészen a rika esemény iránt, a szolgáltnak úgy kellett visszatartani nagy erőfeszítéssel a tömeget.

— Egy gombos-tű se lehet már leszurni oda bent! — esküdöztek égre-földre, de egy cifra ruhás asszonysággal nem bírtak. Az váltig kiáltotta:

— Egy majmot akarok, egy majmot akarok!

Végre is bebocsátották. Még jókor érkezett. Kaphatott egy majmot, elég olcsón. A majmokat egy-két louisdorért vesztegetették. A papagályokat nagyon lenézték, a kigyóknál viccelni kezdett a kikiáltó:

— Ime egy kigyó! Öt méter hosszú. Arra is felhasználható, hogy az emelre felesusszék velünk. Csak minden nyolcadik napon kell etetni. Tessék kérrem! . . .

Ketreccei száz frankért kelt el. A medvéknél nagynehezen fölverték az árát százhatvanhárom frankra. Egy szőp fehér medvéért négyszázötvenöt frankot adtak, egy hiénát és egy farkast, amelyek együtt szerepeltek, háromszáz frankért vette meg Letort, az állatszeldítő, aki a menaszéria legnagyobb részét megvásárolta különben. Mert ez az élet.

— Faust utazása. Derűs dolog esett meg a napokban egy Drezdából Bécs felé menő vonat utasaival. *Scaria*, a kiváló bassista, aki a drezdai udvari opera tagja, vendégszereplésre ígérkezett Bécsbe. Amikor az utolsó este Drezdában *Faust* szerepét játszotta, az opera végén, amikor öltözőjébe tért, rémülten vette észre, hogy a Bécs felé menő vonat indulásához már csak negyedórányi ideje van. És ezen a vonaton kell utaznia, mert másnap este már Bécsben akar játszani. Nem volt már arra sem ideje, hogy kosztümjét leveesse. Leszaladt, konflisba vágta magát és kihajtatott a pályaudvarba. Éppen jókor érkezett. Két perc múlva megindult a vonat. Bő köpenyében burkolózva bevonult a kupé sarkába. Később azonban, amikor melege támadt, levette a köpenyét, majd pedig künn sétált a folyosón. Képzeltető az utasok meglepetése, amikor Faust urat kosztümjében sétálgatni látták. Eleinte azt hitték, hogy örült, majd úgy sejtették, hogy valami vig frater, aki álarcosbálba készül. A sok furcsa tekintetet észrevette a művész is és megmagyarázta a kosztüm történetét. Aztán leültek kátyazni és a művész rengeteg pénzt nyert az utasoktól, amire azok avval a stilszerű óhajással illették, hogy: vigye el az ördög! . . .

— Megkínzott levelezőlap. Sok fáradszattalan ember bebizonyította már, hogy egy levelezőlapra minden ráér. Most egy Kudridg nevű nyolcvanhat éves ember is hozzácsatlakozott az emberség és csoportjához. Feltette magában, hogy egy levelezőlapra leír egy egész regényt. Sokáig gyakorolta magát az apró betűk írásában s eleinte ezer, majd három ezer, aztán hátezer szót írt szabad szemmel és rendez tollal egy levelezőlapra. Mikor mindez sikerült neki, még nagyobb bátorságot kapott s leirt az előbbi módon egy huszezer szóból álló elbeszélést. Most aztán elővette a negyvenhátezer szóból álló regényt s három hónap alatt nagyjából üveg használata nélkül rendez tollal lemásolta egy levelezőlapra. Persze, a párisi kiállításra küldi ezt a levelezőlapot.

— A birkózás világbajnoksága. Tegnap végződött be a *Casino de Parisban* a hosszú, több mint egy hónapos küzdelem a birkózás világbajnokságáért. Az első díjat *Kara Ahmed* török nemzetiségű birkózó vitte el. A versenyt a párisi *Journal des Sports* rendezte és erre a célra 10 ezer frankot adományozott. A pénzjutalmakon kívül a győzők ajándékot kaptak a *Journal* szerkesztőségétől, a *Seine-département* tanácsától, Páris városi tanácsától, Valéry fotográfustól és a belga atletikai klubtól.

† **A szerelem hatalma.** Röviden — nagy. Ime a bizonyíték: A tizenharmadik században a legjobban kedvelték Franciaországban azt a táncot, amelynek ez volt a címe: Les Sauvages dans les Indes galantes. Táncolták az udvarnál, a főúri körökben, a nép multságain. Rameau volt a komponistája, aki szerelmével Sallé kisasszonyba, a nagy Opera primaballerinájába. Sallé kisasszony azonban, hogy a tánc művészetével gyönyörködte a közönséget, a maga gyönyörűségére a muzsikához is értett. És egyszer csak, ki tudja mily ihletett pillanatban, az a vágy fogta el, hogy komponáljon. Vágya mindinkább erősebb lett, nem tudott neki ellentállni. Azonban komponálni nem tudott. Akkor eszébe jutott az imádója Rameau. És megkérte, hogy vezesse őt be a komponálás titkaiba.

— Nincs annál könnyebb! — szólott könnyedén a muzsikus. — Röggtön meg is kezdhetjük.

És a kezébe adott egy tüt, hogy tetszés szerinti módon szurkáljon ki vele egy kóta lapot. Aztán vonásokkal és iverekkel összekötötte a túsúrásokat, a sorok elé kulcsokat tett és megvonta a tánczene, amelyre csakhamar egész Páris táncolt. A szakértők azt állítják, hogy az valami sajtáságos pikáns melódia.

† **Aranyásók öröme.** Fényesen beigazolta Wright Klára esete, hogy minden olyan könyv, vagy ujság, amely igazi szükségletet fedez, kell, hogy sikert arasson. Wright Klárának néhány esztendővel ezelőtt halt meg a férje. A szegény asszony a legnagyobb nyomorúságnak nézett elébe öt éves kis leányával, Doris-szal. Egyéb foglalkozás híján megpróbálkozott régi mesterségével, a gép- és a gyorsírással, de csakhamar belátta, hogy ebből megélni nem lehet. Noha végtelenül takarékosan éltek, mégis az éhség környékezte már őket. Ekkor azután merész lépésre határozta el magát az asszony. San-Francisco aránylag nincs nagyon messze Klondyke aranylőledeitől. Becsomagolta varró- és irógépét, a kis Dorist rokonaira bízta, maga pedig utra kelt az aranylődek felé. Mult esztendő júliusában ért el Dawson-Citybe. Az aranyásókhoz csatlakozott kezdetben, de nem boldogult már csak azért sem, mert gyöngye asszony volt. Lassan-lassan odább vándorolt, míg nem eljutott végre Rampart-Citybe. Tavaly január havában rettenetes hideg idő járt arra. Csontját fagyott a rög anyyira, hogy az aranyásók csakánya visszapattant róla, mikor a földre vágta. Ekkor támadt Wright Klárának az a gondolata, hogy lapot ad ki a világnak ebben a félreeső zugában. Fehér papiros nem akadt messze járóföldön, hát közönséges barna papirosra írta gépével az ujságot, a lapokat pedig összevarrta a varrógépen. A Whirlpool első száma ilyen kiadásban látott napvilágot. Azóta nagyot változott az állapotok. Az aranyásók sóvárogztak egy kis nyomatott papírosért s annyira kapkodtak az ujságot, noha annak ára éppen harmadfél forint volt példányonként, hogy Wright Klárának napról-napra több példányt kellett készítenie. Az irógéppel nem is győzte sokáig a munkát s most már rendes kézi-sajtóval dolgozik. Ezenközben a dolga annyira kedvezőre fordult, hogy leánykáját is elhozathatta már. A lapot különben ő írja egymagában. Az összes rovatoknak ő a vezetője és nem feleltet vezetője. Elvezetés és humoros, sőt finom szatírával ír, s néha még verses krónikára is ráér. No ennek örülnek aztán a botluszomjas aranyásók.

† **Külföldi képtárak.** A világ legnagyobb kép-gyűjteménye a versaillesi. Haromezer kép van benne. Azután következik a drezdai királyi képtár, kétezer-kétszáz képpel, majd a madridi múzeum 1900 festménnyel. És sorban a következők: a Louvre galleriája (1800), a pétervári Imperial Hermitage (1630), a bécsi múzeumi könyvtár (1550), a berlini régi múzeum (1250), a florenci Uffizi képtár (902), a bécsi Liechtenstein képtár (713), a nápolyi nemzeti múzeum (700), az antwerpeni képtár (600), a northamptonshirei Burghley House képtára (550), a római Borghese képtár (530), a milanoi Boera képtár (500), az amsterdami képtár (386), a sutherlandi herceg kép-gyűjteménye (323), a római kapitoliumi képtár (225), a párisi louxemburgi palota képtára (207) és a vatikáni képtár (37).

† **Házasság, válás, születés, halál.** A legújabb francia statisztika szerint 1898-ban 287.179 házasságot kötöttek Franciaországban és 7238-at bontottak szét. Születtek 843.933-an, meghaltak 810.073-an. Két év előtt 38.269.011 lakosa volt Franciaországnak, ez év elejéig ez a szám 38.860-nal emelkedett. A statisztikusok azt mondják, hogy ez kevés . . .

† **A pincérek bankárja.** Berlinben már van ilyen néhány. Abból él, hogy fizető pincéreknek apró pénzt ad nagy helyet, rendszeren öt és tíz pen-nigés nikkel-pénzt. Korán reggel kezd a munkáját és beárlja azokat a vendéglőket, ahol a kliensei vannak. Néhány per cent a haszna a fáradozásáért és ez nagyon tisztességes jövedelem, akár ötven-hatvan márká is naponként. Az üzletet megkezdheti ezer-ötezer márkával s akkor már megvan a kívánt jövedelme, mert a pincéreknek szükségük van rájuk. De nemcsak az egyszerű pénzváltás a hivatása. Mint bankár ad kölcsönt is. Nem hosszú időre, legfőképpen reggeltől estig, vagy másnap reggelig. A kölcsön abban áll, hogy az átszolgáltatott aprópénzért nem kívánja rögtön a nagyt, hanem a mondott terminusig vár. Mert vannak pincérek, akik facérkodás közben bírtelen helyet kapnak. De pénzüik nincs. Ott a pincérek bankárja, aki ad és ritkán csalódik. Mert jórészt nagyon ismeri az embereit. S ha valamelyik el is mulasztja a kölcsön visszatérítését, azért marad neki annyi jövedelme, hogy meg van vele elégedve.

Ötletek.

— *Méry Károly.* —

Maturandus, megbuktál? Lassan érsz, tovább járj!

A jellemzőtlenség megbató példája a hatyu. Amióta elzengte híres hatyudalát, igazán nem énekel többé.

Két asszony közül az a szebbik, amelyik kevésbé tartja rutnak a másikat.

Szerelmi csalódásokba belehal az ember — vagy beleéli magát.

Okos asszony mindig csak úgy táncol, amint a férje fuja; de gondja lesz rá, hogy ura mindig a feleség kedvencei között fűtörzessze.

Napirend.

Napló. Vasárnap, december 10. — Római katolikus: A. 2. Melkiadás. — Protestáns: A. 2. Judit — Görög-ország (november 28.) Paramon — Zsidó: Tebeth 8. — A nap két 7 óra 22 perccel. — Nyugszik 3 óra 52 perccel. — A hold két délelőtt 12 óra 5 perccel. — Nyugszik este 12 óra 8 perccel.

A miniszterek nem foaának.

A Pétőfő-társaság felolvasó ülése délelőtt 10 órakor az akadémia első emeleti termében.

Hangverseny az Országos Kaszinó női termében este 7 órakor.

A budapesti katolikus kör ülése d. u. 5 órakor.

A vakok hangversenye d. u. 4 órakor a Royal-szálló disztermében.

A magyar testgyakorlók körének disztornája d. u. 5 órakor.

A magyar gazdaságtudományi közgyűlése d. u. 4 órakor Baross-utca 10. sz. alatti helyiségében.

Nemzeti múzeum: Természettörténelmi tára, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Közeledek múzeuma a Városligetben, nyitva délelőtt 9-12-ig és délután 3-5-ig.

Teknőcok iparmúzeuma nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 5 óráig.

Az iparművészeti társulat karácsonyi kiállítás a iparművészeti múzeumban, nyitva délelőtt 9-12-ig és este 5-8 óráig. Belépődíj nincs.

Szabadsági levél (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9-1-ig.

A Nemzeti Szalon teli tárlata (Ferenciek-tere 9.) nyitva délelőtt 9 órától este 9 óráig. Belépődíj 20 krajczár.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig és este 6-7 órától 10 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3-8-ig.

Egyetemi könyvtár zárva.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyűjteménye nyitva délelőtt 9-1 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9-12-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Iratgyűjtemény Kerepesi-ut. 20. 1. emelet. Hivatalos árak délelőtt 9-11 óráig délután 2 óráig. Telefon szám 24-55. Nyilvános olvasóterem és tanácskozó-osztály Kerepesi-ut. 22. szám 1. emelet. Hivatalos árak 9 órától 12-ig és délután 3-5-ig. Telefon szám 24-16.

Hazai termékek állandó kiállítása. Keleti mintatár és kereskedelem-történelmi gyűjtemény, továbbá a Házi-ipari kiállítás melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl a városligeti iparsarnokban nyitva télen délelőtt 9-2-ig, nyáron és a többi évszakokban 9-11 óráig és délután 3-6 óráig, vagy 6-ig. — A magyar kir. kereskedelmi múzeum külföldi kirendeltségeinek vezetőségével megbízott üzletvezetőség V. Váci-körút 32. szám.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folies Caprice. VI. Róvay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Kis Vigadó. VIII., Nagyfuvaros-utca 4., naponta nagy variété-előadás.

Budapest kávéház. Andrassy-ut. Naponta Banda Marci és fia hangversenye.

Orient kávéház. Kerepesi-ut. Sági Pista zenekarának hangversenye és Schreier művésze.

Páris szálloda. Váci-körút. Ettermek. Elegáns kávéház. Látványosság: Baehus-pince.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás verékpárterem.

Elite szálloda, Budapest, Király-utca 39. Igazgató Mandel Albert.

Petanovits Metropol szállodája. Naponta hangverseny Kiss Béla híres debreceni zenekara által. Ujjonnan berendezett fényes étterem.

Ehm János áttérmeiben (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Naponta kintű cigányzene.

Gregorita Ferenc éttermei Duna- és Lipót-utca sarkán. Fővárosi látványosság. Hetenként kétszer katonazene.

Lantos-féle Erdélyi vendéglőben naponta a legkintűbb erdélyi ételek és italok. Olcsó árak! Pontos kiszolgálás főlegyek által.

Dobranszki-féle vendéglőben Teréz-körút 4. kapható eredeti torockói hús és hortobágyi gulyás.

Mialkita M. bor és sörcsarnoka az Urania színház mellett Kerepesi-ut. naponként zeneestély. Saját termései borok.

Putzer-pince Deák-ter naponta a pince-ét-teremben Schrammel és Boros Miska és Kiss Ferkó híres szőlőtők hangversenye.

Edecsa-pince. Ujjonnan fényesen berendezve, a Somossy-mulatóval szemben (Nagymező-utca 20.), naponta 6 óráig van nyitva.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, december 9.

Értékület. A tévedésen az elmúlt héten csöndes volt a hangulat. Ezt részint a kedvezőtlen osztrák politikai viszonyok, részben a francia kamatláb fel-emelése okozta. Az Osztrák-Magyar Bank kamatláb-lezállítása következtében azonban a hét vége felé szilárdabb lett a hangulat és az árfolyamokban némi javulás mutatkozott; de az értékek nagyjából a múlt heti árfolyamaikkal záródtak.

A helyi piacon a forgalom csaknem teljesen szünetelt és az árfolyamok alig változtak.

A főbb értékekben a következő változások történtek:

	A r f o l y a m o k	a hét	a hét	külföldi
	előző	végén	végén	változás
Osztrák hitelrészv.	378.—	378.50	+	—50
Magyar hitelrészvény	380.—	379.50	—	—50
Osztr.-magy. államv.	326.50	326.—	—	—50
Magyar jelzáloghitelbank	237.—	234.50	—	—2.50
Magyar leszámítolóbank	255.—	253.50	—	—1.50
Pesti magy. keresked. bank	1416.—	1420.—	+	4.—
Rimamurányi vasmű	334.—	332.—	—	—2.—
Budapesti közúti vasut.	345.—	341.50	—	—3.50
Budapesti városi villamos vasut	184.50	181.—	—	—3.50
Magyar koronajáradék	95.25	95.05	—	—20
Magyar aranyjáradék	116.75	116.75	—	—25

Gabonauzet. (Goldmann és Engel cég jelentése a Budapesti Napló részére). Az időjárás az elmúlt héten nagyjából száraz volt, bár az ország több helyén eső és hó alakjában volt csapadék. A hőmérséklet tetemesen esökkent és a fagypont körül mozgott. A vetések állása felől, tartós szárazság következtében továbbra is panaszokdának és a néhány nap előtt közzétett hivatalos jelentés is konstatálja a sok helyen okozott károkat. A vizállás tartósan alacsony és a hajózás elé nagy nehézségeket gördít. Egyéb-ként már erős előkészületek vannak a még utban levő gabonarakományok telelbe állításá iránt.

A külföldi piacokon a forgalom továbbra is korlátozott, az árirányzat azonban tartott maradt. Amerikában az árak mérsékelten bár, de tartósan emelkedtek voltak. A hozatalok az ország belsejéből gyengék, a nyugati államokból a telítettség állását illetőleg kedvezőtlen hírek érkeznek és a látható készletek is csak mérsékelten gyarapodtak. Ennek ellenben a La-Plata államokból nagyon jó híreket küldöttek és a természetmennyiségileg és minőségileg nagyon kielégítő. Angliában az üzlet szűk keretek között maradt és az árak alig változtak. A francia piacokon kezdetben mérsékelt visszaesés mutatkozott, melyet azonban később teljesen pótoltak. A többi kontinentális piacokon a forgalom korlátozott ugyan, a hangulat azonban kellemesebb és az árak tartottak.

Nálunk a viszonyok csak annyiban javultak, hogy a tulajdonosok engedelmeyekre nem voltak hajlandók és így a hangulat kedvezőbbben alakult. Az árak némileg javultak is, takarmánycikkék azonban alig változtak.

Az üzlet részleteiről következőket jelenthetjük:

Buzát egész héten csak mérsékelten kínáltak. A bekövetkezett fagyos időjárás azonban a malmo-kat jobb vételkedvre ösztönözte és a hangulat is szilárdabbban alakult, jóllehet a kereslet nemely napokon gyengébb lett. A tulajdonosok nem tartozkodnak ugyan az eladástól, olcsóbb árakon sem adtak azonban és így némi árjavulás mutatkozott, amely a hét folyamán 10 krajczarra tenhető. Az összforgalom 130.000 métermazza, közötte 40.000 métermazza szorb aru, amely szarmazékot irant a közelgő határidőre való tekintettel, melynek az őrlési forgalom megszűnik, ismet jó érdeklődés nyílvánult. A hetihozatal 140.000 métermazza.

Rozs a hét elején el volt hanyagolva és lauyha maradt. Csak később tanusított a helyi fogyasztás jobb vételkedvet, úgy hogy az árak jobb forgalom mellett is néhány krajczarral a mult heti jegyzések fölé emelkedtek. A vetelen főleg a helyi piac vet részt, elszállítási célokra alig mutatkozik kereslet. Helyben

Elsőbbségi kötvények.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes items like 'Árta elsőbbségi kötvény', 'Kőnyf vasút', 'Budapest-pesti vasút'.

Bankok részvényei.

Table with 2 columns: Bank name and value. Includes 'Bankesélytel', 'Első m. hipoték', 'Fiumei hitelbank'.

Biztosítási társaságok részvényei.

Table with 2 columns: Insurance company name and value. Includes 'Bécsi biztosítási', 'Bécsi élet- és ártalékos-biztosítási'.

Gőzmalomok.

Table with 2 columns: Mill name and value. Includes 'Concordia', 'Első budapesti', 'Erzsébet'.

Takarékpénztárak részvényei.

Table with 2 columns: Savings bank name and value. Includes 'Bélvárosi', 'III. kerületi', 'Pest-Bélvárosi'.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table with 2 columns: Iron works and machine factory name and value. Includes 'Nagydombóczy', 'Dobó', 'Ganz'.

Könyvnyomdák részvényei.

Table with 2 columns: Printing house name and value. Includes 'Athenaem', 'Franklin', 'Kosmos'.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table with 2 columns: Mine and brick factory name and value. Includes 'Bányászati', 'Budapesti téglagyár', 'Egyesült téglagyár'.

Különböző vállalatok részvényei.

Table with 2 columns: Various company name and value. Includes 'Alt. magyar', 'Bécsi villamos', 'Első magyar'.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table with 2 columns: Transport company name and value. Includes 'Árta', 'Bécsi közúti vas', 'Bécsi ideig. részv.'.

Sorsjegyek.

Table with 2 columns: Lottery ticket name and value. Includes 'Bazília', 'Egyesült sorsjegy', 'Egyesült sorsjegy'.

Pénzjegyek.

Table with 2 columns: Banknote name and value. Includes 'Vér-arany', '10 frankos arany', '20 márkás'.

Külföldi váltók (Átra).

Table with 2 columns: Foreign exchange name and value. Includes 'Amsterdam', 'London', 'Német piac'.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table with 2 columns: Term paper name and value. Includes 'Aranyjárdék', 'Koronajárdék', 'Magy. hitelbank'.

A budapesti terményüzlet.

A terményüzletben a szezonoszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 42.—46.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 52.—80.— forint, Vörös erdélyi... Vörös bánági... Középszemű 64.—68.—, Nagyszemű 70.—73.— frt. Disznósír: budapesti 49.—49.50 forint, vidéki... frt. Táblaszalonna: légszáritott vidéki... városi 4 darabos 40.50—41.— forint, 3 darabos 41.—41.50 forint, füstölt 46.—46.50 forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.50—15.— forint, 120 darabos... forint, 100 darabos 20.25—20.50 forint, 85 darabos 28.50—29.— forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 12.75—13.— forint, 100 darabos 19.50—20.— forint, 85 darabos... forint. Szilvaiz: szlavóniai 18.50—19.— forint, szerbiai 16.75—17.— forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátözsde.

Ezecs, december 9. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) Jegyzések: Tavasi buza 8.14—8.12. Tavasi rozs 6.78—6.77. Tengeri május—juniusra 5.30.—. Tavasi zab 5.40—5.39. Repce augusztus—zeptemberre 11.90—12.— forint.

A bécsi értéktözsde.

Tekintettel az összes piacokon uralkodó pénzsűkésre, itt is forgalom nélkül maradt az előtözsde. Déli tőzsde eleinte üzletelen, később teljesen pangott az üzlet; gyengébb berlini jegyzések. Tőzsde zárlatol teljesen szünetel az üzlet. A berlini magán diszkontó 5%-del jegyeztetett.

Bécs, december 9. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 116.35. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 137.25. Magyar vasuti kölcsön ezúttal 99.50. Magyar keleti vasuti állami kötvény 118.25. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 254.—. Rimamurányi vasműrészvény 332.—. Magyar koronajárdék 94.85. 4% os Macvár földterem. kötvény 93.60. Magyar hitelbank részvény 377.75. Magyar nyerevemény kölcsön sorsjegy 150.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 181.50. Magyar kereskedelmi bank 1410.

Bécs, december 9. (Osztrák értékek zárlata.) 4% os papírjárdék 98.80. 4% os osztrák aranyjárdék 116.30. 1860-iki sorsjegy 137.25. Osztrák hitelsorsjegy 203.—. Angol-osztrák bank 149.50. Bécsi bankgyűjlesztés 275.—. Osztrák-magyar bank 913.—. Déli vasút 69.50. Dunagőzhajózási részvény 339.—. Dohányrészvény 135.—. Császári és királyi arany 5.70/10. Német bankváltók 59.05. 4% os ezüst járdék 68.75. Osztrák koronajárdék 93.30. 1884-iki sorsjegy 198.75. Osztrák hitelintézet részvény 377.—. Unionbank 313.25. Osztrák Länderbank 234.50. Osztrák-magyar államvasút 225.—. Elbavölgyi vasút 248.50. Alpesi bányarészvény 274.—. 30 frankos arany: 3.50. Londoni váltó 120.00. Bécsi Tramway —. Az irányzat nyugodt.

Bécs, december 9. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 377.87 Magyar hitelrészvény 380.—. Angol-Osztrák bank 149.—. Union bank 274.50. Länderbank 311.—. bankgyűjlesztés 235.50. osztrák-magyar államvasút részvény 325.75. északnyugati vasút részv. 249.50. elbavölgyi vasút 238.—. dunagőzhajó részv. —. alpesi bányarészvény 135.50. májusi járdék 331.75. osztrák koronajárdék 275.75. magyar arany. 90.15. magyar koronajárdék 95.05. német birodalmi márka középszen 62.50. ultimóra 59.07. török sorsjegy —. rimamurányi vasút —. déli vasút —. dohányrészvény —. Napoleon d'or 9.59 Lombard —.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, december 9. (Tőzsdei tudósítás.) A tegnapi nyugodt tőzsdék és a német esti tőzsdék nyomán a mai tőzsdedeforgalom gyöngye irraznyaltat nyitott meg. Az angol bank nagy aranykötézőlése megerősítette a pénzpiacra nézve táplál gondalmakat. E miatt realizációk nyomtak a hangulatot, ami különösen a bányarészek kursaira hatott kedvezőtlenül. A forgalom nagyon szűk korlátok közé mozgott, különösen mert Angliából és Franciaországból távirtoforgalmi zavarok miatt nem érkeztek hírek. Magánleszámítási kamatláb 5%.

Berlin, december 9. (Zárlat.) 4% os papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 98.50. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 94.90. Osztrák-magyar államvasút 138.75. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 169.05. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.—. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 123.10. Általános villamosági Edison 258.75. Gelsenkircheni 198.80. Laurakohó 254.50. 4% os ezüstjárdék 93.30. 4% magyar aranyjárdék 97.80. Osztrák hitelrészvény 236.—. Déli vasút 31.50. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegy 216.25. 4% os orosz kölcsön 99.10. Török dohányrészvény —. Olasz járdék —. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 160.25. Harpeni 203.40. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, december 9. (Zárlat.) 4% os ezüstjárdék 98.20. 1860. sorsjegy 142.50. Déli vasút 31.25. 4% osztrák aranyjárdék 99.—. Osztrák hitelrészvény 235.60. Osztrák-magyar államvasút 138.25. Olasz járdék 94.40. 4% magyar aranyjárdék 97.50. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, december 9. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 98.55. 4% osztrák aranyjárdék 98.50. Magyar koronajárdék 94.70. Osztrák-magyar bank 152.20. Déli vasút 31.60. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 204.65. Bécsi bankgyűjlesztés 137.50. Villamos részvény 146.63. 8% os magyar aranykötés 81.20. 4% os ezüstjárdék 93.35. 4% magyar aranyjárdék 97.75. Osztrák hitelrészvény 236.—. Osztrák-magyar államvasút 138.60. Északny. vasút —. Bécsi váltóár 160.20. Párisi váltóár 809.50. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 275.50. Az irányzat gyenge.

Páris, december 9. (Zárlat.) 3% os francia járdék 100.70. Olasz járdék 94.65. Osztrák-magyar államvasút 705.—. Francia törleszt. járdék —. 4% magyar aranyjárdék 99.90. Török dohányrészvény 290.—. Osztrák Länderbank —. 3% os francia járdék 102.37. Osztrák földhitelintézet részvény —. Déli vasút —. 4% osztrák aranyjárdék 98.10. Ottománbank 570.—. Párisi bankrészvény 11.18. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat javult.

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállító B.apest, VII. Kerpest-ut 36) Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sarok) Zenepalota. Megjelent! MAGYAR-TILINKO-ISKOLA, melynek segélyével a tilinkon tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszermind 65 legsebb magyar s más kedvelt darab. Ára 1 frt 50 kr.

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvény-tőke 2 millió forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4% os kamatozás és a legkülönösebb visszafizetési feltételek mellett.

Első Leánykiképzési Egylet Budapestben, VI. ker. Teréz-körút 40—42. szám. Alapították 1863. évben. Kifizetett nárszámítékok 1892. december hó 31-ig 1.600.000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiképzési biztosításokra 300 frttól 10.00 frttig.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvény-tőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató; Benke Gyula, VI. Andrassy-ut 5.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 9. A sertésüzlet irányzata kellemesebb. A) Elszórt sertések: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 40—41 1/2 krajcárig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 43—43 1/2 krajcárig. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm valósúlyban) 42—42 1/2 krajcárig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 41—42 krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — krajcárig. Közép (páronként 220—280 kilogramm súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) — krajcárig. — Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) 42 1/2—43 krajcárig. — Közép (páronként 240—280 kilogramm terjedő súlyban) 42—42 1/2 krajcárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 41—42 krajcárig.

Sertésfelvétel 1899. dec. hó 6. napján volt készlet 26.244 darab, 1299. december hó 7. napján felhajtott 402 darab, 1899. évi december 8. napján elszállított 646 darab, 1899. december hó 8. napjára maradt készletben 26.000 darab.

Hirdetés.

Vasárnap, e hó 10-én

egész nap december 15-ikéig bezárólag kerülnek a

Salon Berger

csász. és kir. udv. szállító Karminead-utca 3. * * * * I. emelet. divatteremben

naponta 9—11 óráig délelőtt és 2—5 óráig délután az összes modell-toilettek, zsaketek, legújabbabb toilette-blousek és ingblouseok, esti köpenyek és matinéek, kizárólag

párisi és angol eredeti minták

melyen leszállított áron készpénzleadásra s a főrangú uraságoknak és előkelő hölgyvilágnak a karácsonyi bevásárlásra különösen ajánlatnak. Bál- és soirée toilette-modellek már beérkeztek.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, december 9.

A magas nyomás Európa északi felét borítja, délen pedig a Tyrrheni-tenger felett egy depresszió záródik. Az idő a helyezőz képest Európa déli felében csapadékos és enye, míg északi felében száraz és hideg.

Hazánkban, illetve annak dunántúli és déli felében tegnap óta havazik és így az ország déli fele is hótakaró alá került. A hőmérséklet 5—10 fokkal a fagypon alatt van és napközben sem emelkedett sehoh a fagypon fölé.

Budapestben az elmúlt 24 órában nem volt csapadék és északi légáramlás mellett keményen fagy. A hőmérséklet ma délelben is —4° C. alatt maradt.

Küldés: További fagy és fűleg az ország déli felében egyelőre még havazás várható.

Vizálla s.

Table with 4 columns: Location, Dec. 9, Dec. 10, and Difference. Includes locations like 'Inn Duna', 'Tisza', 'Ónóva', 'Tapolca', 'Hodgóp', 'Sajó', 'Hernád', 'Berettyó', 'Kőrös', 'Ónóva', 'Tapolca', 'Hodgóp', 'Sajó', 'Hernád', 'Berettyó', 'Kőrös', 'Ónóva', 'Tapolca', 'Hodgóp', 'Sajó', 'Hernád', 'Berettyó', 'Kőrös'.

Karácsonyi élvad

1899.

Szenzációs alkalmi vételek!

Fő ruhakelme, 120 ctm. széles, mtrje **26 kr.**
Szép, jó divatkelmék, 110, 115—120 ctm. széles, —
 méterje **26, 38, 46, 50,**
58, 65 kr. és feljebb.

Divatkelmék 115—120 ctm. széles, mtrje **1.10** frtól **2.25**
 frtig és **2.40** frtól **4.20** frtig.

Selyemkelmék: *bengaline-selyem* mtrje **34** és **36 kr.**
japónais rayé nouveauté mtrje **47 kr.**
Jouillard imprimé mtrje **47 kr.**
brokát tekete mtrje **78, 98, kr.** és feljebb.

Divat-selyemkelmék világos és sötét színnyalvatban
 mtrje **65** krtól **1.25** krig és
1.35 krtól **2** frt **30** krig.

Barket csinos mintákkal, mtrje **10, 12 és 14 kr.**

Mosó flanel mtrje **15 kr.**
Barkettek és flanelcottonok mtrje **19, 22,**
45 és 52 kr. stb. (gyönyörű minták).

Levantin, új, szép minták, mtrje **15, 16, 20 kr.** stb.
Legfinomabb francia batisztok gyönyörű
 minták
 mtrje **19, 22 és 26 kr.**

Nagyon finompiqué imprimé szép színek és
 minták, méterje
36 krajcár.

Zefir, jó minőség, mtrje **18** krtól feljebb.
Voile imprimé tiszta gyapju, szép minták, mtrje **35** krtól
 feljebb.

Legnagyobb választék.

Legolcsóbb árak.

Verseny nélkül.

A dusan illusztrált karácsonyi árjegyzékben újdonságok, u. m. kartonlapokra illesztett ruhakelme-minták, gyönyörű nippes-tárgyak, bőrúruk, diszmutáruk, játékaruk, karácsonyfa-disztárgyak stb. stb. foglaltatnak, amelyeket az ábrákhoz híven küldünk szét.

Áruszállítás utánvétellel! — Legreálisabb elintézés! — Minta-megrendelésnél az áru nemének és ártételének közlését kérjük! — Minták és árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentve!

(A 10 krtól 14 krig való cikkekről minták nem küldhetők szét.)

BÉCS, VI.,
Mariahilferstrasse
Nr. 81-83.

LESSNER D. áruháza

Alapítás éve 1874.

Fiuméből
TEA

1 kgr. törmelék-tea 2.40
 1 „ orosz karaván-tea 5.15
 1 „ Császár keverék-tea különleges, 6.40
 1/4 „ tea csomagolható a kávéhoz.

KÁVÉ

5 kgr. Rio-lave gyöngykávé 6.13
 5 kgr. Portoriko gyöngykávé 7.50
 5 kgr. Kékjáva gyöngykávé 8.33
 5 kgr. Kuba-kávé 7.06
 5 kgr. Mocco kávé valódi 8.33
 5 kgr. Menado-kávé 8.33
 5 kgr. Ceylon-kávé 8.33

Egy postacsomag összeállítható 2 vagy 3 minőség-ből is. — 4 liter Király-rem hordócskában 7.80.
 Az árak minden más költség nélkül értendők.
 Árlapot bérmentve küldünk.
Fratelli Deisinger
FIUME.

A Richter-féle
Horgony-Kőépítőszekrény

a gyermekek kedvence játéka és a legjobb, a mit nekik játék- és foglalkoztató-szerű ajándékozhatunk.

A Richter-féle Horgony-Kőépítő-szekrények mindenkor kiegészítőszekrények által természetesen nagyobbíthatók és azért kétszeresen értékesek. A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények 0.75, 1 1/2, 3, 3 1/2, 4 1/2, 6—10 kor. és azon felül áron a világnak minden finomabb játékszerüzletében kaphatók; hanem a Horgony-gyárjegyre ügyelni kérünk és minden kőépítőszekrény „Horgony” nélkül mint utánzat és nem valódi vissza-utasítandó.

Uj! Richter-féle türelmi játékok: Sphinx, Manó, Villámhárító, Haragtörő stb. Ár: 70 fillér darabonként. Valódi csak a „Horgony” gyárjeggyel!

A ki gyermekeket akar megajándékozni, hozassa meg magának azonnal az alant jegyzett cégnek új, gazdagon illusztrált árjegyzékét, melynek beküldése ingyen és bérmentve eszközöztetik.

Richter
Horgony-Kőépítőszekrény
 a híres egyedül valódi gyártmány.

Richter F. Ad. és társa, Első osztr. magy. csász. és kir. szah. kőépítőszekrénygyár.
 Iróda és iktató: I. Operng. 16. Ezer (Wien) gyár: Xllli (Hietzing).
 Rudolstadt, Nürnberg, Olen (Svájc), Rotterdam, New-York, 215 Pearl-Street.

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves hááziser ellentállt az idős megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közönségnél, csúznál, tagszagattasznál és meghűtéseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű hááziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bétkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utastása vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
 es. és kir. udvari szállítók.

Értesítés.

Az Egy forintos áruház mélyen tisztelt vevőit ez uton tiszteletteljesen értesíti, hogy karácsonyi bevásárlásaikat még e hét folyamán teljesítsék, mert a jövő héten előreláthatólag úgy mint a megelőző években a tolakodás oly nagy lesz, hogy a többszörös helyiség-nagyobbítás dacára, nem leszünk képesek tisztelt vevőinket olyképpen kiszolgálni, a mint azt az Egy forintos áruházban megszokták.

Kiváló tisztelettel

Egy-forintos áruház

IV., Kossuth Lajos-utca 6.